

EUROJUST

Výročná správa 2016

Criminal justice across borders

© Eurojust, 2017

Táto správa zahŕňa obdobie od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016

Katalógové číslo: QP-AA-17-001-SK-N

ISBN: 978-92-9490-109-5

ISSN: 2443-6623

DOI: 10.2812/4207

Kontakt:

Telefón: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Webová stránka: www.eurojust.europa.eu

Výročná správa 2016

Obsah

12

26

40

Predhovor.....	7
Zhrnutie	9

1. Práca Eurojustu

1.1 Stretnutia 2. úrovne Eurojustu	14
1.2 Koordinačné stretnutia Eurojustu	15
1.3 Koordinačné centrá Eurojustu	17
1.4 Eurojust a spoločné vyšetrovacie tímy ...	18
1.5 Správa informácií Eurojustu	22

2016 Časový prehľad	24
---------------------------	----

2. Prípady Eurojustu

2.1 Úvod	27
2.1.1 Terorizmus.....	28
2.1.2 Počítačová kriminalita	30
2.1.3 Nedovolené prevádzkačstvo migrantov	32
2.1.4 Obchodovanie s ľuďmi	33
2.1.5 Podvody.....	34
2.1.6 Korupcia.....	35
2.1.7 Obchodovanie s drogami	35
2.1.8 Organizovaná majetková trestná činnosť páchaná mobilnými organizovanými zločineckými skupinami.....	36
2.1.9 Trestné činy poškodzujúce finančné záujmy EÚ.....	36

2.2 Prípady Eurojustu týkajúce sa mafistických zločineckých organizácií ...	36
--	----

Operácia Avalanche: bližší pohľad	38
---	----

3. Partneri Eurojustu

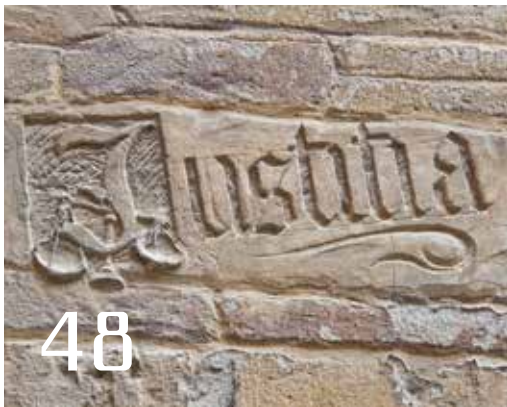
3.1 Spolupráca s Europolom	41
3.2 Spolupráca s úradom OLAF	41
3.3 Vzťahy Eurojustu s tretími štátmi a organizáciami	42
Dohody o spolupráci	42
Prípady Eurojustu s účasťou tretích štátov	42
Styční prokurátori v Eurojuste.....	42
Kontaktné body Eurojustu v tretích štátoch	43
Spolupráca s MTS.....	43

4. Výzvy a najlepšie postupy

4.1 Odpočúvanie telekomunikácie.....	49
4.2 Problémy pri prípadoch daňových podvodov	49
4.3 Európsky zatýkací rozkaz	50

Hlavný zámer roka: Konflikty jurisdikcií	54
--	----

48

54

64

5. Administratíva

5.1 Podpora pre operatívnu a strategickú činnosť	61
5.2 Reorganizácia administratívy	61
5.3 Zamestnanci a rozpočet	61
5.4 Organizačný vývoj	62
5.5 Nové priestory	63

6. Eurojust a siete špecialistov

6.1 Európska justičná sieť	65
6.2 Sieť SVT	66
6.3 Sieť pre genocídu	66
6.4 Konzultatívne fórum	67

Grafy

Prípady v rokoch 2002 – 2016	10
Dvojstranné/mnohostranné prípady v rokoch 2012 – 2016	10
Dvojstranné/mnohostranné prípady	11
Dožadujúce/dožiadané členské štáty	11
Koordináčné stretnutia	16
Tretie krajiny, spolupracujúci partneri a medzinárodné organizácie zapojené do koordináčných stretnutí	16
Koordináčné centrá	17
SVT podporované Eurojustom vrátane hlavných druhov trestnej činnosti	19
Financovanie SVT podľa členských štátov	19
Prípady podľa článku 13	23
Druhy prioritnej trestnej činnosti podľa Eurojustu	27
Prípady podľa styčných prokurátorov v rokoch 2012 – 2016	43
Desať tretích štátov s najvyšším počtom prípadov v rámci Eurojustu	45
Prípady zahŕňajúce EZR	51

Eurojust College of National Members 2016

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenbergh, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Filippo Spiezia, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Vincienne Vella (Deputy NM), Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Zoznam skratiek

CBRN-E	Chemické, biologické, rádiologické, jadrové materiály a výbušniny
CJEU	Súdny dvor Európskej únie
CJM	Súdny monitor počítačovej kriminality
CMS	Systém správy prípadov
DPH	Daň z pridanej hodnoty
ECTC	Európske centrum pre boj proti terorizmu
EC3	Európske centrum boja proti počítačovej kriminalite
EJCN	Európska justičná sieť na boj proti počítačovej kriminalite
EJS	Európska justičná sieť
EJTN	Európska sieť odbornej justičnej prípravy
EMPACT	Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti
EMSC	Európske stredisko pre boj proti prevádzachtvu
EPPO	Európska prokuratúra
EZR	Európsky zatýkací rozkaz
FTF	Zahraniční teroristickí bojovníci
ISP	Poskytovateľ internetových služieb
MOZS	Mobilná organizovaná zločinecká skupina
MTS	Medzinárodný trestný súd
NKSE	Národný koordinačný systém Eurojustu
NPM	Nedovolené prevádzachtvo migrantov
OAP	Operačný akčný plán
OPC	Organizovaná majetková trestná činnosť
OZS	Organizovaná zločinecká skupina
PDV	Práva duševného vlastníctva
PIF	Ochrana finančných záujmov EÚ
SVT	Spoločný vyšetrovací tím
TCM	Monitor rozsudkov týkajúcich sa terorizmu
THB	Obchodovanie s ľuďmi
VPP	Vzájomná právna pomoc

Rozhodnutie Rady o Eurojuste

Na rozhodnutie Rady o Eurojuste z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust s cieľom posilniť boj proti závažným trestným činom a ktoré bolo naposledy zmenené rozhodnutím Rady 2009/426/SVV zo 16. decembra 2008 o posilnení Eurojustu, sa bude v tejto správe odkazovať ako na „rozhodnutie Rady o Eurojuste“. [Konsolidovaná verzia](#) rozhodnutia Rady o Eurojuste bola Generálnym sekretariátom Rady pripravená iba na informačné účely.

Štatistiky prípadov Eurojustu zahrnuté v tejto správe boli vypracované na základe údajov obsiahnutých v systéme správy prípadov Eurojustu. Číselné údaje boli získané 16. januára 2017 a odrážajú informácie dostupné v danom okamihu. V dôsledku toho, že prípady stále prebiehajú, sa môžu objaviť nezrovnalosti s predchádzajúcimi nahlásenými údajmi.

Publikácie a informačné grafiky sú dostupné na [našej webovej stránke](#).

Základnými prvkami práce Eurojustu sú justičná spolupráca, koordinácia a výmena informácií medzi Eurojustom, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, agentúrami pre spravodlivosť a vnútorné veci a tretími krajinami.

Predhovor

Spotešením predkladám 15. výročnú správu, ktorá poskytuje prehľad činností Eurojustu v boji proti závažným cezhraničným trestným činom.

Pokiaľ ide o bezpečnosť, rok 2016 bol náročný. Čelíme „novému normálu“ a apeluje sa na nás, aby sme zintenzívnili činnosti v boji proti terorizmu, počítačovej kriminalite a závažnej organizovanej trestnej činnosti vrátane nedovoleného prevádzachstva migrantov a obchodovania s ľuďmi. Návšteva Sira Juliana Kinga, komisára EÚ pre bezpečnostnú úniu, bola vítanou príležitosťou na prediskutovanie hlavnej podpornej úlohy Eurojustu pri rozsiahlejšom boji EÚ proti terorizmu a organizovanému zločinu a jeho neoddeliteľnej súčasti v bezpečnostnom reťazci. Závery Rady k výročnej správe Eurojustu z roku 2015 potvrdili potrebu prioritne zamerať pozornosť a úlohu Eurojustu na riešenie terorizmu, nedovoleného prevádzachstva migrantov a počítačovej kriminality, ako aj na zber a spoločné využívanie najlepších postupov pre ďalšie posilnenie justičnej spolupráce.

Prípady sú ťažiskom Eurojustu. Členské štáty požiadali v roku 2016 Eurojust o pomoc v 2 306 prípadoch, čo v porovnaní s rokom 2015 predstavuje nárast o štyri percentá. Základnými prvkami práce Eurojustu sú justičná spolupráca, koordinácia a výmena informácií medzi Eurojustom, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, agentúrami pre spravodlivosť a vnútorné veci a tretími krajinami. V tejto správe sa objasňuje životný cyklus prípadu, účinnosť koordinačných nástrojov Eurojustu so zameraním na stretnutia 2. úrovne a zvýšenie využívania spoločných vyšetrovacích tímov.

Eurojust vytvára premostenie. Eurojust pod svojou strechou spája 28 národných členov, ktorí podporujú svoje členské štáty pri vyšetrovaní a stíhaní a pri spoločnom využívaní najlepších postupov. Rovnako uznaním dôležitej úlohy národných spravodajcov Eurojustu pre záležitosti terorizmu zintenzívňujeme väzby a podporu pre aktuálne formálne zriadenú justičnú sieť pre počítačovú kriminalitu. Ďalej sa zaoberáme posilnením zapojenia Eurojustu do Európskeho centra pre boj proti terorizmu v Europol, nadväzujúc na skúsenosti zo spolupráce v rámci Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite.

Trestná činnosť je bezhraničná a spolupráca s tretími krajinami je základom. V priebehu rokov sme v prípadoch Eurojustu, koordinačných stretnutiach a spoločných vyšetrovacích tímoch zaznamenali rastúci trend zapojenia tretích krajín. Eurojust uzavrel v roku 2016 nové dohody o spolupráci a ďalej rozširoval svoju celosvetovú súdnu sieť kontaktných bodov. Eurojust je sídlom troch styčných prokurátorov z Nórska, USA a Švajčiarska. Švajčiarska styčná prokurátorka uvádza v tejto správe prehľad

svojej práce a pridanú hodnotu úzkej spolupráce s Eurojustom.

Dôležitým cieľom Eurojustu je jeho neustály rozvoj ako právneho a justičného strediska odborných znalostí v Európskej únii. V roku 2016 pripravil Eurojust, okrem iného, prvé dve vydania *Súdneho monitora počítačovej kriminality*, správy o prípadoch v oblasti európskeho zatýkacieho rozkazu a aktualizované usmernenia o prevencii a riešení konfliktov jurisdikcií na využívanie odborníkov a na poskytovanie informácií inštitúciám EÚ.

Pri zohľadnení meniacich sa podmienok bezpečnostných hrozieb a právneho rámca so zreteľom na Eurojust sme urobili dôležité kroky pri preskúmaní organizačných štruktúr a vnútorných procesov smerom k zefektívneniu hlavnej činnosti a strategických priorít Eurojustu s cieľom splniť očakávanie členských štátov v časoch rozpočtových obmedzení. Na budúci rok sa presťahujeme do našich nových priestorov, čo bude ďalším medzníkom v histórii Eurojustu.

Pridanou hodnotou Eurojustu je jeho okamžitá reakcia na žiadosti o pomoc, jeho pomoc pri cezhraničnej výmene informácií za minimálny čas, jeho podpora pri prekonávaní právnych a praktických prekážok v zložitých prípadoch, ako aj jeho podpora spoločných vyšetrovacích tímov a ich financovanie. Som presvedčená, že spolu s mojimi podpredsedami, novozvoleným Klausom Meyer-Cabrim a opätovne zvoleným Ladislavom Hamranom, a s kolegami z kolégia a administratívy, bude Eurojust ďalej rásť ako kľúčový aktér pri justičnej spolupráci a koordinácii v trestných veciach a dosiahne svoj úplný potenciál.

Michèle CONINSX
Predsedníčka Eurojustu

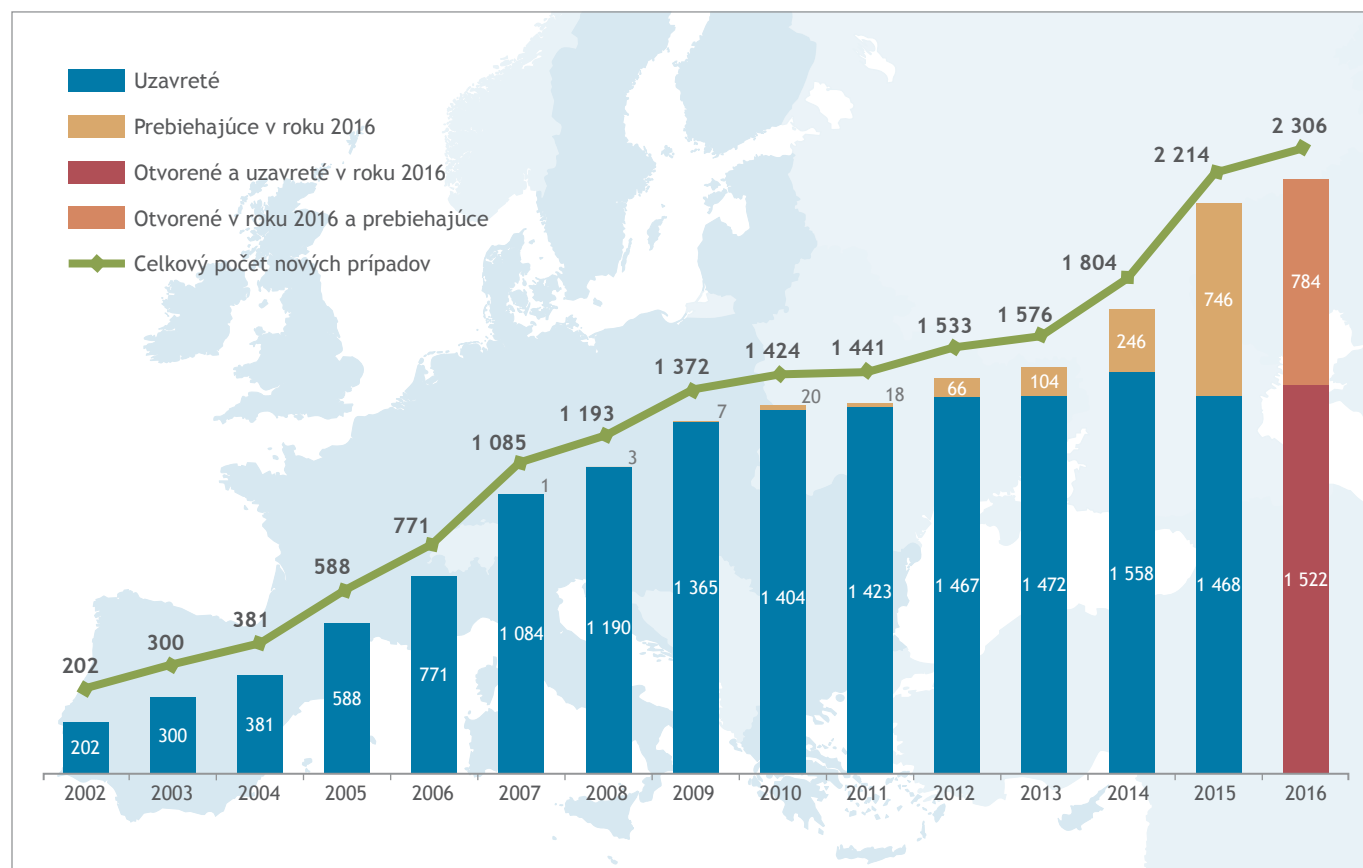

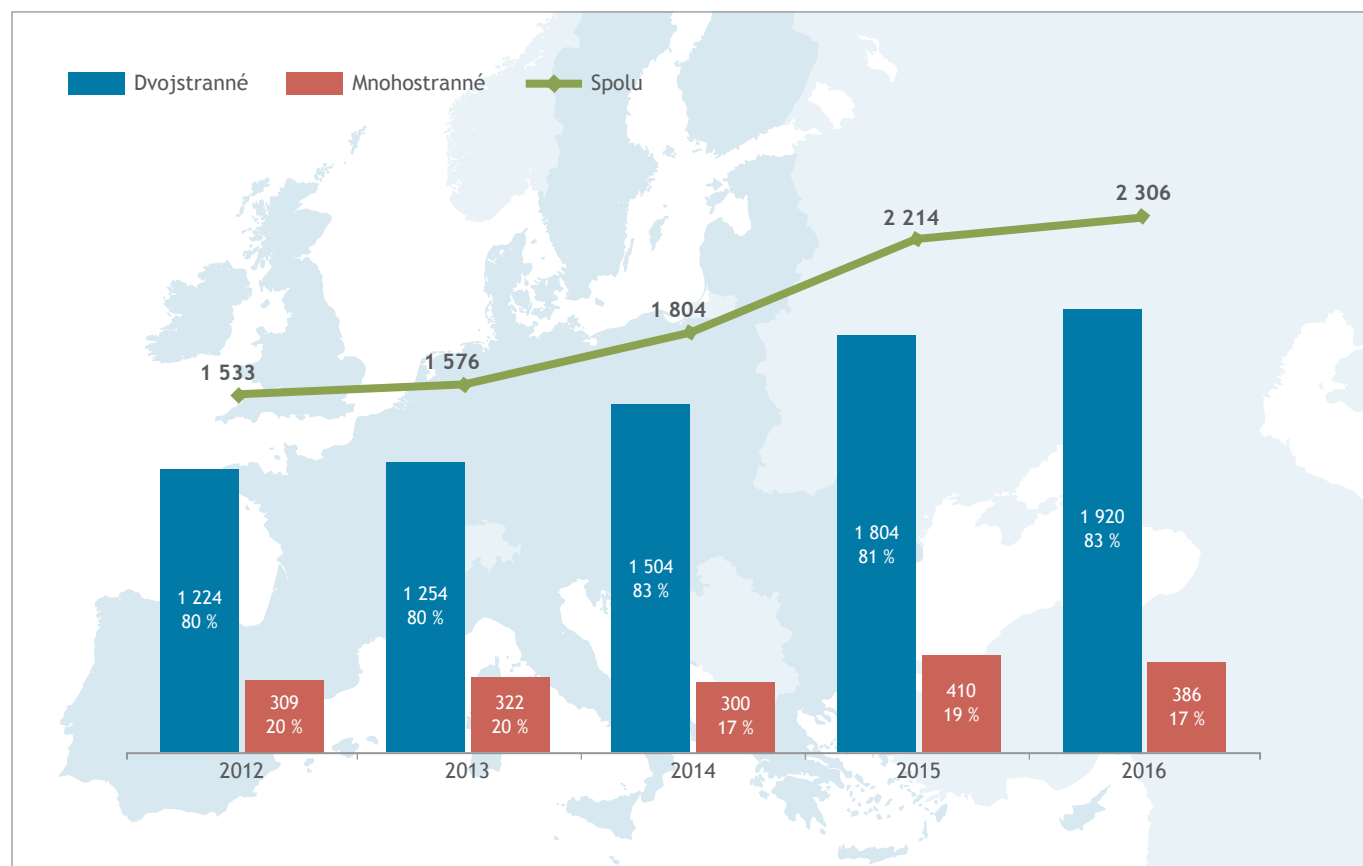
Zhrnutie

- ▶ **Počet prípadov**, v ktorých si členské štáty vyžiadali pomoc Eurojustu v boji proti závažným cezhraničným trestným činom, vzrástol o štyri percentá, z 2 214 prípadov v roku 2015 na 2 306 v roku 2016. **Tretie štáty** boli zapojené do 300 prípadov.
- ▶ **Počet prípadov** sa zvýšil v oblastiach: terorizmus, nedovolené prevádzacstvo migrantov, obchodovanie s ľuďmi, podvod a pranie špinavých peňazí.
- ▶ Poskytuje sa prehľad životného cyklu prípadu a najmä účinnosti **stretnutí 2. úrovne**, ktoré sa objasňujú aj prostredníctvom príkladov konkrétného prípadu.
- ▶ Eurojust organizoval 249 **koordinačných stretnutí** vrátane 288 prípadov s účasťou Europolu (87) a OLAF (4) a 10 **koordinačných centier**. **Tretie štáty** boli zapojené do 50 koordinačných stretnutí a dvoch koordinačných centier.
- ▶ Eurojust podporil 148 **spoločných vyšetrovacích tímov**, z ktorých 69 bolo nových, čo je nárast o 23 % oproti roku 2015. **Tretie štáty** boli zapojené do 14 SVT.
- ▶ Eurojust poskytol finančnú podporu pre 90 SVT, čo je 32 % nárast oproti roku 2015; v deviatich SVT boli zapojené tretie štáty.
- ▶ Eurojust pomohol pri **vykonávaní EZR 315-krát**.
- ▶ **Európska justičná sieť na boj proti počítačovej kriminalite** bola zriadená na základe záveru Rady z 9. júna 2016. Eurojust bude túto sieť podporovať.
- ▶ Uskutočnené **stretnutia**:
  - taktické stretnutie o nedovolenom prevádzacstve migrantov, február
  - strategický seminár, *Kľúče od kybernetického priestoru*, jún
  - spoločné stretnutia konzultatívneho fóra v rámci holandského a slovenského predsedníctva, jún
  - taktické stretnutie o terorizme, jún
  - seminár EMPACT o organizovanej majetkovej trestnej činnosti, jún
  - taktické stretnutie, *Justičná spolupráca v záležitostiach daňovej trestnej činnosti*, október
  - úvodné stretnutie Európskej justičnej siete na boj proti počítačovej kriminalite, november
- ▶ Eurojust **pripravil**:
  - *monitory rozsudkov týkajúcich sa terorizmu a ad hoc* súdne analýzy
  - štvrtá správa *Zahraniční teroristickí bojovníci*
  - zhrnutie tretej správy *Zahraniční teroristickí bojovníci*
  - *Príručka CBRN-E*
  - *súdny monitor počítačovej kriminality a ad hoc* súdne analýzy
  - analýza národnej jurisprudencie v súvislosti s nedovoleným prevádzacstvom migrantov (ES, FR, IT)
  - správa Eurojust-EMCDDA, *Nové psychoaktívne látky v Európe: právne predpisy a trestné stíhanie – súčasné problémy a riešenia*
  - Usmernenia pre rozhodovanie „Ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie?“
- ▶ Eurojust je sídlom troch **styčných prokurátorov** z Nórska, USA a zo Švajčiarska. Poskytnutie prehľadu práce švajčiarskeho styčného prokurátora.
- ▶ Eurojust podpísal **dohody o spolupráci** s Čiernou Horou a Ukrajinou a **memorandum o porozumení** s EUIPO. Dohoda s Moldavskou republikou nadobudla účinnosť 21. októbra.
- ▶ Eurojust rozšíril svoju celosvetovú **sieť justičných kontaktných bodov v tretích štátoch** na celkovo 41 tretích štátov.
- ▶ Eurojust sa s cieľom ďalej zlepšovať justičnú spoluprácu zaoberal právnymi a praktickými ťažkosťami v oblasti **zachytenia telekomunikácií, prípadov daňového podvodu a európskeho zatýkacieho rozkazu** a uverejnil svoje revidované usmernenia o konfliktoch jurisdikcií.
- ▶ Kolégium prijalo **novú organizačnú štruktúru** pre administratívu.
- ▶ Rozpočet Eurojustu na rok 2016 bol 43 539 miliónov EUR. Plnenie rozpočtu bolo na 99,89 %.

Prípady v rokoch 2002 – 2016

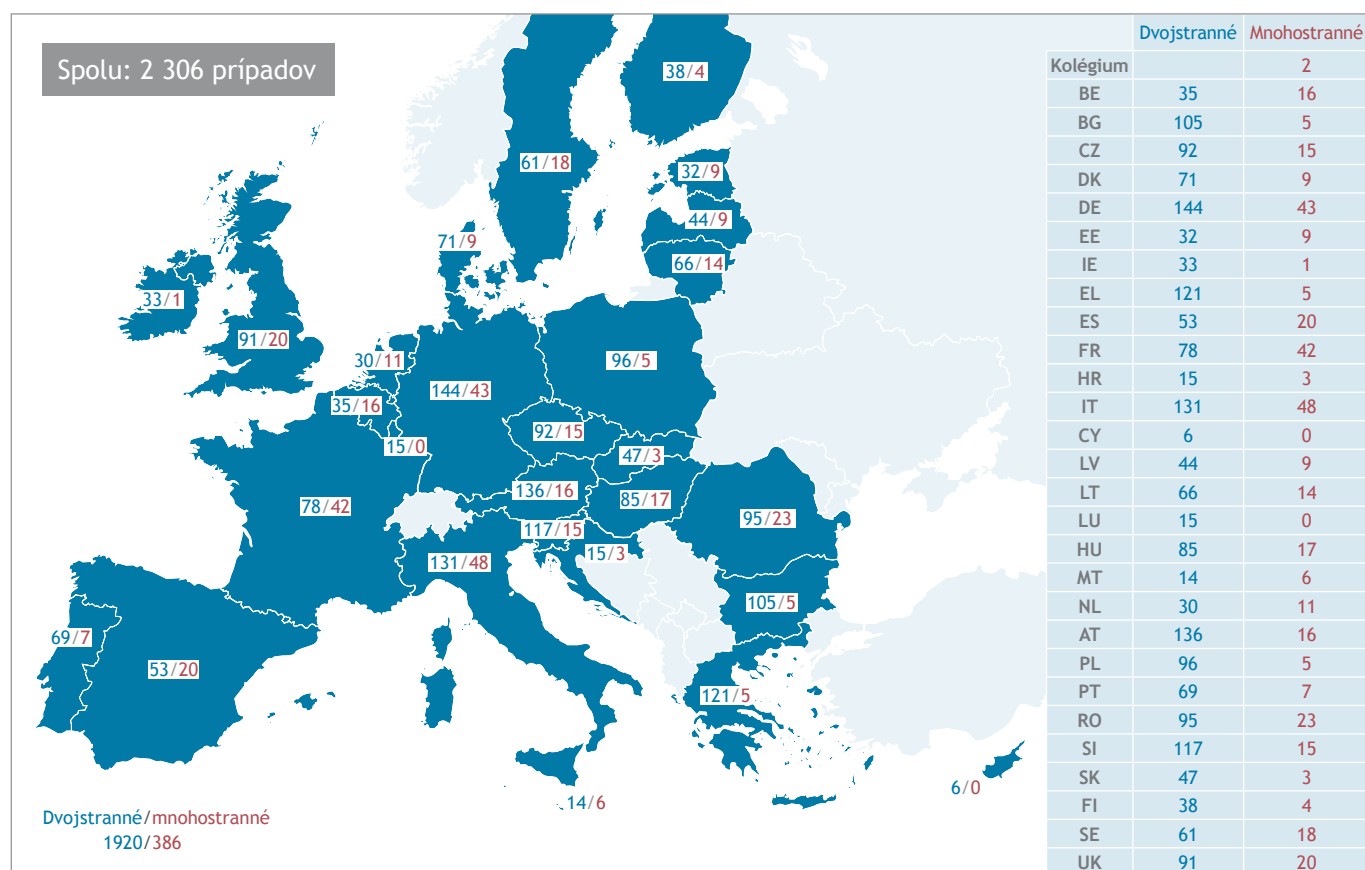

Dvojstranné/mnohostranné prípady v rokoch 2012 – 2016

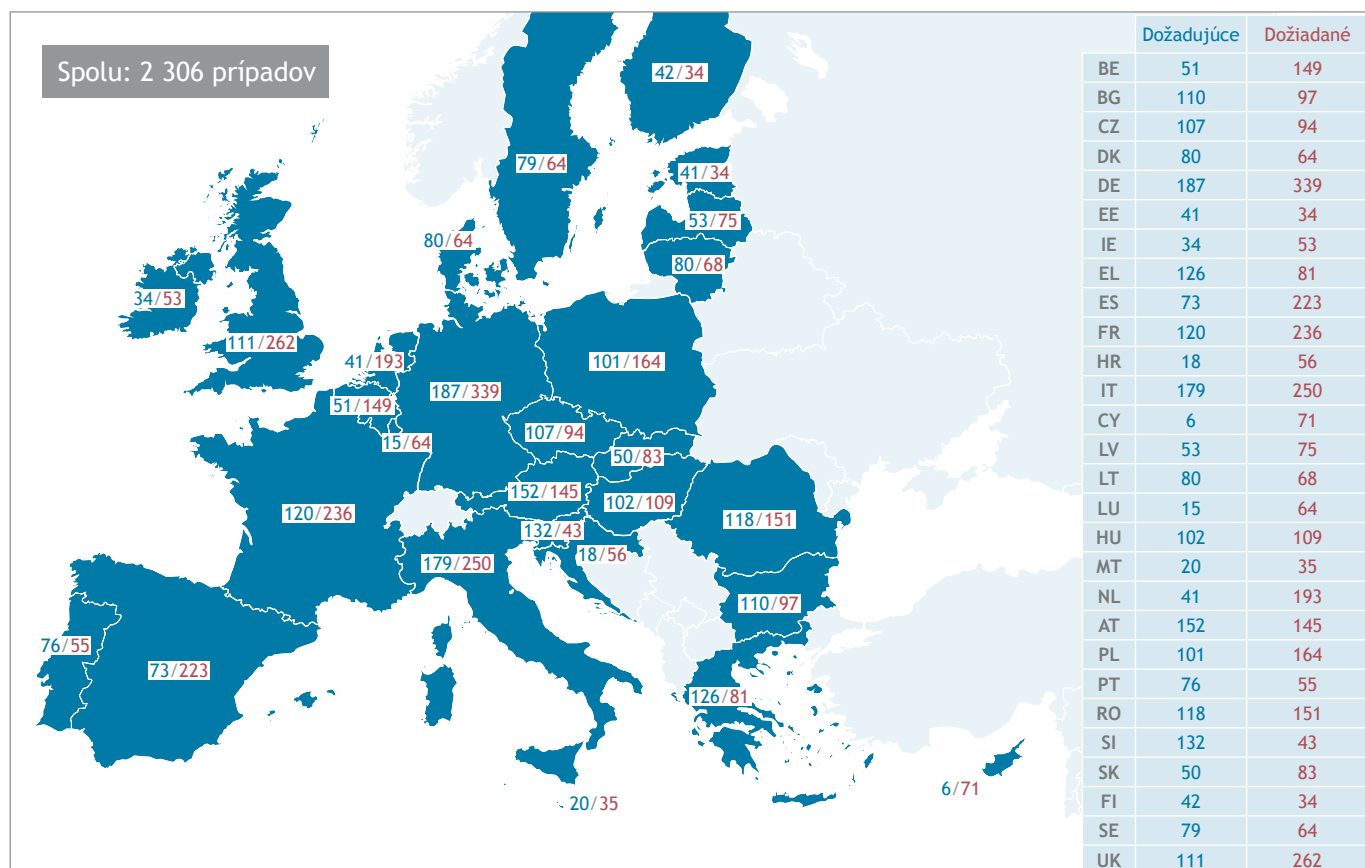

Dvojstranné/mnohostranné prípady

Dožadujúce/dožiadané členské štáty

Práca Eurojustu

Čo? Eurojust je jednotka pre justičnú spoluprácu Európskej únie, ktorá bola zriadená v roku 2002 s cieľom stimulovať a zlepšovať koordináciu vyšetrovaní a trestných stíhaní, ako aj spoluprácu medzi príslušnými orgánmi v členských štátoch v súvislosti so závažnou cezhraničnou trestnou činnosťou, obzvlášť ak je organizovaná.

Na žiadosť členského štátu môže Eurojust pomáhať aj vyšetrovaniam a trestným stíhaniam týkajúcim sa konkrétneho členského štátu, ale aj nečlenského štátu v prípade, ak bola medzi Eurojustom a daným nečlenským štátom uzavretá dohoda o spolupráci alebo v prípade, že je o poskytnutie takejto pomoci vážny záujem.

Na žiadosť členského štátu alebo Komisie môže Eurojust pomáhať len pri vyšetrovaniach a trestných stíhaniach týkajúcich sa iba daného členského štátu a Spoločenstva.

Kto? Kolégium Eurojustu sa skladá z 28 národných členov, vyslaných jednotlivými členskými štátmi, ktorí sú prokurátormi a sudcami. Národní členovia pôsobia v sídle Eurojustu v Haagu. Väčšine národných členov pomáha zástupca a/alebo asistent. Navyše v súčasnosti pôsobia v Eurojuste aj styční prokurátori z Nórska, Švajčiarska a USA.

Ako? Medzi hlavné úlohy a právomoci Eurojustu patrí reagovanie na žiadosti o pomoc od príslušných vnútroštátnych orgánov jednotlivých členských štátov. Eurojust môže naopak členské štáty požiadať o vedenie vyšetrovania alebo stíhania za konkrétne trestné činy. Národní členovia vykonávajú mandát Eurojustu v súvislosti s koordináciou činnosti vnútroštátnych orgánov v každom štádiu vyšetrovania a trestného stíhania. Eurojust riadi svoje stretnutia týkajúce sa prípadov na troch úrovniach (pozri časti 1.2 a 1.3).

Eurojust case cycle

* May also occur at different stages of the cycle

1.1 Stretnutia 2. úrovne Eurojustu

Spolupráca, koordinácia a výmena informácií sú základom pre prácu Eurojustu. Účinná a včasná komunikácia, najmä medzi národnými zastúpeniami, ktoré fungujú ako spojenie pre vnútroštátne orgány, je základným kameňom činností Eurojustu. Na návrh národného člena, ktorého vnútroštátne orgány požiadali Eurojust o pomoc, kolégium Eurojustu počas svojich operačných stretnutí – takzvané **stretnutia 1. úrovne** – rozhodne o registrácii prípadov, ako aj o uzavretí prípadov, ak sa už dosiahol cieľ zapojenia Eurojustu.

Potom ako Eurojust prípad prijme a zaregistruje, zapojené národné zastúpenia sa môžu v prípade potreby dožadovať stretnutia 2. úrovne pre koordináciu prípadu. **Stretnutia 2. úrovne** sú stretnutia medzi národnými členmi a v prípade zapojenia aj styčný prokurátor, ktorí sídlia v Eurojuste. Môžu byť zorganizované v krátkej lehote. Táto flexibilita má veľkú hodnotu pri naliehavých situáciách, ktoré si

vyžadujú rýchlu odpoveď. Národné zastúpenie, ktoré prípad otvorilo, objasňuje podrobnosti prípadu a právne a/alebo praktické záležitosti príslušnej justičnej spolupráce, ako aj podporu, ktorá sa vyžaduje od ostatných zapojených štátov. Stretnutie 2. úrovne môže byť dostatočné na riešenie potrieb prípadu.

Stretnutia 2. úrovne sú predpokladom pre organizovanie stretnutí 3. úrovne, ktoré sú známe ako koordinačné stretnutia (*pozri* časť 1.2), a naznačujú prechod z internej na externú činnosť. Ak národné zastúpenie plánuje organizovať koordinačné stretnutie, stretnutie 2. úrovne sa použije na posúdenie potreby, účelu a cieľov koordinačného stretnutia. Stretnutia 2. úrovne sa používajú aj na dohodnutie modalít, externej účasti, povinností zachovania dôvernosti a zverejňovania informácií a súvisiacich bezpečnostných otázok, ako aj využitie videokonferencie. Účastníci stretnutia 2. úrovne môžu okrem toho posúdiť potrebu analýzy a možný prínos

Problémy s jurisdikciou v prípade nedovoleného prevádzactva migrantov, ktorý sa riešil na stretnutí 2. úrovne

Po tragickom úmrtí približne 300 migrantov v Stredozemnom mori v júni 2016 talianske orgány začali trestné vyšetrovanie okolností stroskotania, ktoré zapríčinilo straty na životoch. Z vyšetrovania vyplýva, že zatiaľ čo sa migranti pokúšali dostať na talianske pobrežie na preplnenom drevenom člne, zaznamenali ich grécke orgány a nórsky ropný tanker, ktorý sa plavil v blízkosti plavidla, bol privolaný na záchranu migrantov. Skôr ako sa migranti mohli dostať na palubu, sa drevené plavidlo prevrátilo. V dôsledku búrlivých podmienok na mori plavidlo s migrantmi opakovane narazilo do trupu ropného tankera a potopilo sa.

Tento prípad nastolil určité problémy s jurisdikciou, ktoré ovplyvnili kroky talianskych orgánov. Stroskotanie sa udialo na otvorenom mori, a teda mimo jurisdikcie talianskych orgánov. Ropný tanker sa plavil pod nórskou vlajkou a jeho kapitán bol španielsky štátny príslušník. Na základe týchto skutočností Nórsko aj Španielsko prejavovalo záujem o tento prípad.

Na rozdiel od väčšiny predchádzajúcich prípadov, pri ktorých bol Eurojust požiadaný o pomoc pri stanovení, ktorá jurisdikcia bola v najlepšej pozícii pre vyšetrovanie a vykonanie trestného konania, osobitosť tohto prípadu spočívala v možnej existencii negatívneho konfliktu jurisdikcií, Talianska jurisdikcia bola vylúčená z vyššie uvedených dôvodov a nebolo jasné, či rozhodujúcou jurisdikciou potom bolo Nórsko alebo Španielsko. Naskytlo sa teda riziko, že žiadna z jurisdikcií, ktorá sa zaoberala prípadom, by neprevážila.

Aby sa predišlo možnému konfliktu jurisdikcií, Eurojust bol požiadaný o pomoc pri stanovení, ktorá jurisdikcia bola v najlepšej pozícii pre vyšetrovanie a vykonanie trestnoprávneho konania v tomto prípade. V júli na **stretnutí 2. úrovne**, ktoré organizoval taliansky národný člen, španielsky národný člen a nórsky styčný prokurátor dosiahli spoločnú dohodu o otázkach týkajúcich sa jurisdikcie a dohodli sa obrátiť sa na príslušné vnútroštátne orgány s prioritným riešením. V dôsledku koordinačného úsilia Eurojustu vnútroštátne orgány z Nórska, ako vlajkového štátu, prijali vykonávanie primárnej jurisdikcie v prípade na základe Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z roku 1982 (dohovor z Montego Bay), a tým zabezpečili spoločnú stratégiu a spoločný prístup k trestnému konaniu.

Europolu alebo zriadenie a fungovanie spoločného vyšetrovacieho tímu. Koordinačné stretnutia sú nákladným nástrojom a stretnutia 2. úrovne zabezpečujú, aby sa tieto stretnutia konali len vtedy,

ak môžu riešeniu nevyriešených otázok justičnej spolupráce priniest pridanú hodnotu. Niektoré koordinačné stretnutia sa okrem toho zaoberajú viac ako jedným prípadom.

1.2 Koordinačné stretnutia Eurojustu

Účelom koordinačného stretnutia, takzvaného stretnutia 3. úrovne, je posilniť a dosiahnuť dohodu medzi vnútroštátnymi orgánmi o ich spolupráci a/alebo koordinácii vyšetrovaní a trestných stíhaní na vnútroštátnej úrovni pri zohľadnení právnych a praktických ťažkostí vyplývajúcich z rozdielov medzi 30 existujúcimi právnymi systémami v Európskej únii.

Koordinačné stretnutia sú často používaným operačným nástrojom. Eurojust organizuje v priemere jedno koordinačné stretnutie cez pracovný deň, celkovo 249 stretnutí v roku 2016, z ktorých 31 sa konalo mimo priestorov Eurojustu, buď v členských štátoch (napríklad v Grécku, Českej republike a Slovinsku), alebo v tretích štátoch (Bosna a Hercegovina a Švajčiarsko). Riešené prípady sa zaoberali prakticky všetkých oblastí závažnej organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti, z čoho najčastejšie praním špinavých peňazí, podvodmi a obchodovaním s drogami. Počas týchto 249 stretnutí sa riešilo 288 prípadov. V roku 2016 Eurojust usporiadal svoje najväčšie koordinačné stretnutie s 93 účastníkmi z 23 členských štátov a Europolu.

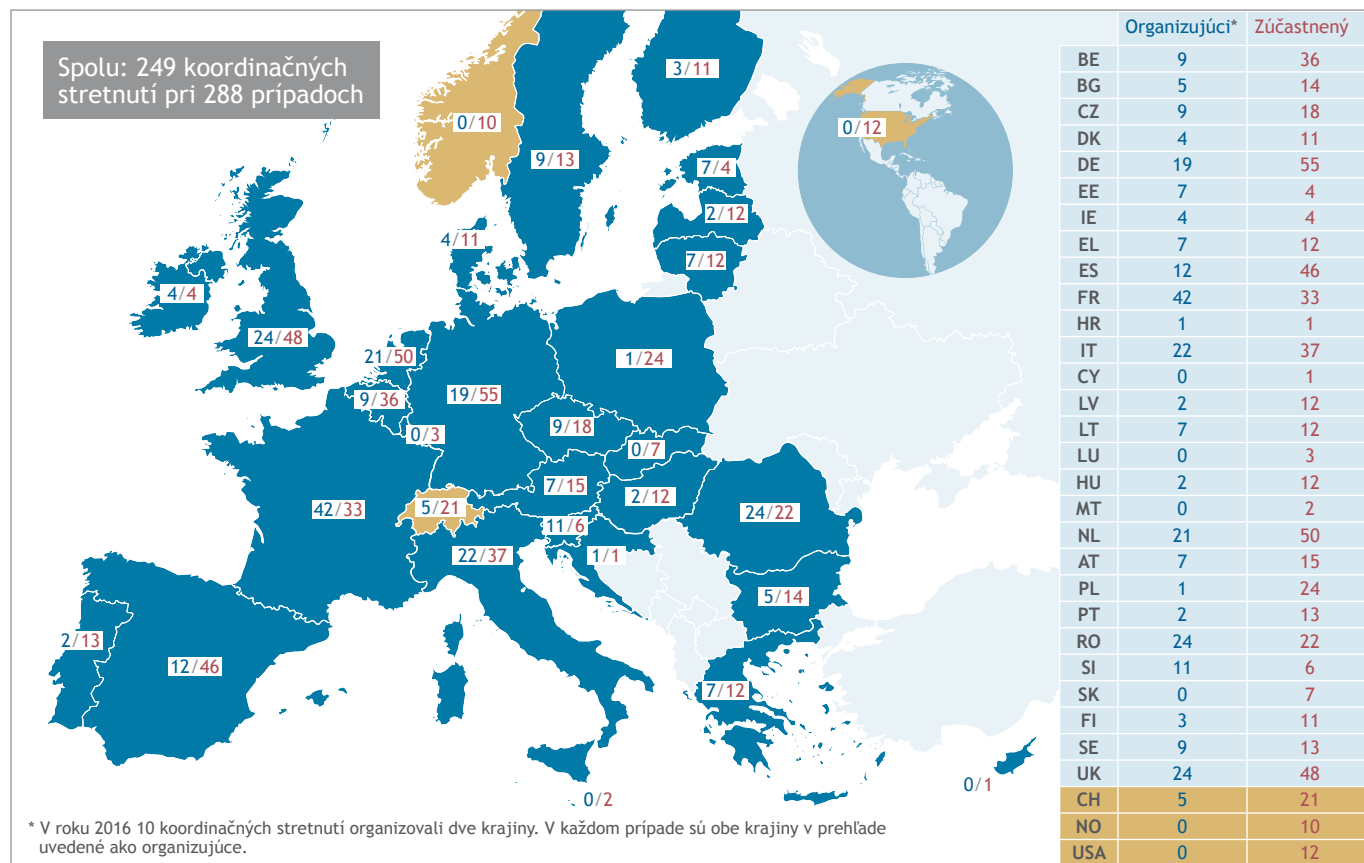
Na týchto stretnutiach sa zúčastňujú externí účastníci, t. j. vnútroštátne justičné orgány a orgány presadzovania práva z členských štátov. Okrem toho môžu byť pozvaní zástupcovia z tretích štátov, ako aj pracovníci kooperačných partnerov, ako sú Europol a OLAF, a medzinárodných organizácií, ako napríklad INTERPOL.

Jednou dôležitou službou poskytovanou počas koordinačných stretnutí je simultánne tlmočenie, ktoré účastníkom umožňuje komunikovať priamo so svojimi protistranami a predstaviť problémy súdnej koordinácie, ktoré vznikajú pri vyšetrovaní trestných činov a trestných stíhaniach, v ich vlastnom jazyku.

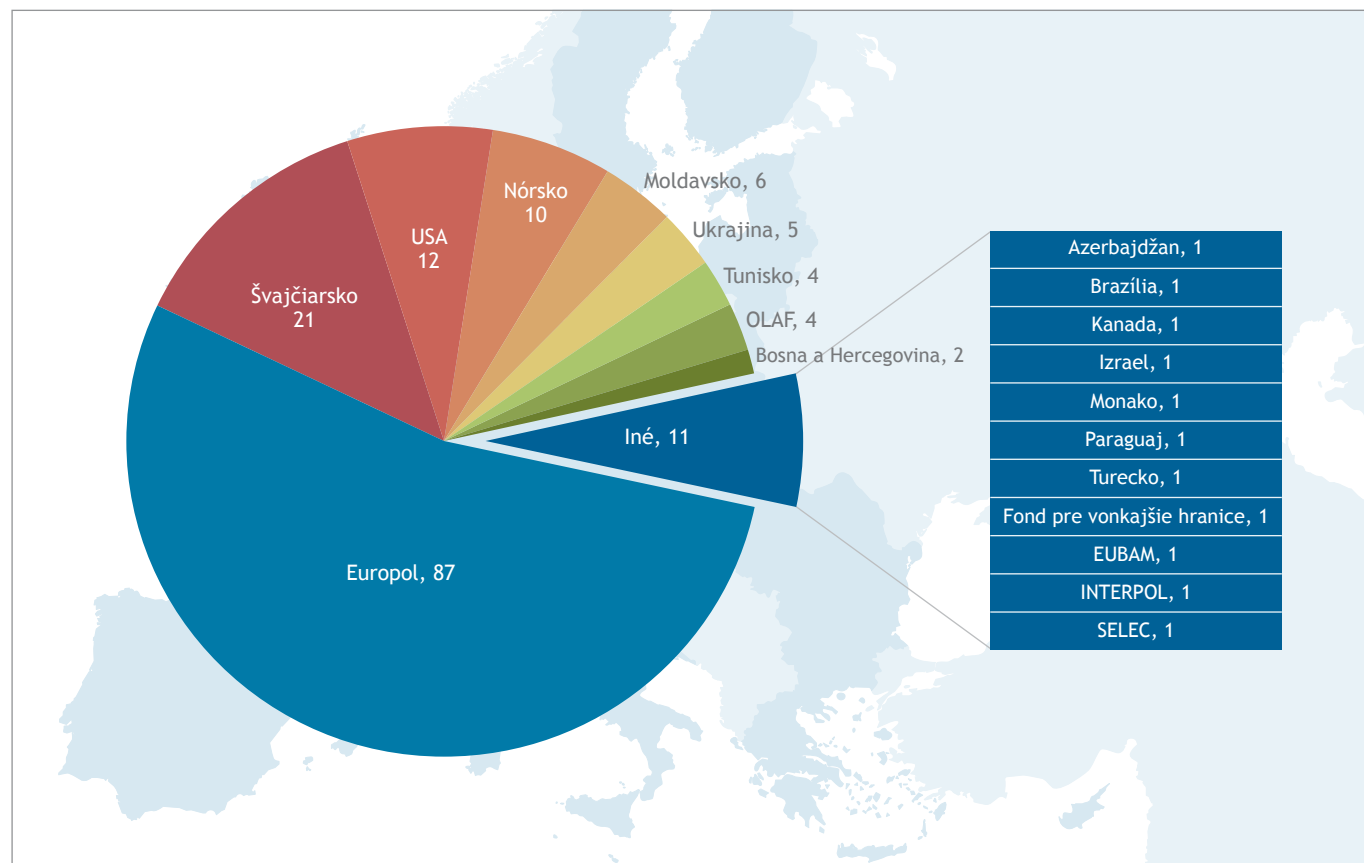
Koordinačné stretnutia sa používajú s cieľom umožniť výmenu informácií, určiť a realizovať spôsoby a metódy na podporu vybavovania žiadostí o vzájomnú právnu pomoc alebo donucovacích opatrení (t. j. príkazov na prehliadku a zatýkacích rozkazov), umožniť potenciálne zriadenie a fungovanie spoločného vyšetrovacieho tímu, koordinovať prebiehajúce vyšetrovania a stíhania, odhaliť konflikty jurisdikcií, problémy súvisiace s princípom *ne bis in idem* alebo iné právne problémy, alebo problémy s dôkazmi a zabrániť im alebo ich vyriešiť.

Koordinačné stretnutia

Tretie krajiny, spolupracujúci partneri a medzinárodné organizácie zapojené do koordinačných stretnutí

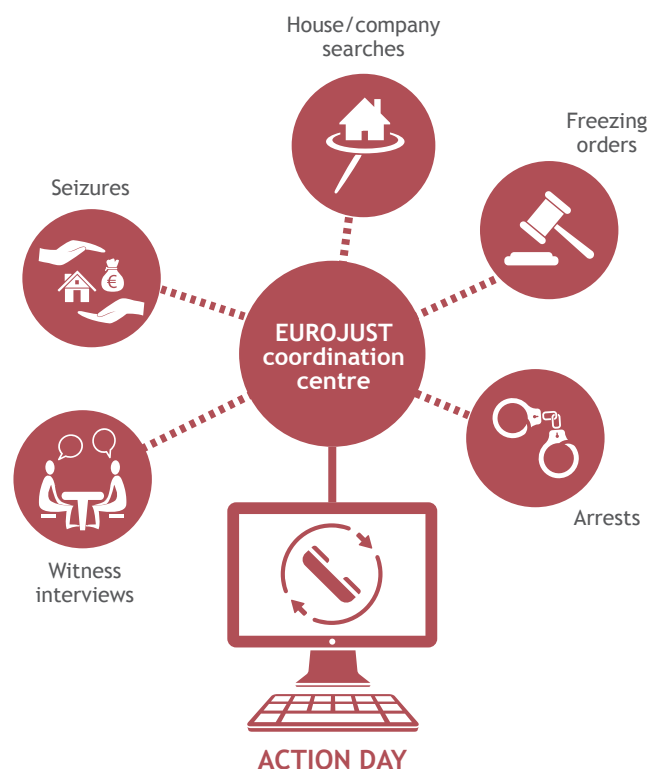

1.3 Koordinačné centrá Eurojustu

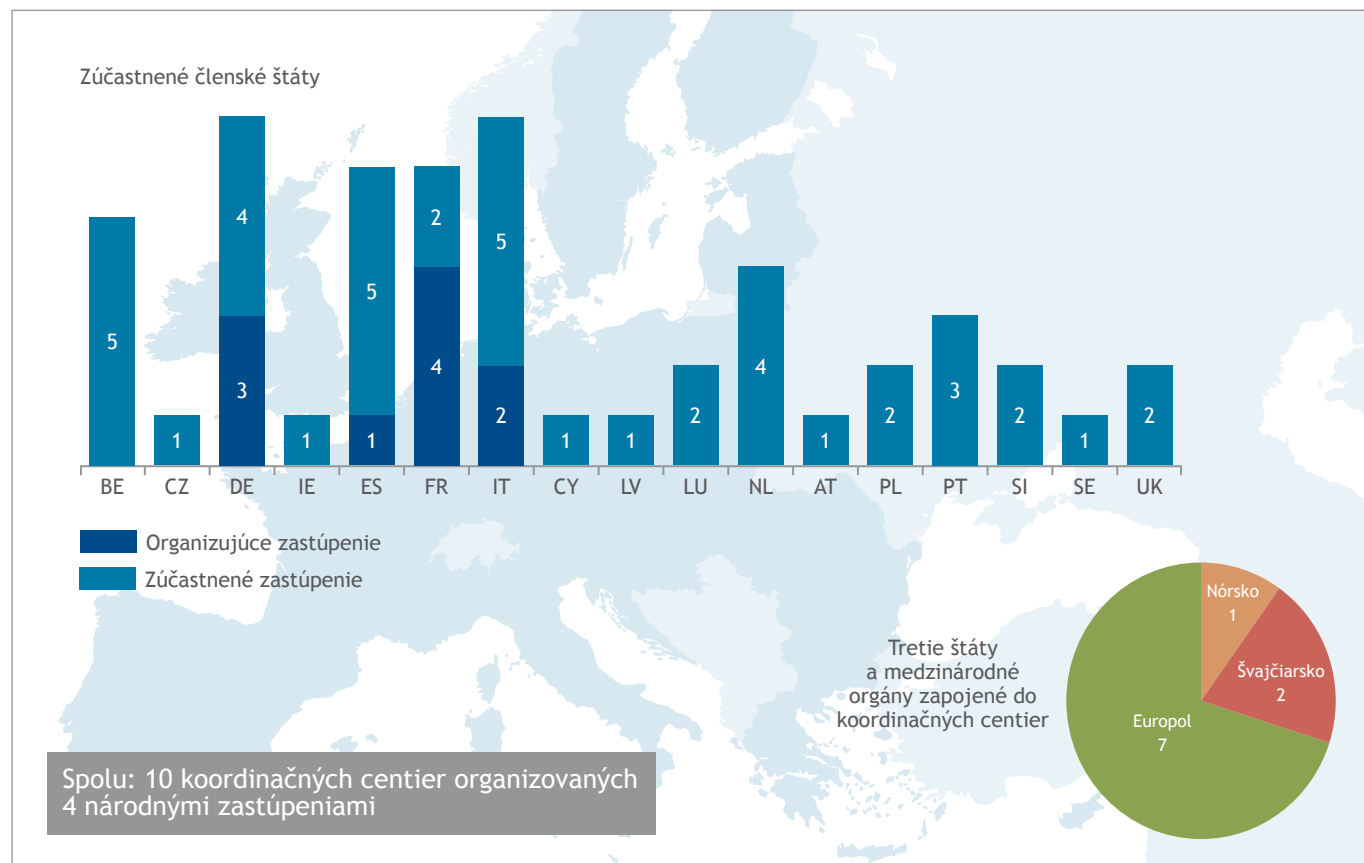
Ak si zložité prípady vyžadujú výmenu informácií v reálnom čase a rozsiahle mnohostranné opatrenia (napr. vykonanie niekoľkých zatýkacích rozkazov v rôznych krajinách), Eurojust môže podporiť dotknuté vnútroštátne orgány zriadením koordinačného centra vo svojich priestoroch. Koordinačné centrá sú navrhnuté, aby slúžili ako centrálny uzol na výmenu informácií v reálnom čase, ako aj na koordináciu spoločného vykonávania justičných opatrení a opatrení presadzovania práva v rôznych krajinách (zaistenia, zadržania, prehliadky domu/spoločnosti, príkazy na zaistenie a vypočutia svedkov).

V priebehu koordinačných centier sú všetky zúčastnené orgány vždy navzájom prepojené prostredníctvom vyhradenej telefonickú linky a počítačov, a informácie sa cez Eurojust rýchlo prevádzajú od jedného orgánu na iný. Spoločné vykonávanie opatrení sa neustále monitoruje a koordinuje s cieľom predpokladať a riešiť všetky operačné a súdne prekážky, ktoré môžu ovplyvniť úspešnosť operácie.

Okrem toho Eurojust pred zriadením koordinačného centra zvyčajne všetkým zúčastneným orgánom poskytne prehľad dôležitých informácií týkajúcich sa

Koordinačné centrá

všetkých cieľov, ktoré podliehajú jednotným akciám vrátane ich prípadných telefónnych čísel, polohy a čísel účtov.

Sedem z desiatich koordinačných centier, ktoré sa v roku 2016 konali, sa zaoberali prevažne finančnou

trestnou činnosťou (napr. podvod a pranie špinavých peňazí). V štyroch prípadoch sa koordinačné centrá zaoberali prípadmi, pre ktoré sa zriadil spoločný vyšetrovací tím.

1.4 Eurojust a spoločné vyšetrovacie tímy

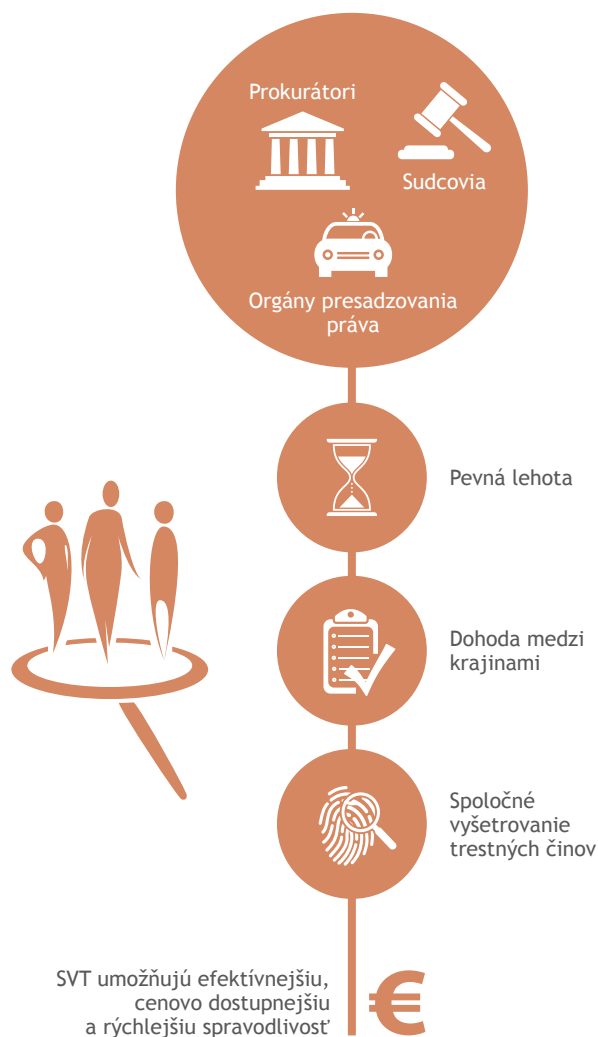
Eurojust zohráva poprednú úlohu v tejto oblasti poskytovaním náležitej podpory pre SVT aj poskytovaním poradenstva ako súdne a právne stredisko odborných znalostí. V roku 2016 Eurojust podporil 148 SVT, z toho 69 novovytvorených. V Taliansku v marci 2016 po nadobudnutí účinnosti zákona, ktorým sa vykonáva rámcové rozhodnutie Rady 2002/465/SVV, Eurojust asistoval vnútroštátnym orgánom pri ôsmich novozriadených SVT s účasťou Talianska. Eurojust taktiež podporil 14 SVT s účasťou tretích štátov, z toho tri boli zriadené v roku 2016 [Bosna a Hercegovina (2), Moldavsko (2), Nórsko (3), Srbsko (3), Švajčiarsko (2), USA (1) a Ukrajina, Austrália a Malajzia (spoluzúčastnené v 1 SVT)].

V súvislosti s nedávnym bezprecedentným počtom migrantov vstupujúcich do Európskej únie a narastajúcim zapojením organizovaných zločineckých skupín do nedovoleného prevádzachstva migrantov súvisiaceho s touto krízou Eurojust umožnil diskusiu so špecialistami na zistenie právnych a praktických problémov, na spoločné využívanie najlepších postupov a na posilnenie použitia SVT. Jedenásť SVT sa zaoberalo nedovoleným prevádzachstvom migrantov, z toho päť novovytvorených a jeden zahŕňal Srbsko.

Na taktickom stretnutí o justičných výzvach pri nedovolenom prevádzachstve migrantov a na 12. výročnom zasadnutí expertov na SVT sa prediskutovali výzvy a príležitosti poskytnuté spoločnými vyšetrovacími tímami v prípadoch nedovoleného prevádzachstva migrantov vrátane nožnej stratégie, ktorou sa špecialistom umožní začať cezhraničné vyšetrovania a aktívnejšie využívať spoločné vyšetrovacie tímy na rozloženie prevádzachských sietí. Zdôraznila sa pridaná hodnota zapojenia tretích štátov do spoločných vyšetrovacích tímov. Eurojust a sieť spoločných vyšetrovacích tímov vytvorila na umožnenie tohto zapojenia nástroj – pre každý tretí štát – ktorým sa zisťuje uplatniteľný právny základ na zriadenie spoločných vyšetrovacích tímov a praktické skúsenosti dotknutej krajiny v tejto oblasti. Tento nástroj, ktorý bol zavedený na výročnom zasadnutí a dostupný na lokalite s obmedzeným prístupom siete SVT, sa bude pravidelne aktualizovať.

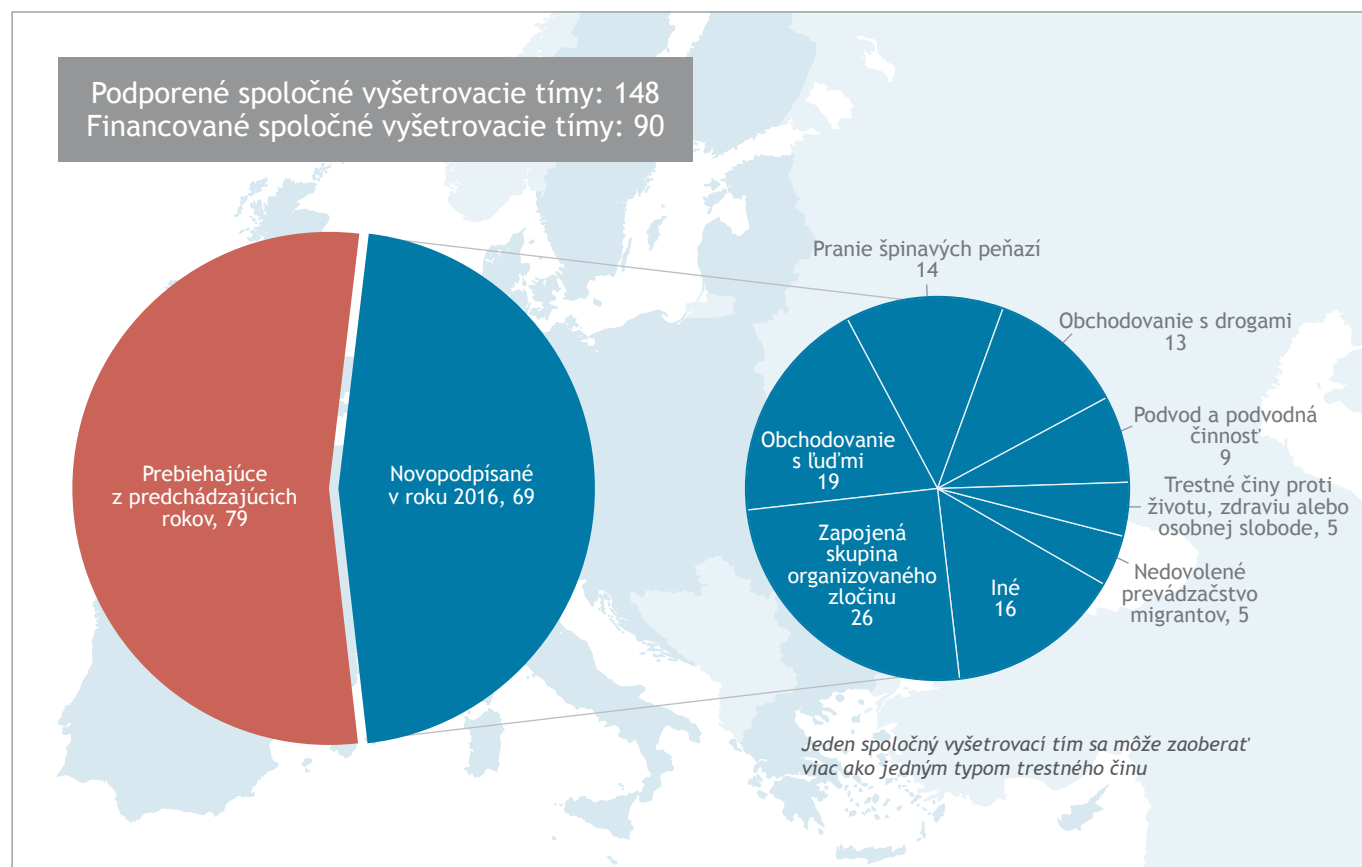
Počas hodnotenia SVT sa zhromaždila spätná väzba o výhodách spoločných vyšetrovacích tímov s tretími štátmi. Pri SVT zriadenom medzi Bosnou a Hercegovinou a Francúzskom v prípade obchodovania s ľuďmi (*pozri Eurojust Výročnú správu 2015*, s. 51) sa SVT ukázalo ako najefektívnejší spôsob na primeranú reakciu na mobilitu členov zločineckých skupín, na koordinovanej operácie v krátkom čase a na umožnenie spoločného prístupu k podpore obetí.

V roku 2016 spoločný vyšetrovací tím medzi Holandskom, Belgickom, Ukrajinou, Austráliou a Malajziou v súvislosti so zrútením letu MH17 zo 17. júla 2014 (*pozri Eurojust Výročnú správu 2014*, s. 22) dosiahol dôležitý medzník pri predložení prvých výsledkov vyšetrovania. Tento prípad ťažil z flexibility a rýchlosti výmeny informácií, ktorú umožnil SVT. Pri takomto vysokoprofilovom, zložitom vyšetrovaní, pri ktorom je ťažké

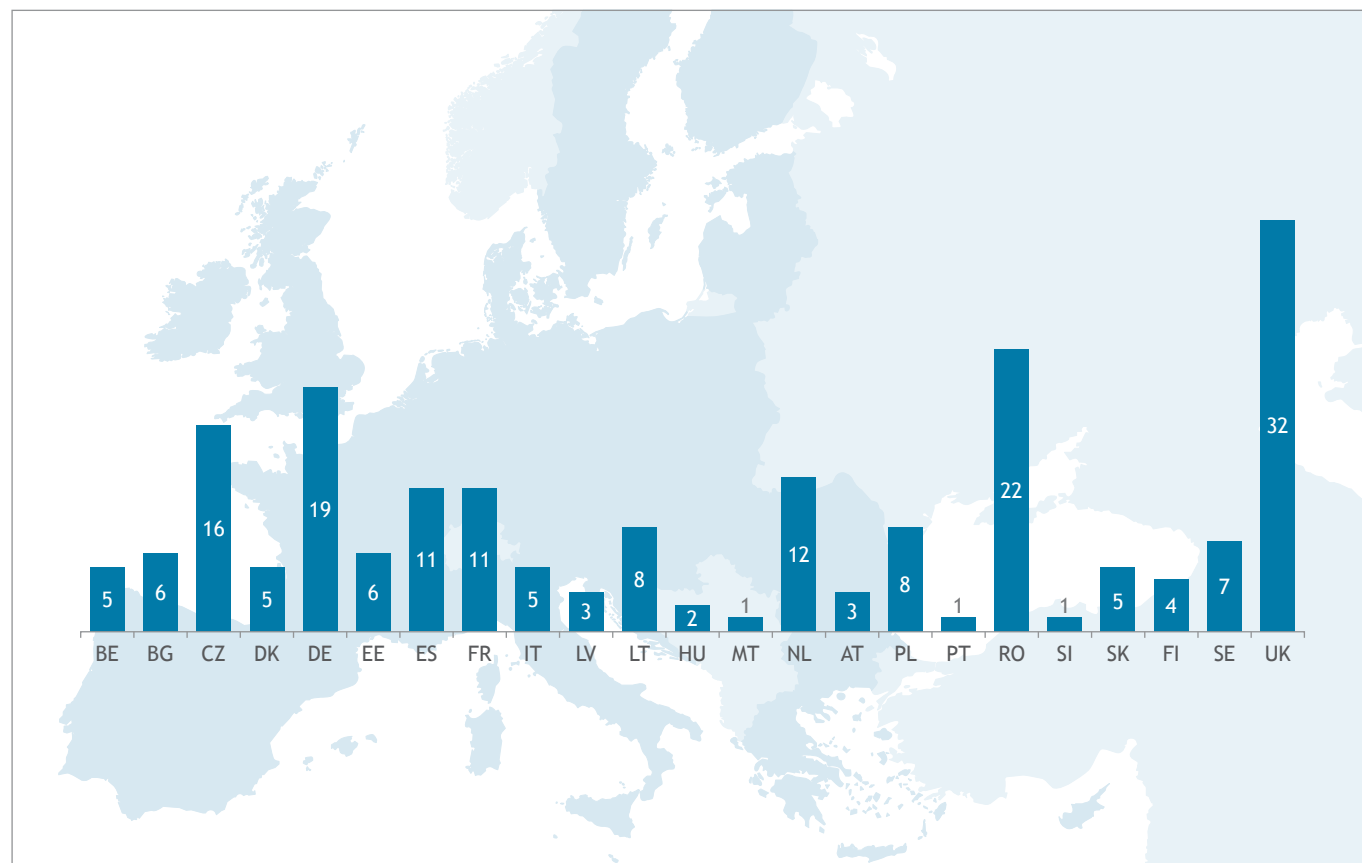

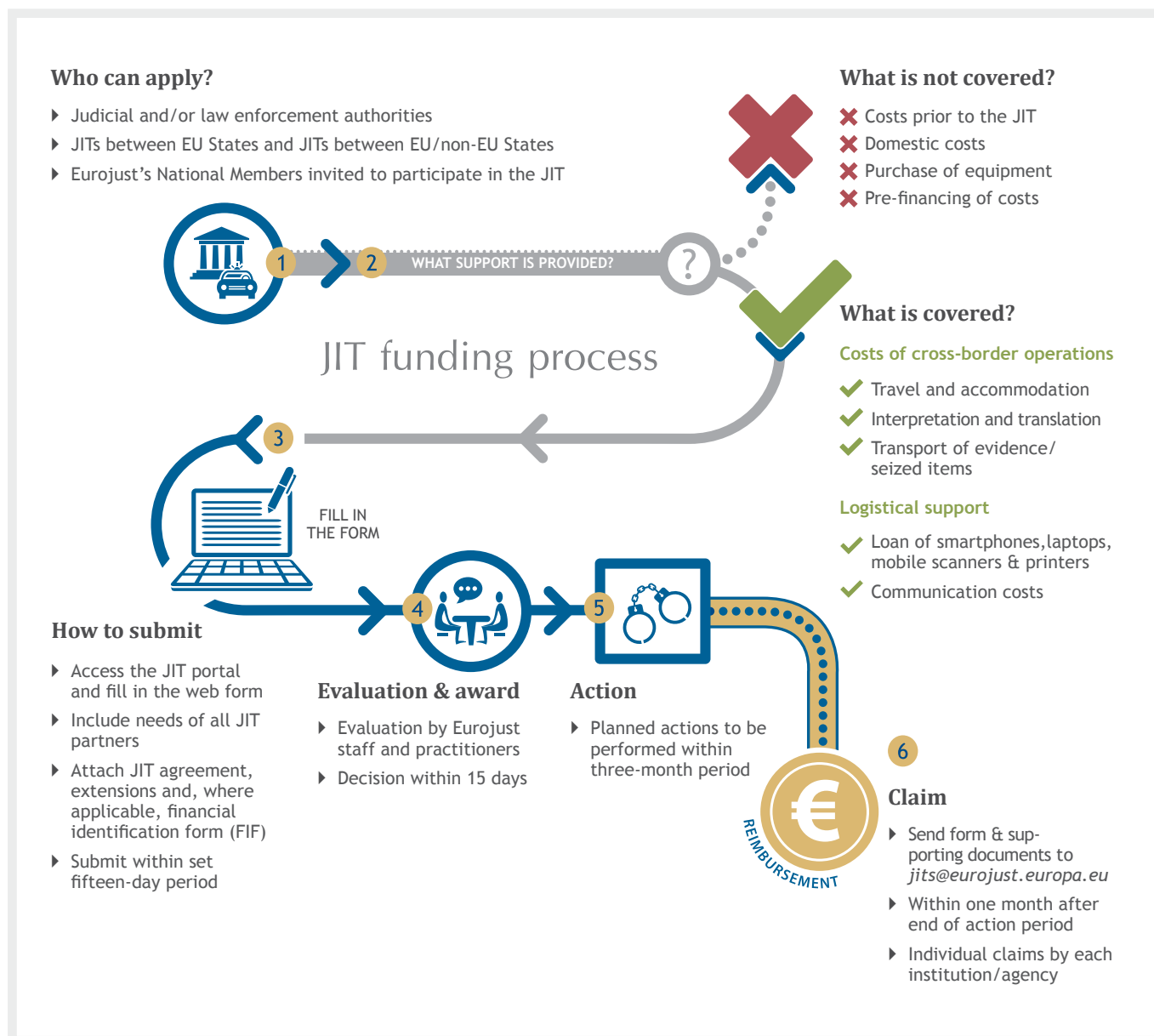

SVT podporované Eurojustom vrátane hlavných druhov trestnej činnosti

Spoločné vyšetrovacie tímy financované podľa členského štátu

predpokladať smerovanie vyšetrovania, by bolo použitie vzájomnej právnej pomoci mimoriadne zaťažujúce a nepraktické. SVT na mieste umožnil účasť vyslaných členov (holandský a austrálsky príslušníci), ktorí sa zúčastnili vypočutia svedkov

na Ukrajine a analýzy dôkazov, ktorých významná časť sa takisto nachádzala na Ukrajine. Dôvera vybudovaná prostredníctvom SVT umožnila spoločný prístup k obetiam, ktorý koordinovali holandské orgány. Po fáze zriadenia spoločný vyšetrovací tím fungoval samostatne a získal financovanie od Eurojustu, ktoré umožnilo stretnutia a komunikáciu s ukrajinskými orgánmi.

Rozšírenie spoločných vyšetrovacích tímov o tretie štáty sa zohľadnilo pri revízii praktických nástrojov vytvorených na podporu použitia SVT zo strany špecialistov: [Vzorová dohoda o spoločných vyšetrovacích tímoch](#) a [Praktická príručka týkajúca](#)

[sa spoločných vyšetrovacích tímov](#). Nová vzorová dohoda sa už viac nezakladá výhradne na právnych nástrojoch EÚ, zahŕňa iné právne základy SVT a mala by umožňovať zriadenie SVT s tretími štátmi. Prispieje k zrýchleniu navrhovania budúcich dohôd. Praktická príručka týkajúca sa spoločných vyšetrovacích tímov bola navrhnutá na umožnenie prístupu špecialistom k SVT, najmä z tretích štátov.

Finančná podpora Eurojustu pre operácie SVT

Zvýšené využívanie SVT sa odráža v raste počtu žiadostí o finančnú podporu získanú od Eurojustu: 180 žiadostí o financovanie spracoval sekretariát siete SVT (144 žiadostí v roku 2015). Počet žiadostí získaných od SVT so zapojením tretích štátov (18) je súdržný s týmto stúpajúcim trendom (13 žiadostí v roku 2015). Udelilo sa pätnásť grantov, ktorými sa financovalo deväť SVT, a zahŕňali Srbsko (2), Švajčiarsko (2), Nórsko (2), Moldavsko (1), Bosnu

a Hercegovinu (1) a Ukrajinu, Austráliu a Malajziu (spoluzúčastnené v 1 SVT). Celkovo sa finančná podpora poskytla pre 90 SVT (68 v roku 2015). Z nich sa počas tohto roka 58 financovalo po prvý raz.

Preskúmali sa postupy udeľovania grantov SVT s cieľom reagovať na operačné potreby a zlepšenie efektívnosti a zaviedli sa tieto opatrenia:

- ▶ zavedenie novej kategórie nákladov (cezhraničný prevod dôkazov/zaistených predmetov);
- ▶ rozšírenie finančnej podpory osobám, ktoré prispievajú k operačným činnostiam SVT bez formálneho vymenovania za členov (napr. tlmočníci, súdny znalci atď.);

▶ zavedenie jednotkových nákladov pre jednu kategóriu (doprava a ubytovanie) na zrýchlenie refundácie;

▶ realizácia rozpočtovo diferencovaných prostriedkov na získanie flexibility pri využívaní a opätovnom využívaní uvoľnených zdrojov; a

▶ zjednodušenie týkajúce sa podporných dokumentov pre refundáciu;

Na našej webovej stránke sa na pomoc špecialistom SVT pri riadení procesov financovania nachádza [infografika](#) a [Príručka financovania spoločných vyšetrovacích tímov](#), ktorá je dostupná vo väčšine úradných jazykov EÚ.

Srbsko je zapojené do SVT, ktorý sa zaoberá falšovaním peňazí

České vyšetrovanie prípadu, ktorý sa týka falšovania amerických dolárov a eurobankoviek, odhalilo organizovanú zločineckú skupinu zloženú najmä zo srbských štátnych príslušníkov, ktorí boli zapojení aj do obchodovania s drogami. Táto organizovaná zločinecká skupina ponúkala veľké množstvá falšovaných bankoviek na predaj, predovšetkým v Prahe. Vyšetrovatelia odhalili tlačiareň neďaleko Belehradu v Srbsku. Hlavný organizátor zrejme konal ako styčná osoba medzi páchatelmi v iných členských štátoch. Organizovaná zločinecká skupina na prepravu falošných bankoviek používala tajné priehradky v nákladných vozidlách. Bankovky sa ponúkali za 15 – 20 % nominálnej hodnoty pre bežných zákazníkov a za 30 % skutočnej ceny pre ostatných.

Intenzívna policajná spolupráca medzi Českou republikou, Maďarskom, Rakúskom, Srbskom a Europolom sa začala v decembri 2014. Europol potvrdil, že falošné bankovky s rovnakými sériovými číslami sa nenašli len v Českej republike, ale aj v Rakúsku, Maďarsku, Nemecku, Slovenskej republike, Slovinsku, Rumunsku, Chorvátsku a Lotyšsku, ako aj v USA. Všetky zaistené falošné bankovky mali veľmi dobrú kvalitu.

Na začiatku roku 2015 bol Eurojust požiadaný o umožnenie justičnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi Českej republiky, Rakúska, Maďarska, Srbska a Slovenskej republiky, a poskytnutie pomoci pri zriadení SVT. V dôsledku marcového koordinačného stretnutia sa české a srbské delegácie dohodli na zriadení SVT a požiadaní o financovanie prostredníctvom Eurojustu. Keďže v Slovenskej republike a Maďarsku sa nezačali žiadne vyšetrovania a keďže rakúske orgány boli iba v počiatočnej fáze ich vyšetrovania, tieto členské štáty sa nepridali do SVT, ale ponúkli svoju podporu. Na základe žiadosti o vzájomnú právnu pomoc Maďarsko spolupracovalo s českými orgánmi na tajnej operácii, pri ktorej tajný agent kúpil falošné doláre od jedného z podozrivých z Maďarska.

Eurojust zohral dôležitú úlohu pri vytváraní kontaktov medzi českými a srbskými orgánmi a pri budovaní ich vzájomnej dôvery. Na začiatku strany zaujali obozretný prístup a výmena informácií bola pomalá. Stretnutia SVT a druhé koordinačné stretnutie prispeli k rýchlemu zlepšeniu vzťahov medzi vnútroštátnymi orgánmi a k úspešnej spolupráci SVT. Český styčný policajný dôstojník v Srbsku sa aktívne zúčastňoval na všetkých stretnutiach a pomohol prekonať jazykovú bariéru. Práca v rámci SVT výrazne uľahčila úsilie oboch strán, najmä pri výmene a zabezpečení prípustnosti dôkazov. Dôkazy získané v Srbsku vrátane výsledkov domových prehliadok a údajov o odtlačkoch prstov atď. boli rýchlo odovzdané českým orgánom.

Napriek dobrej spolupráci strany SVT čelili určitým právnym problémom v súvislosti s prípustnosťou dôkazov. Pokiaľ ide o policajné záznamy činností tajného agenta bol český súd spočiatku prezieravý,

keďže policajná provokácia je v Českej republike nezákonná. Napokon súd uznal tento dôkaz za prípustný spolu so záznamami o sledovaní podozrivých v Srbsku, ktoré boli poskytnuté v rámci SVT.

Ďalším vzniknutým problémom bolo, že jedna z osôb zadržaných v Srbsku sa mala vypočúť ako svedok v rámci českého konania, ale bola považovaná za podozrivého v Srbsku. Skutočnosť, že táto osoba bola nakoniec vypočutá ako podozrivý, vytvorila právnu prekážku a svedectvo bolo pred českým súdom vyhlásené za neprípustné. Našťastie bolo dostupné dostatočné množstvo iných dôkazov na zabezpečenie dosúdenia. Zadržanie dvoch podozrivých a zaistenie 130 000 USD vo falošných bankovkách sa odohralo v septembri 2015 v Českej republike. V Srbsku zadržali ďalších sedem osôb a vykonali domovú prehliadku. Našli plne vybavenú tlačiareň vrátane 33 000 USD vo falošných bankovkách pripravených na distribúciu, iné bankovky v príprave a zásobu materiálov potrebných na falšovanie. Dvaja podozriví boli v Českej republike postavení pred súd. Obaja boli v septembri 2016 odsúdení na trest odňatia slobody na 8,5 roka. Do konca roka 2016 český rozsudok nenadobudol konečnú platnosť. V Srbsku prípad proti niektorým členom organizovanej zločineckej skupiny dosiahol štádium súdneho konania.

1.5 Správa informácií Eurojustu

Eurojust pracoval na zvýšení funkčnosti a operability systému správy prípadov (CMS), internej databázy na uchovávanie a spracúvanie informácií súvisiacich s prípadmi, ako aj na umožnenie monitorovania súladu s pravidlami na ochranu údajov.

Boli spustené dve aktualizované verzie CMS s cieľom zvýšiť rýchlosť spracovania údajov a zriadiť systém na správu e-mailov, ktorý používateľom umožňuje importovať alebo prepojiť veľké množstvá e-mailov zo zdieľaných schránok CMS národných zastúpení do CMS.

Eurojust monitoroval tok oznámení podľa článku 13 ods. 5 až 7 rozhodnutia Rady o Eurojuste, ktoré boli doručené členským štátom. Kolégium po konzultácii národných spravodajcov pre Eurojust schválilo zlepšenú verziu formulára podľa článku 13. Zmenila sa štruktúra formulára na zjednodušenie jeho použitia pre členské štáty a je priamo importovateľný do CMS.

Pokročilo vytvorenie sieťových spojení s 28 členskými štátmi na zlepšenie celkovej bezpečnosti pri výmene informácií medzi Eurojustom a členskými štátmi. Bezpečná sieťové spojenie s Rakúskom bolo sprevádzkované, čím sa celkový počet zvýšil na 14 (BE, BG, CZ, ES, LV, LU, HU, NL, PL, RO, SI, FI, SE).

Rozvoj a realizácia riešení na spojenie členov národných koordinačných systémov Eurojustu v členských štátoch s CMS boli pozastavené z dôvodu finančných obmedzení. Na zvýšenie schopnosti Eurojustu udržať si operačné a strategické znalosti sa vytvorili nové prístupy: formulár pre informácie o prípade na zber kvalitatívnych informácií,

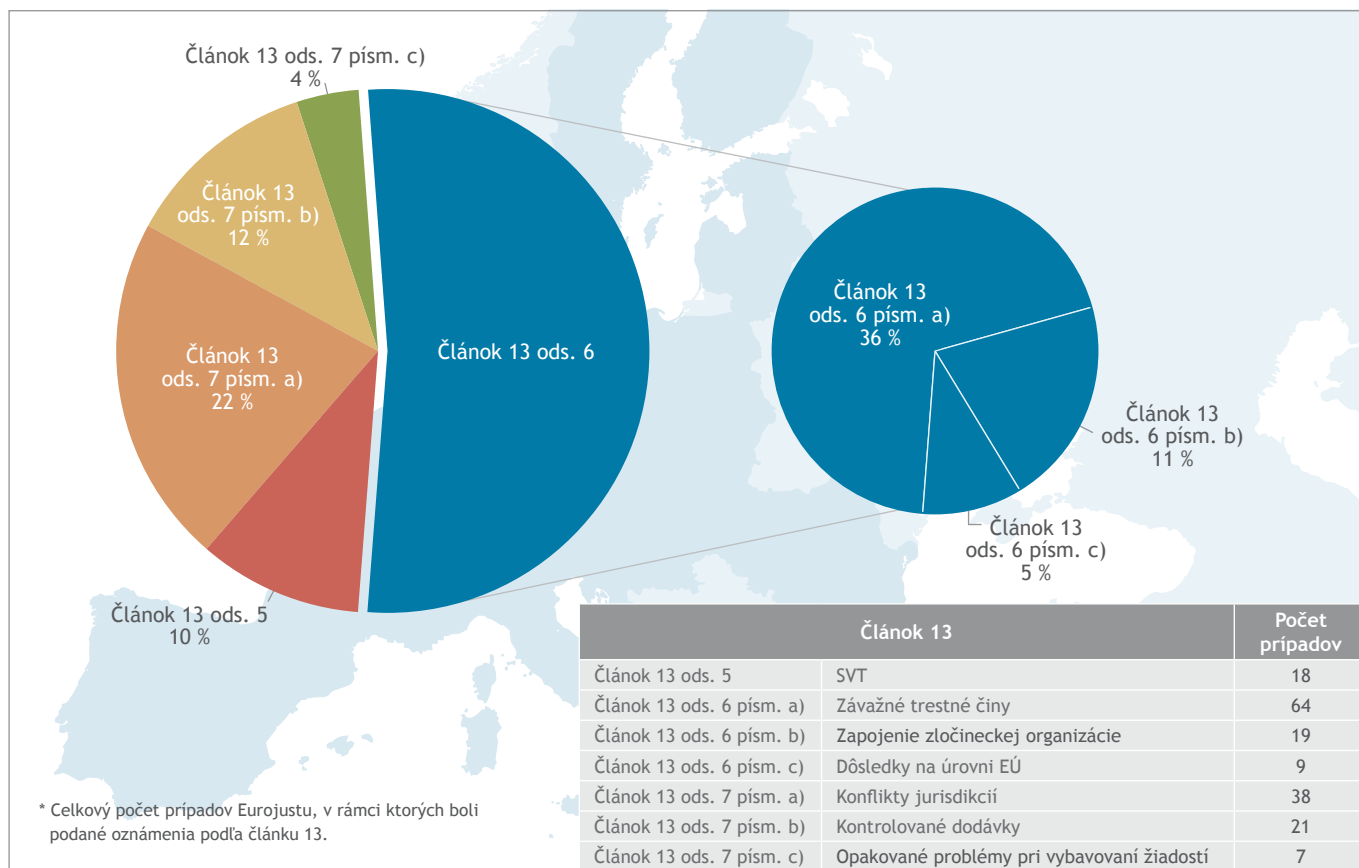
s výnimkou osobných údajov, o prípadoch Eurojustu, vyhľadávanie vzorov, najlepších postupov a získaných skúseností, a rozhranie na správu dokumentov, ktorým sa centralizujú strategické informácie, ako sú správy o prípadoch týkajúce sa použitia nástrojov justičnej spolupráce a prioritných oblastí trestnej činnosti, príklady konkrétnych prípadov a výsledky stretnutí Eurojustu.

Fiches Suédoises

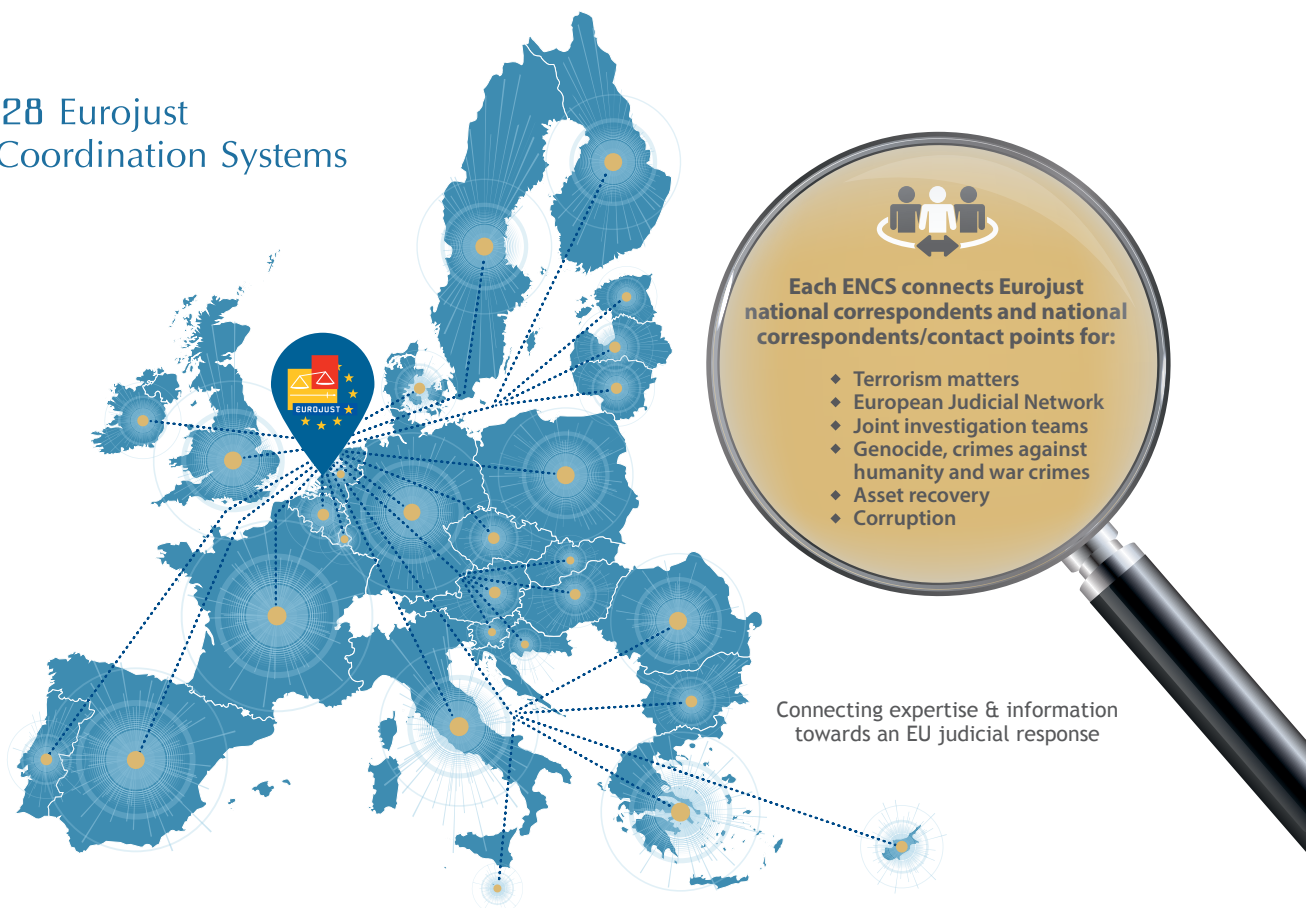
Národný koordinačný systém Eurojustu bol dosiaľ zriadený v 25 členských štátoch. *Fiches Suédoises* poskytujú: (1) prehľad štruktúry a fungovania NKSE v členských štátoch a (2) zbierku vnútroštátnych usmernení súvisiacich s uplatňovaním článku 13 rozhodnutia Rady o Eurojuste na účely zlepšenia výmeny informácií z členských štátov do Eurojustu a distribúcie prípadov medzi Eurojustom a Európskou justičnou sieťou. Eurojust v roku 2016 vytvoril nový formulár, ktorý podrobne opisuje každý národný NKSE s cieľom lepšie reagovať na potreby špecialistov. Okrem toho nové *Fiches* obsahujú osobitnú časť o národných skúsenostiach a najlepších postupoch pre informáciu všetkých členských štátov. *Fiches* sa pravidelne aktualizujú a sú dostupné pre národných spravodajcov pre Eurojust vo vyhradenom priestore Eurojustu.

Prípady podľa článku 13

28 Eurojust National Coordination Systems

2016

časový prehľad

2. jún, Haag

Strategický seminár Klúče od kybernetického priestoru počas holandského predsedníctva EÚ

3. jún, Haag

Spoločné konzultatívne fórum počas holandského a slovenského predsedníctva

7. – 9. jún, Amsterdam/Haag

46. plenárne zasadnutie EJS a seminár s národnými zastúpeniami v Eurojuste

11. – 5. apríl, Haag

Študijná návšteva EJTN

15. – 16. jún, Haag

12. výročné zasadnutie národných expertov na SVT

JANUÁR

FEBRUÁR

MAREC

APRÍL

MÁJ

JÚN

4. – 5. február, Haag

Taktické stretnutie o justičných výzvach vyplývajúcich nedovoleného prevádzachstva migrantov

3. máj, Brusel

Eurojust a Čierna Hora podpisujú dohodu o spolupráci

23. máj, Haag

1. deň EÚ proti beztretnosti genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov

24. – 25. máj, Haag

20. zasadnutie Európskej siete pre genocídu

22. – 23. jún, Haag

Taktické stretnutie o budovaní efektívnej justičnej reakcie na zahraničných teroristických bojovníkov

27. jún, Haag

Eurojust a Ukrajina podpisujú dohodu o spolupráci

29. – 30. jún, Haag

Stretnutie EMPACT týkajúce sa organizovanej majetkovej trestnej činnosti

12. – 13. október, Haag
21. zasadnutie Európskej siete pre genocídu

28. október, Haag
Stretnutie slovenského predsedníctva na tému Justičná spolupráca pri záležitostiach daňovej trestnej činnosti

11. október, Haag
Návšteva sira Juliana Kinga, komisára EÚ pre bezpečnostnú úniu, v Eurojuste

9. november, Haag
Klaus Meyer-Cabri je zvolený za podpredsedu Eurojustu

21. – 23. november, Bratislava
47. plenárne zasadnutie EJS

12. júl, Haag
Eurojust a Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo podpisujú memorandum o porozumení

JÚL

AUGUST

SEPTEMBER

OKTÓBER

NOVEMBER

DECEMBER

1. september, Haag
Hilde Stoltenberg bola vyslaná k Eurojustu ako styčná prokurátorka pre Nórsko

24. november, Haag
Stretnutie Európskej justičnej siete na boj proti počítačovej kriminalite

30. november, Haag
Rozlúčka s budovou Eurojustu

13. december, Haag
Ladislav Hamran je opätovne zvolený za podpredsedu Eurojustu

Prípady Eurojustu

2.1 Úvod

Operačné zameranie Eurojustu je zosúladené s prioritami európskych programov v oblasti bezpečnosti a migrácie, ktoré Európska komisia prijala v roku 2015. V programe v oblasti bezpečnosti sa za priority na obdobie rokov 2015 – 2020 stanovili terorizmus, počítačová kriminalita a organizovaný zločin z dôvodu ich narastajúcej hrozby, ktorú predstavujú, ako aj ich cezhraničný rozmer. Program v oblasti migrácie vyzýva na okamžité kroky na rozbitie zločineckých prevádzackých sietí. Navyše v akčnom pláne EÚ proti prevádzaniu migrantov na obdobie rokov 2015 – 2020 stanovujú konkrétne opatrenia nevyhnutné na uplatňovanie oboch programov.

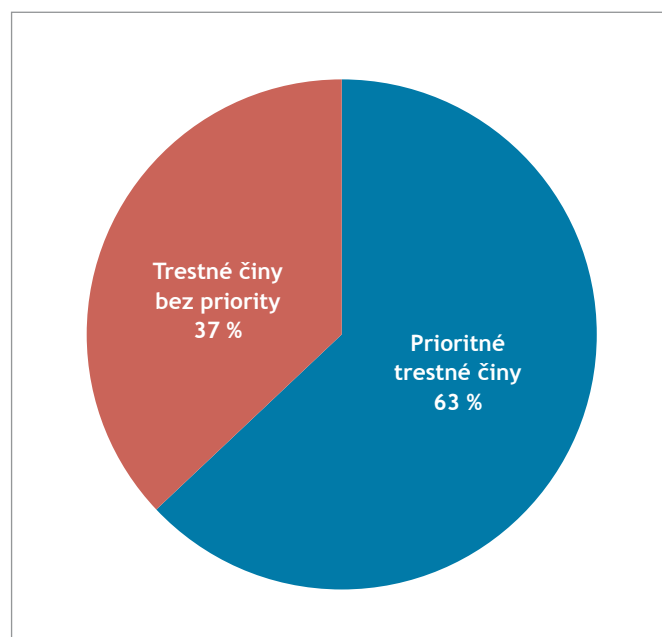
Úloha Eurojustu pri justičnej spolupráci a koordinácii je rozhodujúca pre rozbitie organizovaných zločineckých skupín, sledovanie finančných aspektov trestných činov, prekonanie problémov viacerých jurisdikcií a zhromažďovanie prípustných dôkazov na postavenie páchatelov pred súd. Eurojust prispieva k uplatňovaniu programov EÚ a zintenzívnil svoje aktivity, predovšetkým v oblasti boja proti terorizmu, počítačovej kriminalite a organizovanému zločinu vrátane nedovoleného prevádzacstva migrantov a obchodovania s ľuďmi. Poskytnutá operačná podpora zahŕňa analyzovanie právnych otázok, rozvoj najlepších postupov, spolupracovanie s tretími štátmi a partnermi EÚ, a úzke pracovanie so špecializovanými sieťami súdnych znalcov.

V roku 2016 Rada vo svojich záveroch z 9. júna 2016, ktorými zriadila EJCN, priznala vznikajúcu hrozbu, ktorú predstavuje počítačová kriminalita.

Táto sieť špecializovaných prokurátorov a sudcov je poverená čeliť výzvam, ktoré predstavuje počítačová kriminalita, trestná činnosť za podpory počítačov a vyšetrovania v kybernetickom priestore, ako aj prekážka účinného zabezpečenia a získavania elektronických dôkazov. Eurojust v súlade s výnimkami Rady poskytuje podporu pre túto sieť pri dosahovaní jej cieľov.

Operačné priority Eurojustu značne odzrkadľujú priority Rady pre boj proti závažnej a organizovanej

Druhy prioritnej trestnej činnosti podľa Eurojustu

Prioritný trestný čin	Prípady			Koordinačné stretnutia			SVT		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Terorizmus	14	41	67	4	15	18	2	3	4
Počítačová kriminalita	42	62	60	15	19	13	6	11	8
Nedovolené prevádzacstvo migrantov	32	60	65	10	20	12	9	9	11
Obchodovanie s ľuďmi	71	79	93	12	32	33	18	21	32
Podvody	560	647	654	60	76	44	32	34	35
Korupcia	55	90	74	9	10	15	4	4	2
Obchodovanie s drogami	283	274	254	52	57	41	31	25	24
MOZS	128	201	199	13	21	19	13	13	12
Trestné činy poškodzujúce finančné záujmy EÚ	70	69	41	7	11	11	2	5	5
Trestný čin bez priority									
Pranie špinavých peňazí	220	283	295	41	55	67	24	30	35
Trestné činy proti životnému prostrediu	5	5	6	0	1	0	0	0	0

trestnej činnosti v období od roku 2014 do roku 2017. Keďže Eurojust je organizácia riadená dopytom a udalosťami, medzi jej priority patria aj korupcia a terorizmus.

2.1.1 Terorizmus

Strašný sled smrtiacich teroristických útokov v Európe zdôraznil potrebu členských štátov bojovať proti terorizmu koordinovaným spôsobom na zaistenie úspešných vyšetrovaní a trestných stíhaní a na podporu justičnej spolupráce. Zaznamenala sa rastúca úroveň dôvery justičných orgánov v Eurojust a väčšia potreba jeho podpory pri teroristických prípadoch.

Minulý rok bol svedkom takmer pätnásobného zvýšenia počtu teroristických prípadov, pri ktorých sa obrátili na Eurojust o pomoc od roku 2014 a značného pokroku pri výmene informácií o teroristických trestných činoch s Eurojustom podľa rozhodnutia Rady 2005/671/SVV. Eurojust podporil 67 teroristických prípadov vrátane bruselských teroristických útokov, v porovnaní so 14 v roku 2014, zorganizoval 18 koordinačných stretnutí a podporil štyri SVT, z toho jedno bolo novovytvorené.

Eurojustu boli odovzdané informácie o trestných stíhaniach súvisiacich s terorizmom pri 133 prípadoch, v porovnaní s 30 v roku 2014, a o uzavretých súdnych konaniach v 275 prípadoch, v porovnaní so 180 v roku 2014. Výmena informácií súvisiacich s terorizmom s Eurojustom bola bohatá na politický program a očakáva sa včasná, systematická výmena.

Eurojust pokračoval s tvorbou *monitora rozsudkov týkajúcich sa terorizmu* a *ad hoc súdnych analýz* významných odsúdení za teroristické činy s cieľom šíriť najlepšie postupy špecialistom, rozmanitých a komplexných právnych otázok, súdnych záverov a argumentov, legislatívneho vývoja na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôležitých prvkov, ako sú nové metódy náboru a včasné ukazovatele radikalizácie.

Jedno z významných súdnych rozhodnutí analyzovalo dotknutú operáciu CESTO, dôležitý podnik španielskych orgánov so zameraním na nábor a umožnenie siete, ktorá posielala zahraničným teroristickým bojovníkom do Sýrie. Súdna analýza (dokument Eurojust s obmedzenou distribúciou) sumarizuje mnohé právne výzvy, ktoré sa naskytli, vrátane použitia spravodajských správy pri trestných konaniach a ťažkostí pri stanovení teroristickej povahy skupiny. Analýza slúži ako zdroj inšpirácie pri budovaní úspešných prípadov trestného stíhania v členských štátoch.

Keďže Rada vo svojich záveroch z roku 2015 vyzývala na posilnenie reakcie trestného súdnictva na radikalizáciu, ktorá vedie k terorizmu a násilnému extrémizmu, Eurojust monitoroval odsúdenia za

Monitor rozsudkov týkajúcich sa terorizmu Terrorism Convictions Monitor

Monitor rozsudkov týkajúcich sa terorizmu je dokument Eurojustu s obmedzeným prístupom, distribuovaný medzi prokurátormi a sudcami, ktorí sa zameriavajú na teroristické prípady, a vydáva sa pravidelne od roku 2008. Poskytuje prehľad rozsudkov a zbavení obvinenia v súvislosti s terorizmom naprieč Európskou úniou, právne aktualizácie a justičné analýzy relevantných rozsudkov.

Monitor rozsudkov týkajúcich sa terorizmu je založený na informáciách z otvorených zdrojov a informáciách o rozsudkoch týkajúcich sa trestného činu terorizmu poskytnutých vnútroštátnymi orgánmi v rámci vykonávania rozhodnutia Rady 2005/671/SVV. Kapitoly, v ktorých sa analyzujú problémy, ktoré sa objavili v roku 2016, zahŕňajú analýzy rozsudkov týkajúcich sa zahraničných teroristických bojovníkov vydaných súdmi v Belgicku, Dánsku, Francúzsku, Švédsku a Švajčiarsku, ako aj teroristických náborových sietí.

teroristické činy so zreteľom na potvrdenie toho, či súdy k odňatiu slobody a rehabilitačným programom ukladajú alternatívne tresty. Podporila sa tým výmena vnútroštátnej praxe a získaných ponaučení, najmä v súvislosti s nástrojmi na posudzovanie rizika, ktoré sudcovia a prokurátori používajú na posudzovanie úrovne hrozby, ktorú predstavujú zahraniční teroristickí bojovníci, ako aj programov deradikalizácie.

Eurojust v novembri na vypočutí výboru LIBE poskytol prehľad svojej práce a zistení v súvislosti s prevenciou a bojom proti radikalizácii.

V roku 2016 sa analýza Eurojustu o reakcii trestného súdnictva na fenomén zahraničných teroristických bojovníkov zamerala na konkrétne problémy: (i) osobitné a núdzové právomoci uplatniteľné v prípade teroristických útokov; (ii) prípustnosť (zahraničného) spravodajského dôkazu pri trestnom konaní; (iii) deradikalizácia a alternatívy k trestnému stíhaniu a zaisteniu; iv) prepojenia medzi terorizmom a organizovanou trestnou činnosťou.

Na taktickom stretnutí o budovaní efektívnej justičnej reakcie na fenomén zahraničných teroristických bojovníkov s národnými spravodajcami Eurojustu pre záležitosti terorizmu – vrátane špecializovaných prokurátorov v oblasti boja proti terorizmu zo Švajčiarska, Nórska, USA, Turecka, Čiernej Hory, Albánska, Srbska a Bosny a Hercegoviny, ako aj koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu,

vedúceho ECTC a riaditeľa Centra EÚ pre analýzu spravodajských informácií – sa podelili o operačné skúsenosti, ktoré sa zaoberali predmetmi, ako sú náborové siete, cezhraničné prepojenia a prípravné kroky pre terorizmus.

Štvrtá správa o zahraničných teroristických bojovníkoch (klasifikovaná ako EU RESTRICTED), ktorá bola vydaná v decembri počas roka zhromaždila všetky príslušné zistenia Eurojustu, jeho hľadiská k reakcii trestného súdnictva na fenomén zahraničných teroristických bojovníkov, legislatívny vývoj v členských štátoch a niekoľko odporúčaní pre Európsku úniu a členské štáty a nadväzujúce opatrenia pre Eurojust.

Eurojust tiež predložil zhrnutie hlavných zistení správy o zahraničných teroristických bojovníkoch z roku 2015, ktorá bola uverejnená v roku 2016 ako dokument Eurojustu s obmedzeným prístupom. Eurojust po odporúčaní v správach o zahraničných teroristických bojovníkoch z rokov 2014 a 2015 týkajúcich sa aktualizácie právneho rámca EÚ na riešenie terorizmu a na základe svojich operačných skúseností v apríli predložil svoj prínos k návrhu smernice o boji proti terorizmu na tieňovom zasadnutí výboru LIBE.

Eurojust zohráva dôležitú úlohu pri umožnení justičnej spolupráce medzi členskými štátmi a tretími štátmi, najmä zo západného Balkánu a regiónov MENA. Eurojust zriadil kontaktné miesta v Alžírsku, Egypte, Iraku, Izraeli, Jordánsku, Libanone, u palestínskych orgánov, v Saudskej Arábii a Tunisku. Eurojust sa 8. júna zúčastnil dialógu na boj proti terorizmu EÚ a Turecka, ktorý viedol k opätovnému potvrdeniu záväzku na naliehavé zintenzívnenie spoločného úsilia proti hrozbe, ktorú predstavujú zahraniční teroristickí bojovníci, a potvrdeniu odhodlania Turecka úzko spolupracovať s Eurojustom a inými príslušnými agentúrami EÚ v boji proti tomuto fenoménu.

Sieť národných spravodajcov Eurojustu pre záležitosti terorizmu slúžila ako primárny kontaktný bod pre reakciu na bruselské teroristické útoky v roku 2016. Eurojust do hodiny od útokov z 22. marca, ktoré sa týkali koordinovaných samovražedných bombových útokov v metre a na bruselskom letisku Zaventem, v dôsledku ktorých bolo 32 ľudí zabitých a stovky zranených, aktivoval svoju sieť národných spravodajcov pre otázky terorizmu s cieľom zabezpečiť nepretržitú dostupnosť príslušných súdnych orgánov zo všetkých členských štátov na okamžité získavanie a spracúvanie všetkých naliehavých žiadostí o justičnú spoluprácu alebo rozhodnutí o justičnej spolupráci.

Aktivácia siete umožnila poskytovanie rýchlej a komplexnej pomoci pre belgické vyšetrovanie tohto závažného teroristického činu prostredníctvom podpory a doplnenia práce na vnútroštátnej úrovni

so zameraním na medzinárodný rozmer útokov a identifikáciu zločineckých sietí a súvisiacich trestných činností. Eurojust bol tiež uvedený do pohotovostného režimu, aby bol schopný okamžite reagovať na žiadosti o pomoc a koordináciu od príslušných vnútroštátnych orgánov.

Vyšetrovaním v Belgicku bola odhalená sofistikovaná teroristická sieť s prepojením na iné členské štáty aj parížske útoky, s podporou samovražedných bombových útočníkov od niekoľkých jednotlivcov, a s prepojeniami na inú závažnú trestnú činnosť a siete, a to vrátane obchodovania so zbraňami a falšovania listín. Osoba zaznamenaná na záberoch zo sledovania blízko jedného zo samovražedných bombových útočníkov z útoku na bruselské metro unikla pár minút pred odpálením a bola identifikovaná ako známy zahraničný teroristický bojovník v Sýrii. Jeho DNA nájdená na niekoľkých „konšpiračných bytoch“ a vozidlách, ktoré teroristická sieť využívala, viedla k odhaleniu prepojení s inými členskými štátmi a jeho zapleteniu s parížskymi útočníkmi.

Federálna prokuratúra Belgicka požiadala o naliehavú pomoc od Eurojustu na umožnenie vzájomnej právnej pomoci zaslanej iným členským štátom. Rýchla reakcia Eurojustu sa ukázala byť nápomocnou pri určení správneho orgánu, v minimálnom množstve času, s ktorým spolupracovať za hranicami v záujme okamžitého vykonania žiadosti a zrýchlenia výmeny informácií na justičnej úrovni.

Podporou Eurojustu sa zaistilo, že bolo možné lokalizovať a chytiť jedného zo spolupáchateľov bruselských útokov. Jeho zatknutie sa odohralo 8. apríla v koordinácii so zatknutím „muža s čiapkou“ v rovnaký deň, ktorý bol zaznamenaný kamerovým systémom ako samovražedný bombový útočník, ktorý ušiel z miesta činu.

Príručka CBRN-E

Príručka CBRN-E je pravidelne aktualizovaný produkt Eurojustu, v ktorom sa špecialistom EÚ poskytuje viacsektorová právna podpora pre vyšetrovania a trestné stíhanie týkajúce sa nadnárodných trestných činov súvisiacich s chemickými, biologickými, rádiologickými a jadrovými materiálmi a výbušninami.

Obsahuje prehľad najrelevantnejších právnych predpisov EÚ a medzinárodných právnych predpisov súvisiacich s CBRN-E, ako aj nadnárodných organizácií a databáz v oblasti CBRN-E. Aktualizácia bola zhotovená v roku 2016.

2.1.2 Počítačová kriminalita

Justičná spolupráca v oblasti počítačovej kriminality čelí mnohým odlišným výzvam, ktoré vychádzajú najmä z povahy tohto trestného javu, ktorá je spojená s presahovaním hraníc štátov a značnými právnymi rozdielmi, ktoré existujú na vnútroštátnej úrovni. Eurojust podporil 60 prípadov, 13 koordinačných stretnutí a osem SVT, z toho dve novovytvorené.

Okrem operačnej podpory ostatné činnosti Eurojustu v oblasti počítačovej kriminality umožnili delenie sa o skúsenosti a odborné znalosti medzi vnútroštátnymi špecialistami v dôležitých oblastiach, ako sú spolupráca s poskytovateľmi internetových služieb z USA a šifrovanie údajov.

Eurojust bol nápomocný pri vytvorení spoločenstva špecialistov v oblasti počítačovej kriminality a uvítal zriadenie Európskej justičnej siete na boj proti počítačovej kriminalite. EJCEN pozostáva z aspoň jedného národného zástupcu justičných orgánov s náležitou odbornosťou za členských štát.

EJCEN uľahčí a posilní spoluprácu medzi zodpovednými justičnými orgánmi umožnením výmeny odbornosti, najlepších postupov a iných príslušných znalostí týkajúcich sa vyšetrovania a trestného stíhania počítačovej kriminality. Sieť bude podporovať aj dialóg medzi rôznymi subjektami a zainteresovanými stranami, ktoré zohrávajú úlohu pri zabezpečení právneho štátu v kybernetickom priestore. Eurojust bol poverený poskytovaním podpory tejto sieti a zaistením spolupráce s ňou. Novembrové úvodné

stretnutie EJCEN v Eurojuste sa zameralo na technické, právne a praktické prekážky pre šifrovanie a tajné vyšetrovanie online.

Odborníci Eurojustu sa zúčastnili na stretnutí o elektronických dôkazoch, ktoré Komisia organizovala ako pokračovanie záverov Rady z 9. júna 2016 o zlepšovaní trestného súdnictva v kybernetickom priestore, ktoré sa zaoberalo tromi oblasťami, v ktorých sa špecialisti dožadujú zlepšení: vykonávanie vzájomnej právnej pomoci, priama spolupráca s poskytovateľmi internetových služieb a mechanizmy na stanovenie jurisdikcie v kybernetickom priestore. Eurojust ponúkol svoj prehľad spoločných problémov, ktorým čelia špecialisti, ako aj najlepších postupov na prekonanie týchto problémov vrátane otázok presadzovania jurisdikcie v kybernetickom priestore.

Eurojust naďalej úzko spolupracuje s ostatnými zainteresovanými stranami a inštitucionálnymi partnermi s cieľom zabezpečiť účinnosť vyšetrovaní a trestných stíhaní v prípadoch počítačovej kriminality. Vyslaný národný expert Eurojustu v oblasti počítačovej kriminality konal predovšetkým ako spojka medzi Eurojustom a Europolom, teda uľahčoval výmenu informácií a podporoval a koordinoval spoluprácu s EC3.

Eurojust, v rámci počítačovej kriminality – sexuálneho vykorisťovania detí EMPACT, vykonal analýzu prípadov Eurojustu týkajúcich sa sexuálne vykorisťovania detí online, naznačil výzvy pri vyšetrovaniach a trestných stíhaniach prípadov sexuálneho vykorisťovania detí, ako aj riešenia a najlepšie postupy.

Od januára do marca 2016 bol k Eurojustu vyslaný prokurátor Spojených štátov pre počítačovú kriminalitu na pracovanie s národnými zastúpeniami a EC3 na vytvorení užšej operačnej spolupráce s predstaviteľom Spojených štátov pri záležitostiach počítačovej kriminality a zvýšení pochopenia systému trestného práva Spojených štátov. Eurojust aj orgány Spojených štátov uvítali túto iniciatívu, ktorá viedla k veľmi dobrým výsledkom.

Eurojust sa pridal k rastúcej koalícii verejných a súkromných subjektov, ktoré podporujú projekt „No More Ransom“, ktorý bol pôvodne vytvorený holandskými orgánmi, EC3 a dvomi súkromnými spoločnosťami z oblasti kybernetickej bezpečnosti. Cieľom projektu je aktívne pomáhať obetiam ransomvéru sprístupňovaním dekódovacích kľúčov získaných v priebehu vyšetrovaní trestných činov.

Eurojust je členom riadiacej komisie projektu Počítačová kriminalita, ktorý v roku 2015 spustilo Svetové ekonomické fórum s cieľom posilniť verejno-súkromnú spoluprácu pri boji proti počítačovej kriminalite. V rámci tohto projektu boli v roku 2016 uverejnené „Odporúčania pre verejno-súkromné partnerstvo proti počítačovej kriminalite“.

Súdny monitor počítačovej kriminality

Eurojust v roku 2016 spustil Súdny monitor počítačovej kriminality. CJM je dokument Eurojustu s obmedzeným prístupom, uverejňovaný raz ročne a navrhnutý ako spravodajský nástroj na podporu špecialistov pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní prípadov počítačovej kriminality. CJM opisuje príslušný legislatívny vývoj v oblasti počítačovej kriminality a trestnej činnosti za podpory počítačov. Navyše poskytuje rozsiahle analýzy vybraných rozhodnutí vnútroštátnych súdov v prípadoch počítačovej kriminality, ako aj kapitolu o téme záujmu vypracovanú na základe prebiehajúcich diskusií alebo vznikajúcich trendov.

CJM uverejnený v minulom roku informoval o dvoch témach záujmu: rozhodnutie súdu v prípade belgického Yahoo! a vzdialený prístup k údajom alebo počítačovému systému.

Branislav Boháčik, prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, uviedol:

Zriadenie EJCN je splnením dlhodobého želania špecialistov. V rámci tejto siete sa budú môcť deliť o svoje skúsenosti a odborné znalosti a úzko spolupracovať so svojimi kolegami z členských štátov EÚ pri riešení mnohých problémov, ktorým čelia počas vyšetrovaní a trestných stíhaní počítačovej kriminality a trestnej činnosti za podpory počítačov, ako je šifrovanie.

2.1.3 Nedovolené prevádzacstvo migrantov

Členské štáty naďalej čelia vážnym problémom vyplývajúcim z prudkého nárastu nedovoleného prevádzacstva migrantov a spoliehajú sa na inštitúcie a agentúry EÚ, aby určili a uplatnili nové a účinnejšie spôsoby na vyriešenie tejto bezprecedentnej núdzovej humanitárnej situácie. Eurojust obnovil svoje úsilie vo vzťahu k posilneniu schopnosti členských štátov s cieľom rozbiť a stíhať organizované zločinecké skupiny, ktoré stoja za sieťami prevádzacstva a nelegálneho obchodovania.

Eurojust zaznamenal 65 prípadov, mierne zvýšenie v porovnaní s rokom 2015, na vrchole humanitárnej krízy, usporiadal 12 koordinačných stretnutí a podporil

11 SVT, z toho päť novovytvorených. Jeden SVT zahŕňal tretí štát (Srbsko). Použitie SVT v prípadoch nedovoleného prevádzacstva migrantov a zapojenie tretích štátov do SVT bolo témou výročného zasadnutia expertov na SVT (pozri časti 1.4 a 6.2.).

Eurojust podporuje členské štáty v prvej línii, ktoré čelia závažným migračným tlakom na ich vonkajších hraniciach. Aktivity uskutočnené v problematických oblastiach sa zameriavajú najmä na identifikáciu, registráciu a preverovanie migrantov. Eurojust nie je fyzicky prítomný v problematických oblastiach, ale v Taliansku a Grécku zriadil vyhradené súdne kontaktné body na podporu problematických oblastí na sprostredkovanie relevantných informácií a prípadov národným zastúpeniam Eurojustu, aby tak

Jurisdikcia v prípade nedovoleného prevádzacstva migrantov

V auguste 2015 sa neďaleko maďarskej hranice blízko diaľnice v Rakúsku našla opustená dodávka. Vnútri sa našli telá 71 migrantov. Tento incident okamžite spustil vyšetrovanie v Maďarsku aj Rakúsku. O pár dní na to boli v Maďarsku identifikovaní a zadržaní štyria podozriví bulharskej štátnej príslušnosti a jeden afganský podozrivý, ktorí všetci patrili k organizovanej zločineckej skupine zapojenej do nedovoleného prevádzacstva migrantov. Neskôr boli v Nemecku zatknutí údajní sprostredkovatelia trestnej činnosti a tiež sa začali konania voči podozrivým v Bulharsku a Srbsku.

Na zabezpečenie rýchlej justičnej spolupráce medzi dotknutými krajinami maďarské orgány požiadali Eurojust o podporu. Koordinačné stretnutie, ktorému predchádzalo operačné stretnutie v Europole, boli oba zorganizované do 48 hodín od požiadania. Na koordinačnom stretnutí Eurojustu sa vyjasnila existencia viac ako 10 prebiehajúcich vyšetrovaní v Nemecku, ktoré sa týkali transportov migrantov plánovaných, organizovaných a uskutočnených tou istou organizovanou zločineckou skupinou, a zdôraznila sa potreba spolupráce a výmeny informácií. Zvážil sa SVT medzi Maďarskom, Rakúskom a Nemeckom, avšak účastníci sa dohodli, že spolupráca na základe žiadostí o vzájomnú právnu pomoc bola vhodnejšia. Rakúsko už zaslalo niekoľko žiadostí o vzájomnú právnu pomoc Maďarsku a vydalo zatýkacie rozkazy pre Maďarsko aj Bulharsko.

V období nasledujúcom po koordinačnom stretnutí Eurojust monitoroval a uľahčil vykonanie maďarských žiadostí o vzájomnú právnu pomoc zaslaných do Srbska, Slovenskej republiky a Talianska na zhromaždenie informácií a dôkazov súvisiacich s prípadom. Právna prekážka súvisiaca s uchovávaním údajov vznikla, keď sa Slovenskej republike zaslala maďarská žiadosť o vzájomnú právnu pomoc v súvislosti s telekomunikačnými údajmi. Z dôvodu zrušenia platnosti smernice o uchovávaní údajov Súdny dvor Európskej únie v roku 2015 neboli v čase incidentu v Slovenskej republike v platnosti žiadne právne predpisy o uchovávaní údajov. V januári 2016 po nadobudnutí účinnosti nových slovenských právnych predpisov s odkladným obdobím šesť mesiacov vnútroštátne orgány boli za pomoci Eurojustu schopné zabezpečiť včasné vykonanie žiadosti.

Aby sa zamedzilo možným konfliktom jurisdikcií, ktoré by mohli vzniknúť v prípade vykonávania niekoľkých súčasných vyšetrovaní a vydania zatýkacích rozkazov, Eurojust zabezpečil, aby sa dohodla efektívna stratégia prípadu. Z dôvodu rozsiahlych aktivít organizovanej zločineckej skupiny bolo nevyhnutné rozdelenie úloh na zaistenie úspešného trestného stíhania. Keď sa vyšetrovaním preukázalo, že údajné vraždy a prevádzacstvo osôb sa udiali na maďarskom území, prediskutoval sa presun konania z Rakúska, keďže sústredením konania do jedného členského štátu by sa posilnila účinnosť a dôslednosť prípadu proti členom organizovanej zločineckej skupiny. Súčasné vyšetrovanie pokračovalo do novembra 2015, kedy sa uskutočnil presun rakúskeho konania a maďarské orgány súhlasili s trestným stíhaním všetkých aspektov. Na tejto účel boli predložené dôkazy zhromaždené v Rakúsku vrátane znaleckých posudkov, pitiev a testov DNA na použitie pri maďarskom konaní. V rovnakom čase Rakúsko presunulo konanie v inom súvisiacom prípade na maďarské orgány. Nemecké orgány mali stíhať sprostredkovateľov zatknutých v Nemecku. Maďarské orgány na pomoc nemeckým orgánom pri rozlišovaní medzi vodičmi a organizátormi v rámci organizovanej zločineckej skupiny poskytli právne ustanovenia, na základe ktorých boli vznesené maďarské trestné obvinenia. Na konci roka 2016 boli maďarské aj nemecké konania vo fáze predsúdneho konania.

na ne mohli nadväzovať ďalšie justičné kroky a aby sa zabezpečila koordinácia na úrovni EÚ.

Tematická skupina pre nedovolené prevádzacstvo migrantov, zriadená v roku 2015, poskytuje pomoc pre špecialistov, ktorí sa zaoberajú cezhraničným nedovoleným prevádzacstvom migrantov. Eurojust pripravil analýzy národnej jurisprudencie týkajúce sa nedovoleného prevádzacstva migrantov a súvisiacich trestných činov v Španielsku, Taliansku a Francúzsku, ktoré určujú právne a praktické problémy pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní a najlepšie postupy. Eurojust zhromažďuje informácie a rozvíja nástroje pre špecialistov týkajúce sa platných vnútroštátnych právnych predpisov o nedovolenom prevádzacstve migrantov a súvisiacich trestných činoch v členských štátoch vrátane silných a slabých stránok týchto zákonov so zreteľom na pomoc pre špecialistov pri navrhovaní účinných prokurátorských stratégií. Eurojust podporil aj Komisiu pri posudzovaní práva Únie v oblasti napomáhania nelegálnej migrácii, takzvaný „prevádzacský balík“ poskytnutím vstupov z hľadiska prokuratúry.

Vo februári Eurojust usporiadal taktické stretnutie o *justičných výzvach vyplývajúcich z nedovoleného prevádzacstva migrantov*. Účastníci poskytli prehľad operačnej spolupráce medzi európskymi partnermi pri boji proti nedovolenému prevádzacstvu migrantov a skúseností kontaktných bodov a styčných sudcov umiestnených v iných členských štátoch, ako aj v problematických oblastiach v Taliansku a Grécku. Stredobodom bolo delenie sa o informácie, zber a prípustnosť dôkazov a iné praktické problémy ovplyvňujúce justičnú spoluprácu. Prerokovali aj otázky týkajúce sa prekladu a tlmočenia, ktoré spôsobujú vážne ťažkosti pre vnútroštátne orgány, napr. pri stanovení certifikovaných a dôveryhodných prekladateľov a tlmočníkov pre zriedkavo používané jazyky a dialekty, ktorými hovoria migranti a organizované zločinecké skupiny, vrátane vysokých nákladov a veľkého objemu dôkazov. V jednom prípade prediskutovanom počas stretnutia prokurátor nebol schopný použiť dôkazy (odpočúvania telefónov) z iného členského štátu, keďže preklad by znamenal obrovské náklady, pre ktoré neboli dostupné prostriedky. Nedostatok prostriedkov na preklad príkazu na vyšetrovaciu väzbu na celkovo 350 stranách bol takisto faktorom pri zložitom prípade nedovoleného prevádzacstva migrantov zaznamenanom v Eurojuste. Preklad bol nevyhnutný na začatie vyšetrovania v ich jurisdikciách. V dôsledku toho nie všetky členské štáty začali vyšetrovanie. Záverečná správa zo stretnutia bola uverejnená ako dokument EÚ č. 9456/16.

Eurojust v apríli zhromaždil súdnych špecialistov a špecialistov na presadzovanie práva z Francúzska, Spojeného kráľovstva, Belgicka a Holandska pre operačné stretnutie o nedovolenom prevádzacstve migrantov v regióne Severného mora. Účastníci zdôraznili potrebu zlepšiť delenie sa o informácie,

uľahčiť finančné vyšetrovania zamerané na zaistenie značných ziskov vytvorených z prevádzacských činností, zvýšiť pozornosť na používanie falošných a sfaľovaných úradných dokumentov a posilniť cezhraničné operácie sledovania na lepšie mapovanie prevádzacských trestných činov a budovanie silnejších prípadov trestného stíhania.

Eurojust ďalej pracoval na zvýšení operačnej spolupráce s tretími štátmi a inými inštitucionálnymi partnermi a zúčastnil sa kontaktnej skupine Komisie pre agentúry EÚ na tému prevádzacstvo migrantov.

Delegácia EUNAVFOR MED na vysokej úrovni v júli navštívila Eurojust, s kolégiom prediskutovala svoje aktivity, podelila sa o stanoviská týkajúce sa súdnych aspektov a kvality poskytovaných informácií, a ďalej sa zaoberala spôsobmi na posilnenie ich vzájomného vzťahu v rámci vyhlásenia o porozumení, ktoré sa podpísalo v októbri 2015. Uskutočnili sa pravidelné stretnutia s Europolom na prediskutovanie zapojenia do prípadov s vysokou prioritou a pokrok pri JOT MARE. Eurojust sa zúčastnil na aktivitách v rámci EMPACT FII (napomáhanie nelegálnej migrácii).

2.1.4 Obchodovanie s ľuďmi

Zvýšila sa podpora Eurojustu pri vnútroštátnych vyšetrovaniach a trestných stíhaniach obchodovania s ľuďmi. Eurojust zaznamenal 93 prípadov a usporiadal 33 koordinačných stretnutí. Ako žiadané krajiny v prípade sa po prvýkrát zapojili dve latinskoamerické krajiny, Kolumbia a Paraguaj. Bol zaznamenaný značný nárast použitia SVT: 32 SVT bolo aktívnych v prípadoch súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi (21 v roku 2015), z toho 19 novovytvorených v roku 2016.

Eurojust prepojil svoju operačnú podporu so strategickými činnosťami na posilnenie účinnosti medzinárodnej justičnej spolupráce a upevnenie svojho partnerstva s inými inštitúciami a agentúrami EÚ za účelom zefektívnenia opatrení a optimalizovania zdrojov pri boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

V júni Eurojust navštívila koordinátorka EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, aby prediskutovala vplyv vnútroštátneho práva, ktoré kriminalizuje konečného spotrebiteľa, používateľov služieb alebo činností vyplývajúcich z vykorisťovania obetí obchodovania s ľuďmi podľa článku 18 smernice 2011/36/EÚ proti obchodovaniu s ľuďmi. Kolégiu tiež predstavila zistenia správy Komisie o pokroku v oblasti obchodovania s ľuďmi a *Štúdiu o judikatúre súvisiacej s obchodovaním s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania*, ktorá bola uverejnená v októbri 2015.

Eurojust poskytol svoj vklad k *stratégii EÚ na boj proti obchodovaniu s ľuďmi* po roku 2016, ktorá nadväzuje na *stratégiu EÚ na odstránenie obchodovania s ľuďmi 2012 – 2016*. Eurojust stanovil tieto priority: posilnenie justičnej spolupráce pri prípadoch

cezhraničného obchodovania s ľuďmi vrátane spolupráce s tretími štátmi; preskúmanie prepojení medzi obchodovaním s ľuďmi a nedovoleným prevádzacstvom migrantov; a zaoberanie sa vlastnosťami prípadov obchodovania s ľuďmi vrátane detských obetí.

Eurojust podporil projekt *Tímová práca! Posilnenie multidisciplinárnej spolupráce zameranej na boj proti obchodovaniu s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania* a viedol seminár *Trestné stíhanie obchodovania s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania*. V dôsledku toho sa vytvorila príručka pre expertov na multidisciplinárnu spoluprácu zameranú na boj proti obchodovaniu s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania, v ktorej sa vyzýva na využitie podpory, ktorú môže Eurojust prokurátorom ponúknuť pri zaoberaní sa prípadmi cezhraničného obchodovania s ľuďmi.

Eurojust prispel aj k správe, ktorá nasledovala po odbornom seminári siete agentúr pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktorý organizovala Agentúra pre základné práva, v súvislosti s obetami závažnej a organizovanej trestnej činnosti, *Ako môžu agentúry pre spravodlivosť a vnútorné veci zvýšiť vplyv ich práce súvisiacej s obetami závažnej a organizovanej trestnej činnosti?* Eurojust zdôraznil nielen dôležitosť ochrany obetí obchodovania s ľuďmi, ale aj ich rodín v krajinách ich pôvodu, ako aj zvyšovanie informovanosti prokurátorov o obetiach.

2.1.5 Podvody

Prípady podvodov predstavujú najväčší počet zaznamenaných prípadov (654), ktoré zahŕňali koordinačné stretnutia (44), koordinačné centrá (5) a SVT (35, z toho deväť novovytvorených). Eurojust podporil vnútroštátne orgány poskytnutím svojich odborných znalostí, najmä v oblastiach boja proti podvodom s DPH a daňovej trestnej činnosti, ako aj ochrany práva duševného vlastníctva.

Prípady podvodov s DPH (tzv. „karuselové podvody“) sú mimoriadne zložité a týkajú sa podvodných obchodníkov, ktorí dovážajú a vyvážajú tovary bez DPH cez viaceré členské štáty. V každej fáze tohto podvodného obchodu sa pridáva DPH (niekedy až 25 percent) a zapojené spoločnosti sa potom stratia. Konečný vývozca si od vlády uplatní vrátenie DPH, a potom tiež zmizne.

Pokračovala spolupráca so zainteresovanými stranami a inštitucionálnymi partnermi. V júli Eurojust a Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO), pôvodne známy ako Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM), podpísal memorandum o porozumení na rozšírenie súčasnej plodnej spolupráce na podporu európskych prokurátorov, ktorí pracujú na prípadoch týkajúcich sa porušovania práva duševného vlastníctva. Toto memorandum o porozumení umožňuje ďalší rozvoj

konkrétnych projektov spolupráce, ako sú spoločné semináre, odborná príprava a spravodajská služba na podporu prokurátorov. Memorandum o porozumení navyše posilňuje spôsobilosti Európskej siete ochrancov duševného vlastníctva (EIPPN).

V októbri Eurojust za spolupráce so slovenským predsedníctvom EÚ uskutočnil taktické stretnutie, *Súdna spolupráca pri záležitostiach daňovej trestnej činnosti*, s prokurátormi špecializovanými na boj proti podvodom na vysokej úrovni z členských štátov, Švajčiarska a USA (pozri časť 4.2).

Eurojust sa v Európskom parlamente zúčastnil verejného vypočutia *Boj proti praniu špinavých peňazí a daňovým podvodom: Kto zabezpečí súlad s pravidlami a ich presadzovanie?*, ktoré sa konalo v novembri.

Eurojust sa stal členom poradnej rady zainteresovaných strán Koordinovanej koalície pre práva duševného vlastníctva, ktorá bola zriadená v Európe v júli 2016 s cieľom spájať zainteresované strany z verejného a súkromného sektora a vytvárať synergie medzi opatreniami prijatými rôznymi subjektmi zapojenými do boja proti trestnej činnosti v oblasti duševného vlastníctva.

Dohodnutie stratégie pre korupčné prípady na stretnutí 2. úrovne

Španielske vyšetrowanie korupcie a súvisiaceho prania špinavých peňazí pri medzinárodných obchodných operáciách sa začalo v roku 2013 po žiadosti o vzájomnú právnu pomoc z Luxemburska, ktoré naznačilo, že časť trestnej činnosti v tomto členskom štáte mohla byť riadená zo Španielska. Do nezákonných postupov boli zapojené verejné inštitúcie v Angole a verejné a súkromné spoločnosti v Španielsku. Trestné činy údajne spáchali riadiaci pracovníci španielskych verejných spoločností poverených na poskytnutie vozidiel, uniforiem a iných tovarov angolskej štátnej polícii. V októbri 2014 vyšetrujúci sudca v Luxembursku prípad formálne uzavrel odovzdal ho španielskym orgánom ako spontánnu výmenu informácií v zmysle článku 7 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 2000.

Vyšetrowaním v Luxembursku a Španielsku sa zistilo, že angolské orgány zaplatili španielskej spoločnosti viac ako 150 miliónov EUR prostredníctvom bankového účtu v Číne. Daná španielska spoločnosť však dodala

do Angoly len policajné tovary v hodnote približne 50 miliónov EUR. Zostávajúcich 100 miliónov EUR bolo údajne spreneverených osobami v Angole a Španielsku. Podozrivé osoby vytvorili sieť bankových účtov a schránkových firiem v Angole, Európe a Ázii na zakrytie konečného miesta ukradnutých peňazí s následnou klasickou schémou na pranie špinavých peňazí v postupných fázach: umiestnenie, navrstvenie a integrácia.

Španielske orgány vo februári 2015 poslali do Angoly žiadosť o vzájomnú právnu pomoc na základe Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii z roku 2003 s cieľom získať svedecké výpovede a informácie o bankových účtoch použitých v Angole. Keďže do trestných činov boli údajne zapojené aj banky a osoby v rôznych európskych krajinách, španielske orgány sa v júni 2015 obrátili na Eurojust, od ktorého sa pôvodne snažili získať informácie o stave vykonávania žiadostí o vzájomnú právnu pomoc, ktoré predtým vydali do Luxemburska, Belgicka a Švajčiarska na základe Dohovoru OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách.

Španielske národné zastúpenie usporiadalo **stretnutie 2. úrovne** s belgickým národným zastúpením a švajčiarskym styčným prokurátorom, aby sa dohodli na stratégii spolupráce. V dôsledku toho Eurojust umožnil rýchle vykonanie niekoľkých žiadostí o vzájomnú právnu pomoc pre Švajčiarsko a Belgicko na získanie informácií o bankových účtoch, ktoré vlastnili podozriví, a naliehavé zmrazenie týchto účtov. S postupovaním prípadu a zhromaždením viac dôkazov Španielsko v októbri 2015 vydalo žiadosti o vzájomnú právnu pomoc pre Francúzsko, Taliansko, Portugalsko a Spojené kráľovstvo. Eurojust na určenie zostávajúcich potrieb spolupráce poskytol analýzu použitej schémy prania špinavých peňazí a zapojených podozrivých, ako aj prehľad stavu realizácie žiadostí.

Eurojust španielskym orgánom pomohol pri vydaní dodatočnej žiadosti o vzájomnú právnu pomoc pre Angolu, v ktorej sa od angolských orgánov žiadalo, aby vzniesli obžalobu proti štyrom podozrivým. Na posilnenie vykonania pôvodnej aj dodatočnej žiadosti o vzájomnú právnu pomoc portugalské národné zastúpenie odporučilo pomoc angolského prokurátora, ktorý je kontaktným bodom pre medzinárodnú justičnú spoluprácu pre Spoločenstvo portugalsky hovoriacich krajín (CPLP). Tento krok viedol k úspešnej spolupráci s angolskými orgánmi a žiadosti o vzájomnú právnu pomoc boli do októbra 2016 vykonané.

V dôsledku úspešného vyšetrovania a medzinárodnej justičnej spolupráce prostredníctvom Eurojustu sa v roku 2016 začali konania proti niektorým z podozrivých v Španielsku.

2.1.6 Korupcia

Korupcia oslabuje dôveru vo verejnom aj súkromnom sektore. Eurojust sa zaviazal podporovať prokuratúrne a súdne orgány v ich úsilí bojovať proti korupcii a zaoberal sa 74 prípadmi súvisiacimi s korupciou, uskutočnil 15 koordinačných stretnutí a podporil 2 SVT, z toho jedno bolo novovytvorené.

Eurojust na informovanie o potenciálnych operačných partneroch práce Eurojustu v oblasti korupcie zorganizoval návštevy zástupcov siete Corruption Hunters (lovci korupcie), ako aj dvoch ukrajinských orgánov, Národného úradu, štátnej agentúry na presadzovanie práva ktorá je v rámci svojich právomocí zodpovedná za vyšetrovanie korupčných trestných činov vysokých vládnych činiteľov, a Špeciálnej protikorupčnej prokuratúry zodpovednej za vedenie vyšetrovania prípadov vyšetrovaných Národným úradom.

Eurojust sa ako pozorovateľ zúčastňoval na Camdenskej medziagentúrnej sieti pre vyhľadávanie majetku (CARIN) od roku 2004 a na platforme úradu pre vyhľadávanie majetku (ARO) od roku 2008.

2.1.7 Obchodovanie s drogami

Eurojust spracoval značný počet prípadov obchodovania s drogami (254), ktoré zahŕňali koordinačné stretnutia (41), koordinačné centrum (jedno) a SVT (24, z toho 13 novovytvorených). Eurojust v úzkej spolupráci s inštitucionálnymi partnermi pracoval na posilnení spôsobilosti členských štátov na účinné riešenia vznikajúcich hrozieb v oblasti nových psychoaktívnych látok aj kontrolovaných dodávok.

V novembri Eurojust a EMCDDA uverejnili správu s názvom [Nové psychoaktívne látky v Európe: právne predpisy a trestné stíhanie – súčasné problémy a riešenia](#). Cieľom správy je pomáhať vnútroštátnym orgánom, ktoré čelia rýchlemu vývoju európskeho trhu s novými psychoaktívnymi látkami, čo ich núti hľadať vhodné a efektívne kontrolné mechanizmy. Táto správa spája operačné skúsenosti Eurojustu s cezhraničnými trestnými stíhaniami súvisiacimi s drogami a analýzu rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie z 10. júla 2014 o liekoch (spojené veci C-358/13 a C-181/14) s monitorovaním drog a analytickými spôsobilosťami EMCDDA.

Eurojust poskytuje vnútroštátnym orgánom poradenstvo ako pretvoriť informácie zhromaždené počas kontrolovanej dodávky na dôkazy a uľahčuje výmenu informácií a dokumentov na základe žiadostí o vzájomnú právnu pomoc. Kolégium v októbri 2015 uskutočnilo tematickú diskusiu o právnych požiadavkách a operačných otázkach týkajúcich sa kontrolovaných dodávok (pozri [Eurojust Výročnú správu 2014](#), s. 60). Eurojust naďalej udržiaval spojenie s Radou Európy a Europolom s cieľom určiť možné synergie a so súvisiacimi projektmi EMPACT sa podelil o svoju správu, *Právne a operačné otázky, ktoré Eurojust zistil pri kontrolovaných dodávkach*. Eurojust prispieva k návrhu príručky o kontrolovaných dodávkach, iniciatíve pod vedením skupiny Pompidou Group (Rada Európy), ktorá sa má uverejniť v roku 2017.

2.1.8 Organizovaná majetková trestná činnosť páchaná mobilnými organizovanými zločineckými skupinami

Kategória organizovanej majetkovej trestnej činnosti spáchaná mobilnými organizovanými zločineckými skupinami zahŕňa veľkú škálu trestných činov, ako sú trestné činy súvisiace s motorovými vozidlami, krádeže kovov, vreckové krádeže, lúpeže a sériové vlámania. Eurojust podporil 199 prípadov, 19 koordinačných stretnutí a 12 SVT, z toho štyri novovytvorené. Eurojust usporiadal dve koordinačné centrá, ktoré sa zaoberali trestnými činmi súvisiacimi s motorovými vozidlami.

Trojročný program, ktorý spoločne vytvoril Eurojust a Španielsko v rámci operačnej akcie v rámci projektu EMPACT týkajúceho sa organizovanej majetkovej trestnej činnosti, sa ukončil seminárom v júni, ktorý zorganizoval Eurojust, a na ktorom sa zúčastnili experti z oblasti vyšetrovaní a trestných stíhaní organizovanej majetkovej trestnej činnosti vrátane

zástupcov z vnútroštátnych justičných orgánov a orgánov presadzovania práva z členských štátov, Nórska a Islandu, Komisie, CEPOLu a Europolu. Cieľmi seminára boli zvyšovanie informovanosti príslušníkov na presadzovanie práva, prokurátorov a sudcov o jedinečných aspektoch vyšetrovaní a trestných stíhaní organizovanej majetkovej trestnej činnosti a mobilných organizovaných zločineckých skupín s cieľom výmeny hľadísk na možné právne medzery a praktické ťažkosti, a stanovenia najlepších postupov.

Záverečná správa vydaná v decembri sumarizuje diskusie a zistenia, ako aj závery trojročného programu. V správe sa uvádza, že zatiaľ čo zrejme žiadne významné právne medzery neovplyvňujú vyšetrovania a trestné stíhanie organizovanej majetkovej trestnej činnosti, vnútroštátne orgány by mali revidovať svoje súčasné postupy a stratégie, najmä v súvislosti so zdrojmi a metódami, ktoré sa používajú pri zložitých vyšetrovaniach iných závažných organizovaných trestných činov (napr. forenzné dôkazy (DNA) alebo špeciálne vyšetrovacie techniky (napr. odpočúvanie komunikácie), a zvýšiť úroveň medzinárodnej spolupráce vrátane Eurojustu a EJS.

2.1.9 Trestné činy poškodzujúce finančné záujmy EÚ

Operačná podpora Eurojustu v prípadoch, ktoré sa zaoberajú trestnými činmi, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať finančné záujmy EÚ (trestné činy poškodzujúce finančné záujmy EÚ) zostali v roku 2015 na rovnakej úrovni, s 11 koordinačnými stretnutiami a piatimi SVT, z toho jedno novovytvorené, hoci počet prípadov PIF zaznamenaných v roku 2016 sa znížil zo 69 na 41. V štatistikách Eurojustu sa podvod s DPH považuje za samostatnú kategóriu.

2.2 Prípady Eurojustu týkajúce sa mafistických zločineckých organizácií

Od roku 2012 sa viac ako 145 prípadov Eurojustu zaoberalo talianskymi mafistickými organizovanými zločineckými skupinami, ako sú Cosa Nostra, Camorra a 'Ndrangheta. Prípady v Eurojuste potvrdzujú nadnárodný rozmer talianskych mafistických organizovaných zločineckých skupín, ktoré si v priebehu rokov upevnili svoje globálne partnerstvá s inými zločineckými skupinami po celom svete, ktoré sú aktívne najmä v oblastiach obchodovania s drogami a prania špinavých peňazí.

Okrem prania príjmov z nezákonných činností vykonávaných v Taliansku v zahraničných krajinách sa tieto organizované zločinecké skupiny značne infiltrovali do legitímneho hospodárstva mnohých členských štátov, ako sú Španielsko (obľúbené najmä talianskou Camorrou), Holandsko, Rumunsko, Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo,

a to vrátane prítomnosti nebezpečných talianskych utečencov v týchto členských krajinách spolu s ich sieťami spoločníkov a pomocníkov. Tieto infiltrácie sa zvyčajne realizujú priamo spoločníkmi organizovaných zločineckých skupín alebo prostredníctvom nastrčených osôb cez investície do nehnuteľností a účasť vo verejných alebo súkromných zmluvách, najmä v oblasti výstavby, komunálnych služieb a likvidácie odpadu.

Podľa talianskych trestných právnych predpisov je „účasť v zločineckej skupine“ samostatný trestný čin trestaný dlhodobým trestom odňatia slobody podľa článkov 416 a 416a talianskeho trestného zákonníka, ako sa požaduje článkom 2 rámcového rozhodnutia Rady 2008/841/SVV o boji proti organizovanému zločinu. Nie všetky členské štáty však prijali podobné ustanovenia, ktoré poukazujú na „účasť v zločineckej

skupine“ ako na iný trestný čin. Ak tak vykonali, rozsah uplatnenia a sankcie spojené s týmto trestným činom sa značne líšia, a tiež sa líšia možnosti a požiadavky na použitie špeciálnych vyšetrovacích techník, ako je odpočúvanie.

Skúsenosti ukazujú, že existencia rôznych právnych vymedzení pojmov a nedostatok ekvivalentu pre článok 416a talianskeho trestného zákonníka spôsobuje veľké právne a operačné prekážky pre efektívnu justičnú spoluprácu.

Eurojust podporil úspešné operácie určením súdnych problémov a navrhnutím riešení vrátane posilnenia použitia SVT pri zohľadnení rôznych právnych rámcov a prokuratúrnych prístupov voči talianskym organizovaným zločineckým skupinám na vnútroštátnej úrovni. Talianske orgány s podporou talianskeho zastúpenia v Eurojuste informovali svoje protistrany v členských štátoch ovplyvnených konkrétnou hrozbou, ktorú predstavujú talianske mafistické organizované zločinecké skupiny, ktoré fungujú na ich území, ako aj pomohli pri identifikácii a zhromažďovaní dôkazov týkajúcich sa predpokladaného trestného činu (často pranie špinavých peňazí) a prediskutovali a dohodli sa na koordinovaných operačných prostriedkoch na rozbitie týchto skupín pomocou špeciálnych vyšetrovacích techník, ako sú odpočúvanie a odnedaľna aj SVT. Prebieha niekoľko prípadov, ktoré zaznamenalo talianske národné zastúpenie. Príklad prípadu, ktorý Eurojust úspešne podporil, názorne demonštruje problémy.

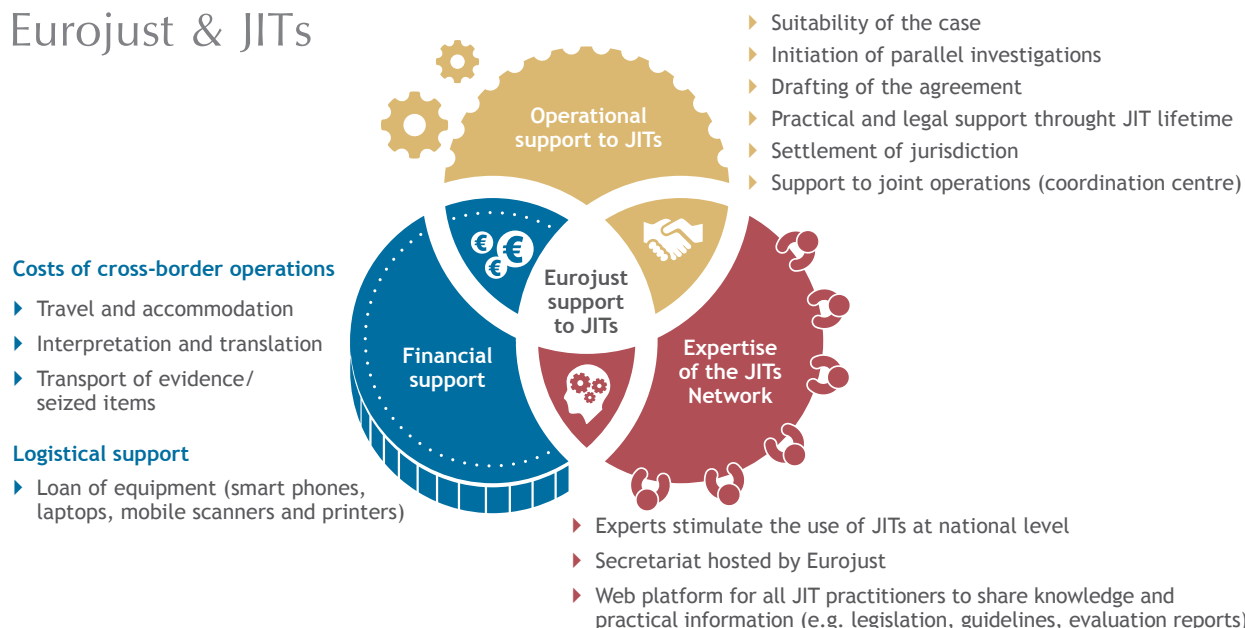
Talianske vyšetrovanie organizovanej zločineckej skupiny pridruženej k Camorre obchoduje so všetkými druhmi falošných tovarov (napr. elektrické generátory, motorové píly, vŕtacie kladivá a oblečenie). Nezákonné výrobky boli vyrobené v Číne a falošné etikety známych spoločností boli pripojené v Taliansku. Tieto

tovary boli distribuované po celom svete cez prístav v Neapole. Okrem toho elektrické spotrebiče a nástroje, ktoré organizovaná zločinecká skupina predávala, nespĺňali bezpečnostné normy EÚ. Trestná činnosť bola veľmi zisková (napr. cena elektrického generátora vyrobeného v Číne za 35 EUR a predaného za 400 EUR, zatiaľ čo legitímna značka by stála 1 250 EUR). Organizovaná zločinecká skupina sídlila v blízkosti Neapolu, ale jej nezákonná činnosť siahala do viac ako dvadsiatich krajín v Európe, ako aj do Austrálie a na Island.

Koordináčne úsilie Eurojustu pomohlo talianskym a iným vnútroštátnym orgánom rekonštruovať organizovanú zločineckú skupinu a dosiahnuť spoločnú dohodu o spôsobe, akým fungovala na vnútroštátnej úrovni. Bola dohodnutá spoločná operačná stratégia a koordinované opatrenia. Stratégia sa sústredila na začatie a vedenie vnútroštátnych vyšetrovaní prania špinavých peňazí súčasne s pôvodným vyšetrovaním účasti v mafistickej organizovanej zločineckej skupine, ktoré sa viedlo v Taliansku. Eurojust podporil súbežné vnútroštátne vyšetrovania a realizáciu viac ako 30 talianskych žiadostí o vzájomnú právnu pomoc. Úspešné ukončenie operácií koordinovaných prostredníctvom Eurojustu s analytickou podporou Europolu kulminovalo súčasnými akciami vedenými v siedmich členských štátoch (CZ, DE, ES, FR, IT, SE, UK), výsledkom ktorých bolo zadržanie 67 osôb, prehliadka 143 skladov a zaistenie viac ako 800 ton falošných materiálov a vymáhanie majetku v hodnote viac ako 11 miliónov EUR.

Eurojust vzal do úvahy uznesenie Európskeho parlamentu z 25. októbra 2016 o boji proti korupcii a nadviazaní na uznesenie výboru CRIM, ktoré vyzýva Komisiu na predloženie správy na hodnotenie transpozície rámcového rozhodnutia Rady 2008/841/JHA o boji proti organizovanému zločinu.

Eurojust & JITs

Operácia Avalanche: bližší pohľad

Hlavné hrozby

Nemecké vyšetrowanie organizovanej zločineckej skupiny pod názvom Avalanche súvisiace s malvérovými, phishingovými a spamovými aktivitami sa začalo v roku 2012 potom ako vlna šifrovacích ransomvérov infikovala značné množstvo počítačových systémov, ktoré používateľom blokovali prístup. Vyšetrowaním sa odhalila existencia vysokosofistikovanej technickej infraštruktúry, ktorá sa použila na infikovanie miliónov súkromných a podnikateľských počítačových systémov malvérom (napr. bankové trójske programy a ransomvér), ktoré zločincom umožnili prevádzkovať sieť na zber bankových a e-mailových hesiel.

S týmito informáciami boli zločinci schopní realizovať bankové prevody z účtov obetí. Príjmy boli potom presmerované zločincom prostredníctvom infraštruktúry špeciálne vytvorenej na zaistenie príjmov z trestnej činnosti. Okrem spustenia a riadenia hromadných globálnych malvérových útokov bola sieť Avalanche použitá na náborové kampane bielych koňov. Infraštruktúra Avalanche bola zriadená spôsobom, ktorý bol veľmi odolný proti rozloženiu a opatreniam na presadzovanie práva (prostredníctvom takzvanej technológie „double fast-flux“).

Eurojust a Europol

Potreba širokej medzinárodnej spolupráce vznikla v roku 2015. Nemecké orgány na vyšetrowanie a presadzovanie práva sa obrátili na Eurojust a Europol o podporu. Hoci sa do tohto momentu uskutočnili určité opatrenia proti častiam siete, ešte nebola zriadená spolupráca so širokým záberom, neboli identifikovaní ani páchatelia.

Niekoľko operačných a koordinačných stretnutí, ktoré spojili veľké množstvo členských štátov a tretích štátov vrátane USA a Azerbajdžanu, sa uskutočnili v Europole a Eurojuste za úzkej spolupráce oboch agentúr. Pred záverečným koordinačným stretnutím sa v Eurojuste uskutočnilo stretnutie 2. úrovne výnimočne za účasti prokurátorov z Nemecka a Spojených štátov a dôstojníkov na presadzovanie práva so limitovanou

Eurojust podporil prácu zapojených súdnych orgánov rozplánovaním právnych požiadaviek na uskutočnenie nevyhnutných vyšetrowaní, ako aj na uľahčenie návrhu a včasného vykonania písomných žiadostí.

EC3 podporilo vyšetrowanie umožnením bezpečnej výmeny informácií, poskytnutím hĺbkovej analýzy a pokročilej digitálnej forenznej podpory a podporením spolupráce medzi partnermi na presadzovanie práva a súkromnými partnermi.

skupinou krajín, ktoré by neboli prítomné počas nasledujúceho koordinačného stretnutia. Operačné a koordinačné stretnutia slúžili na naplánovanie globálneho dňa spoločnej aktivity a na vyjasnenie právnych otázok a koncepcií súvisiacich s touto formou počítačovej kriminality.

Dosah

Infraštruktúra Avalanche sa používala od roku 2009, odhadom spôsobila škody v hodnote 6 miliónov EUR pri sústredených kybernetických útokoch na internetové bankové systémy len v Nemecku. Okrem toho sa peňažné straty spojené s malvérovými útokmi vykonanými prostredníctvom siete Avalanche odhadovali na stovky miliónov eur po celom svete, hoci presné výpočty boli zložité z dôvodu veľkého množstva malvérových rodov riadených cez platformu. Deň aktivity sa pôvodne plánoval na rok 2015. Tento deň aktivity bol odložený na koniec roka 2016, aby sa umožnila identifikácia páchatelov prostredníctvom úzkej spolupráce s orgánmi Spojených štátov.

Napriek tomu, že vznikli počiatočné obavy o zvrchovanosť pre skutočnosť, že servery, ktoré sa mali vyradiť, sa nachádzali v rôznych jurisdikciách, diskusie medzi príslušnými orgánmi túto záležitosť vyriešili. Podobne vznikli obavy, že na základe rôznych legislatív zúčastnených krajín nebolo možné zaistiť takzvané nezrodené domény. Vyslaný národný expert Eurojustu v oblasti počítačovej kriminality mohol informovať vnútroštátne orgány, že v tomto prípade by problém nevznikol, keďže stav predmetných domén by sa zmenil z nezrodenej na zrodenú dovtedy, kým by sa akcie uskutočnili. Jeho poradná úloha voči národným zastúpeniam a vnútroštátnym orgánom pokračovala počas vyšetrowania. Navyše poskytol kontaktné údaje justičných orgánov v krajinách mimo kontaktnej siete Eurojustu.

Súkromný sektor

Začala sa spolupráca s niekoľkými neziskovými partnermi a partnermi zo súkromného sektora, aby sa umožnila analýza viac ako 130 TB zachytených údajov a identifikácia serverovej štruktúry

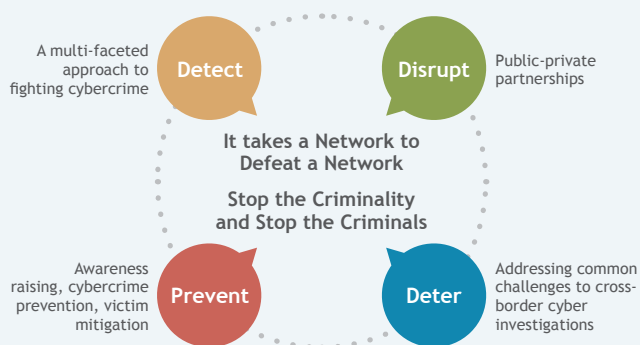
botnetu, čo viedlo k vyradeniu serverov a zrúteniu celej zločineckej siete. Medzi partnerov patrili nemecký *Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, Shadowserver Foundation, Registrar of Last Resort a Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN). Ostatní partneri, napríklad INTERPOL a Iberoamerická sieť pre medzinárodnú právnu spoluprácu (IberRed), taktiež zohrali dôležitú úlohu najmä pri príprave dňa spoločnej aktivity. IberRed slúžil ako styčný bod pre španielsky hovoriace krajiny, prevažne v Južnej Amerike.

Výsledky

Počas dňa aktivity v novembri 2016 Europol organizoval veliteľské stanovisko, na ktorom sa Eurojust zúčastnil a poskytoval okamžitú podporu pre súdne orgány zapojené do dňa aktivity. Na veliteľskom stávku nemecký prokurátor a policajní dôstojníci spolupracovali so zástupcami zapojených krajín a partnerov zo súkromného sektora, aby zabezpečili úspešnosť takej rozsiahlej operácie. Toto globálne úsilie na rozloženie tejto siete zahŕňalo zásadnú podporu prokurátorov a vyšetrovateľov z 29 krajín.

Prvým výsledkom bolo zatknutie piatich osôb, prehľadanie 37 priestorov a zaistenie 39 serverov. Obete napadnutia malvérom boli identifikované vo viac ako 180 krajinách. Okrem toho 221 serverov bolo uvedených do off-line režimu prostredníctvom odoslania oznámení o zneužití poskytovateľom hostiteľských služieb. Viac ako 800 000 domén súvisiacich so zločineckou infraštruktúrou sa prepadlo a vytvorili sa vyhradené webové stránky

pre verejnosť na pomoc pri odstraňovaní malvéru z ich počítačov a na zabránenie ďalšieho nezákonného prístupu.

Získané skúsenosti:

S cieľom pomôcť zapojeným krajinám s ich vyšetrovaniami úzka spolupráca medzi Eurojustom a Europolom pri organizovaní spoločných stretnutí ušetrila čas aj peniaze.

Táto operácia ukázala, že veľkú sofistikovanú zločineckú sieť je možné rozložiť, len keď verejné a súkromné subjekty spolupracujú ako tím. Počítačová kriminalita je skutočne globálnym javom a vyžaduje si spoluprácu orgánov, ktorú je niekedy najúčinnnejšie vytvoriť využívaním regionálnych sietí špecialistov.

Za každým úspešným podnikom počítačovej kriminality stojí obchodný model. Zacielením na obchodný model siete Avalanche a navrhnutím spôsobov na prekážanie páchateľom a technickej infraštruktúre, ako aj identifikáciou a podporou obetí bola účinne vyradená jedna z najsofistikovanejších sietí počítačovej kriminality za posledné roky. Operácie priniesli hodnotný prehľad obchodných modelov počítačovej kriminality. Zároveň dôvera vybudovaná medzi spolupracujúcimi verejnými a súkromnými subjektmi sa ukázala ako neoceniteľný vklad do budúceho boja proti počítačovej kriminalite. Odo dňa aktivity sa prístup v prípade pokladal za najlepší postup medzi vyšetrovateľmi a prokurátormi v oblasti počítačovej kriminality.

Hlavný prokurátor, **Frank Lange**, uviedol:

Základom pre úspech operácie Avalanche bolo mať okrem tradičných prostriedkov právnej pomoci aj dôveryhodnú a rýchlu medzinárodnú spoluprácu. Eurojust a EC3 zohrali dôležitú úlohu pri vytvorení atmosféry na spoluprácu medzi justičnými účastníkmi a políciou. Organizáciou koordinačných stretnutí v Eurojuste a operačných stretnutí v Europole, ako aj ich ďalšou podporou preposielaním informácií a listov so žiadosťami správnym príjemcom sa položili základy pre skutočne mnohonárodný prístup. Sme skutočne vďační.

Partneri Eurojustu

3.1 Spolupráca s Europolom

Spolupráca sa posilnila prostredníctvom práce riadiaceho výboru Eurojust – Europol pre operačné záležitosti a pre strategické záležitosti, na ktorých sa prediskutovalo niekoľko tém vrátane podpory Eurojustu pre kontaktné miesta Europolu a dni spoločnej aktivity 2016, dotazníka CARIN o konfiškácii bez predchádzajúceho odsúdenia, projektov na uchovávanie údajov, financovania SVT a programu výmeny. Spoločná výročná správa 2015 sa predložila Rade a Komisii 19. mája.

Eurojust hľadá opatrenia na vytvorenie mostu medzi Eurojustom a centrami Europolu. Na stretnutí Eurojustu a Europolu na vysokej úrovni sa poskytla podpora pre umiestnenie zástupcov Eurojustu do ECTC a EMSC po dobrom príklade, ktorý sa vytvoril umiestnením vyslaného národného experta Eurojustu v oblasti počítačovej kriminality do EC3.

Nadalej sa pravidelne vymieňali informácie o plánovaných operačných stretnutiach v Europole a o koordinačných stretnutiach v Eurojuste. Europol sa zúčastnil 87 koordinačných stretnutí.

Eurojust prispel k aktivitám vykonaným v rámci OAP vo všetkých prioritných oblastiach trestnej činnosti EMPACT a kontaktným bodom. Eurojust sa ako vedúci člen, spoluvedúci a účastník zúčastnil na

aktivitách podniknutých na zvýšenie koordinovaných vyšetrovaní a trestných stíhaní v rámci OAP a na stanovenie súdnych výziev a najlepších postupov. Kolégium rozhodlo vysvetliť úlohu a zadania svojich kontaktných miest pre kontaktné body, zosúladiť ich s novou štruktúrou prijatou v Europole a s operačnými a strategickými prioritami Eurojustu.

Eurojust získal formálne spojenie s APATE (podvod) a HYDRA (islamský nábožensky motivovaný terorizmus), čím sa celkový počet súborov Europolu podporovaných Eurojustom zvýšil na 25.

Eurojust prosperoval k strategickým produktom, *hodnotenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti (SOCTA)*, ktoré sa má vydať v roku 2017, a časť s názvom *Rozsudky a tresty plus príslušná štatistická príloha správy o situácii a trendoch v oblasti terorizmu (TE-SAT)*.

Po iniciatíve holandského predsedu správnej rady Europolu sa v decembri uskutočnilo spoločné stretnutie správnej rady a kolégia Eurojustu, aby prediskutovali spoločné úvahy o spolupráci, podporili lepšie porozumenie príslušných mandátov Eurojustu a Europolu a posilnili komplementárnosť s cieľom lepšie slúžiť vnútroštátnym orgánom.

3.2 Spolupráca s úradom OLAF

Spoločné úsilie Eurojustu a úradu OLAF v boji proti podvodom, korupcii a iným trestným činom, ktoré ovplyvňujú finančné záujmy Európskej únie, pokračovalo a zdôraznilo potrebu účinného multiagentúrneho prístupu k cezhraničným prípadom, najmä prostredníctvom výmeny informácií a vzájomného zapájania. Úradníci úradu OLAF pracovali s Eurojustom na štyroch prípadoch a zúčastnili sa na štyroch koordinačných stretnutiach.

Spolupráca sa zabezpečila prostredníctvom styčného tímu Eurojustu a úradu OLAF, okrem iného pomocou pravidelnej výmeny zhrnutí prípadov a spoločnej odbornej prípravy o praktickej spolupráci za použitia prípadov, aby sa špecialistom predviedlo, ako spolupráca a najlepšie postupy medzi úradom OLAF a Eurojustom pomáhajú ochraňovať finančné záujmy Európskej únie.

Putovné prezentácie a marketingové semináre

Eurojust v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi organizoval *marketingové semináre* v Litve (máj), Bulharsku (jún) a Írsku (júl) a *putovnú prezentáciu* v Španielsku na podporu úloh, práce a pridanej hodnoty Eurojustu pri operačných záležitostiach a uznaní Eurojustu ako súdneho a právneho strediska odborných znalostí v Európskej únii.

Týchto seminárov sa zúčastnili prokurátori, sudcovia a/alebo orgány na presadzovanie práva.

Eurojust a školenia

Na tematických stretnutiach Eurojustu sa zúčastňujú špecialisti a umožňujú podeliť sa o skúsenosti a najlepšie postupy. Tieto stretnutia sa dajú považovať za praktickú odbornú prípravu. Eurojust konkrétne podporuje odbornú prípravu v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach na základe memoranda o porozumení, ktoré podpísal s EJTN.

V rámci výmenného programu EJTN sa 16 prokurátorov/sudcov z 9 členských štátov (BE, BG, ES, IT, HU, AT, PL, PT, SI) zúčastnilo dlhodobej odbornej prípravy (tri alebo štyri mesiace) v národných zastúpeniach v Eurojuste, ktoré podporovali ich operačnú prácu. Eurojust v apríli usporiadal aj jednotýždňovú študijnú návštevu, na ktorej sa zúčastnilo 27 prokurátorov alebo sudcov zo 17 členských štátov.

Členovia národných zastúpení v Eurojuste sa okrem toho aktívne zúčastnili štyroch seminárov EJTN v rámci projektu trestného súdnictva I, *Medzinárodná justičná spolupráca v trestných veciach v praxi: simulácie EZR a VPP*. Zástupcovia Eurojustu na týchto seminároch dohliadali na prácu špecialistov a poskytli prehľad úlohy Eurojustu.

V súlade s memorandom o porozumení s CEPOLom a v súvislosti s operačnými akčnými plánmi 2015 (EMPACT) Europol podporil kurzy odbornej prípravy v rôznych oblastiach, ako sú: finančné vyšetrovanie a podvody v oblasti spotrebnej dane, pašovanie kokaínu a heroínu, zahraniční teroristickí bojovníci, falšovanie tovaru a práv duševného vlastníctva, obchodovanie s ľuďmi a nedovolené prevádzkačstvo migrantov.

Eurojust spolu s CEPOLom, EJTN a sekretariátom siete SVT pokračovali s účasťou na kurze *Spoločné vyšetrovacie tímy*.

Ďalej v rámci projektu IPA z roku 2014 financovaného EÚ, *Medzinárodná spolupráca v trestnom súdnictve: sieť prokurátorov na západnom Balkáne*, Eurojust poskytol odbornú prípravu a v júli usporiadal jednotýždňovú študijnú návštevu pre špecialistov zo západného Balkánu.

3.3 Vzťahy Eurojustu s tretími štátmi a organizáciami

Dohody o spolupráci

Po nadobudnutí účinnosti dohody o spolupráci s Moldavskou republikou z 21. októbra má Eurojust sedem platných dohôd o spolupráci. Dohody o spolupráci s Čiernou Horou, podpísaná 3. mája, a s Ukrajinou, podpísaná 27. júna, ešte nenadobudli účinnosť, a začali sa formálne rokovania na uzavretie dohody o spolupráci s Albánskom.

Na preskúmanie príležitostí na posilnenie spolupráce sa udržiavali kontakty s Bosnou a Hercegovinou, Brazíliou, Gruzínskom, Izraelom, Mexikom, Srbskom, Tuniskom a Tureckom. Okrem toho sa hodnotilo praktické uplatňovanie ustanovení platných dohôd o spolupráci. V tejto súvislosti sa uskutočňovali pravidelné konzultačné stretnutia so Švajčiarskom a s Nórskom.

Prípady Eurojustu s účasťou tretích štátov

Eurojust poskytol pomoc pri 300 prípadoch, z čoho do 61 boli zapojené rôzne tretie štáty, ktoré sa zaoberali

najmä podvodmi a praním špinavých peňazí. Tretie štáty boli zastúpené na 50 koordinačných stretnutiach, z ktorých najčastejšími účastníkmi boli Švajčiarsko, USA a Nórsko. Švajčiarsko a Nórsko boli zapojené aj do koordinačných centier. Tretie štáty sa zapojili do 14 SVT, ktoré podporil Eurojust (pozri časť 1.4).

Styční prokurátori v Eurojuste

Právnym základom pre pridelenie styčného prokurátora je dohoda o spolupráci. Eurojust má troch styčných prokurátorov vyslaných z Nórska, USA a zo Švajčiarska.

Styčný prokurátor pre Španielsko zaznamenal 90 prípadov, ktoré sa týkali hlavne podvodu a podvodného konania, prania špinavých peňazí a trestných činov proti životu, zdraviu alebo osobnej slobode, a zorganizoval päť a zúčastnil sa na 21 koordinačných stretnutiach a dvoch koordinačných centrách. Styčný prokurátor pre Nórsko zaznamenal 65 prípadov,

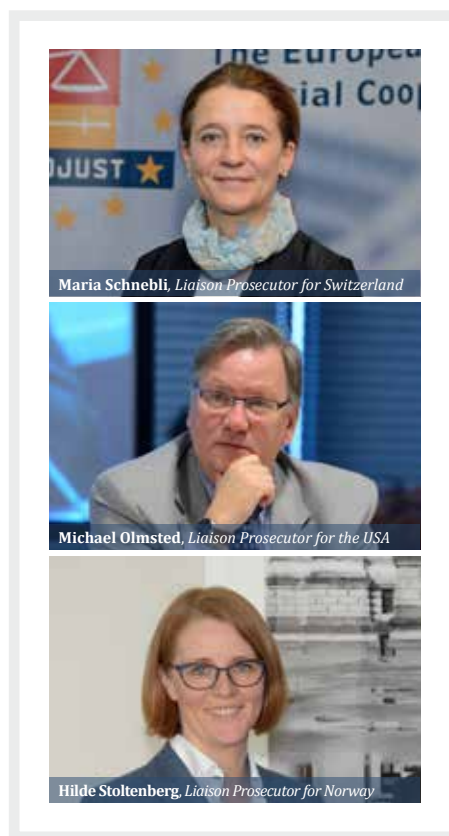
ktoré sa týkali hlavne obchodovania s drogami, obchodovania s ľuďmi, trestných činov proti životu, zdraviu alebo osobnej slobode a podvodu, a zúčastnil sa na 10 koordinačných stretnutiach a jednom koordinačnom centre. Styčný prokurátor pre USA zaznamenal jeden prípad námorného pirátstva a zúčastnil sa na 12 koordinačných stretnutiach. Ich prítomnosť v Eurojuste a ich zapojenie do prípadov sa považovala za prínosnú, keďže dokážu urýchliť a uľahčiť justičnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a tretích štátov.

Kontaktné body Eurojustu v tretích štátoch

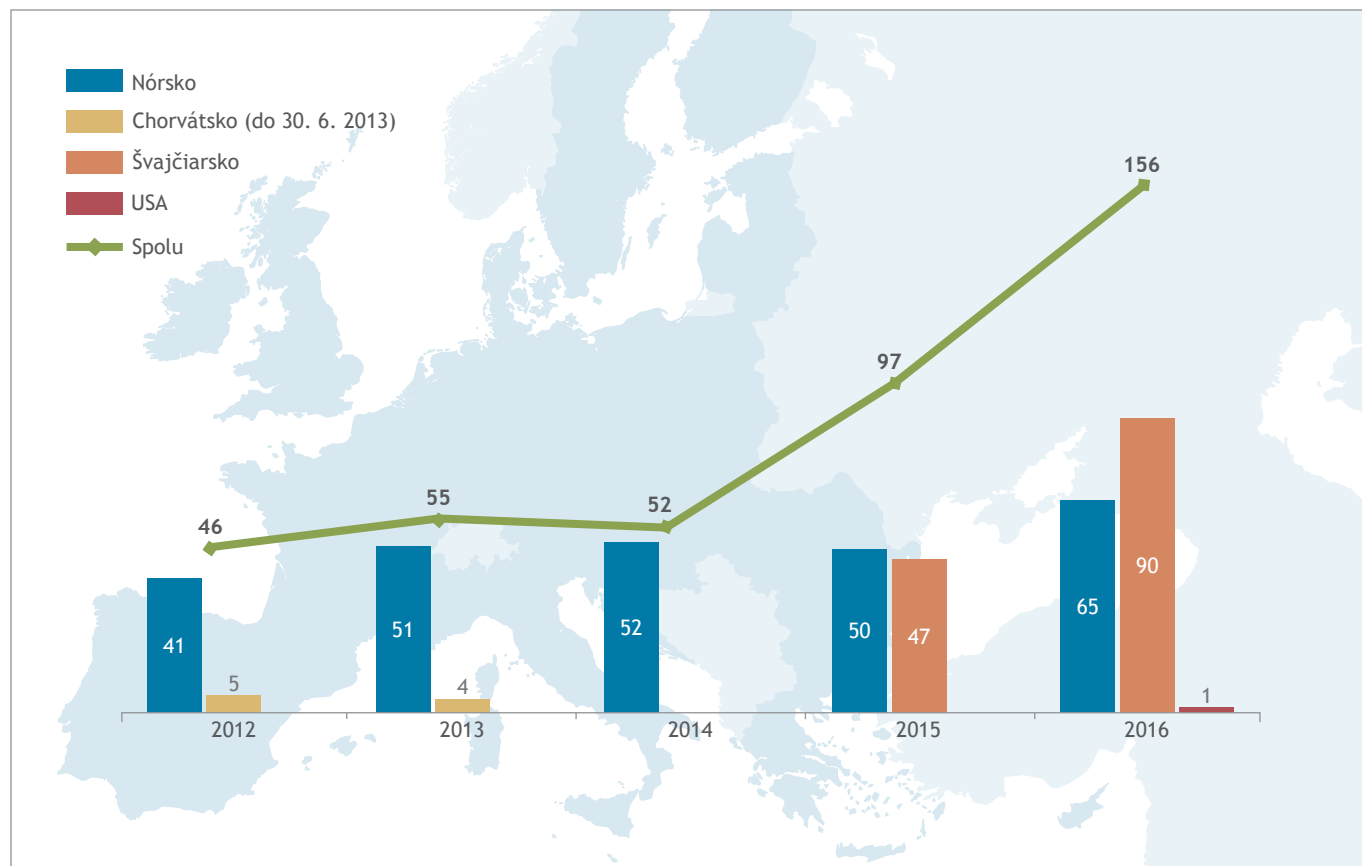
Eurojust naďalej rozširoval svoju celosvetovú sieť súdnych kontaktných bodov v tretích štátoch doplnením kontaktných bodov z Kolumbie a Líbye. V súčasnosti má kontaktný bod Eurojustu 41 tretích štátov. Tieto kontaktné body prostredníctvom Eurojustu uľahčujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a tretích štátov.

Spolupráca s MTS

Eurojust a prokuratúra MTS podpísali v roku 2017 vyhlásenie o porozumení týkajúce sa spolupráce.

Prípady podľa styčných prokurátorov v rokoch 2012 – 2016

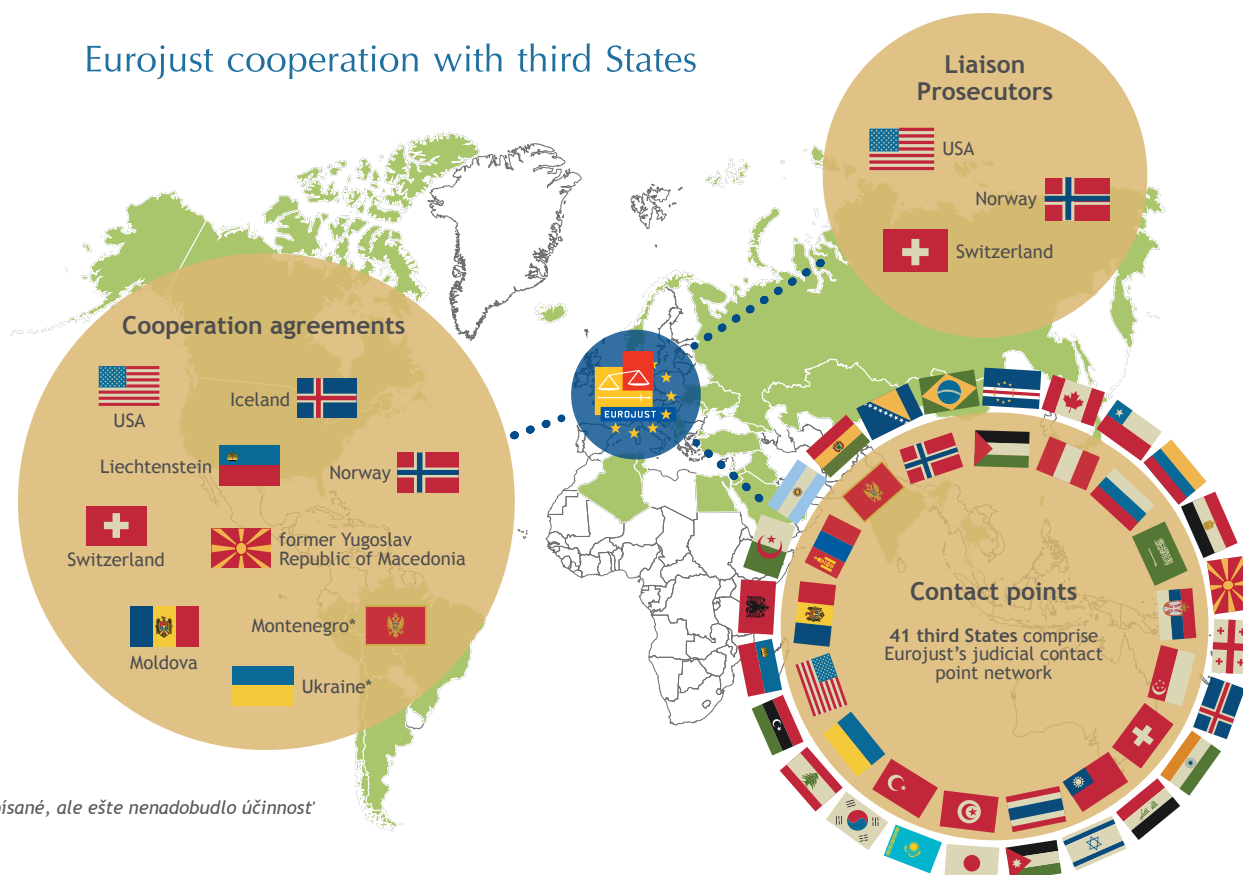
Spolupráca s Ukrajinou a Moldavskom v prípade krádeže umenia

Talianska prokuratúra začala vyšetrovanie lúpeže, ktorá sa uskutočnila v múzeu vo Verone, v Taliansku, v novembri 2015. Bolo ukradnutých sedemnášť hodnotných obrazov vrátane diel Rubensa, Tintoretta a Pisanello. Údajní páchatelia boli členmi organizovanej zločineckej skupiny, ktorá sa skladala z talianskych, ukrajinských a moldavských štátnych príslušníkov. Prípád sa otvoril v Eurojuste, aby sa uľahčila lokalizácia ukradnutých diel, zadržanie páchatelov a nakoniec zaistenie a vrátenie umeleckých diel bezpečne do Talianska.

Na začiatku roka 2016 Taliansko vydalo do Moldavska dve žiadosti o vzájomnú právnu pomoc. V marci bolo zatknutých dvanásť osôb, sedem v Taliansku a päť v Moldavsku. Napriek tomu dvaja podozriví moldavského pôvodu zostali na slobode, pravdepodobne sa nachádzali v Odeze na Ukrajine, a mali v držbe všetkých sedemnášť ukradnutých obrazov. V apríli sa v Eurojuste zorganizovalo koordinačné stretnutie, aby sa preverilo, či v iných krajinách prebiehali súvisiace konania, ako aj zabránenie ďalším konfliktom jurisdikcií alebo problémom s princípom *ne bis in idem*.

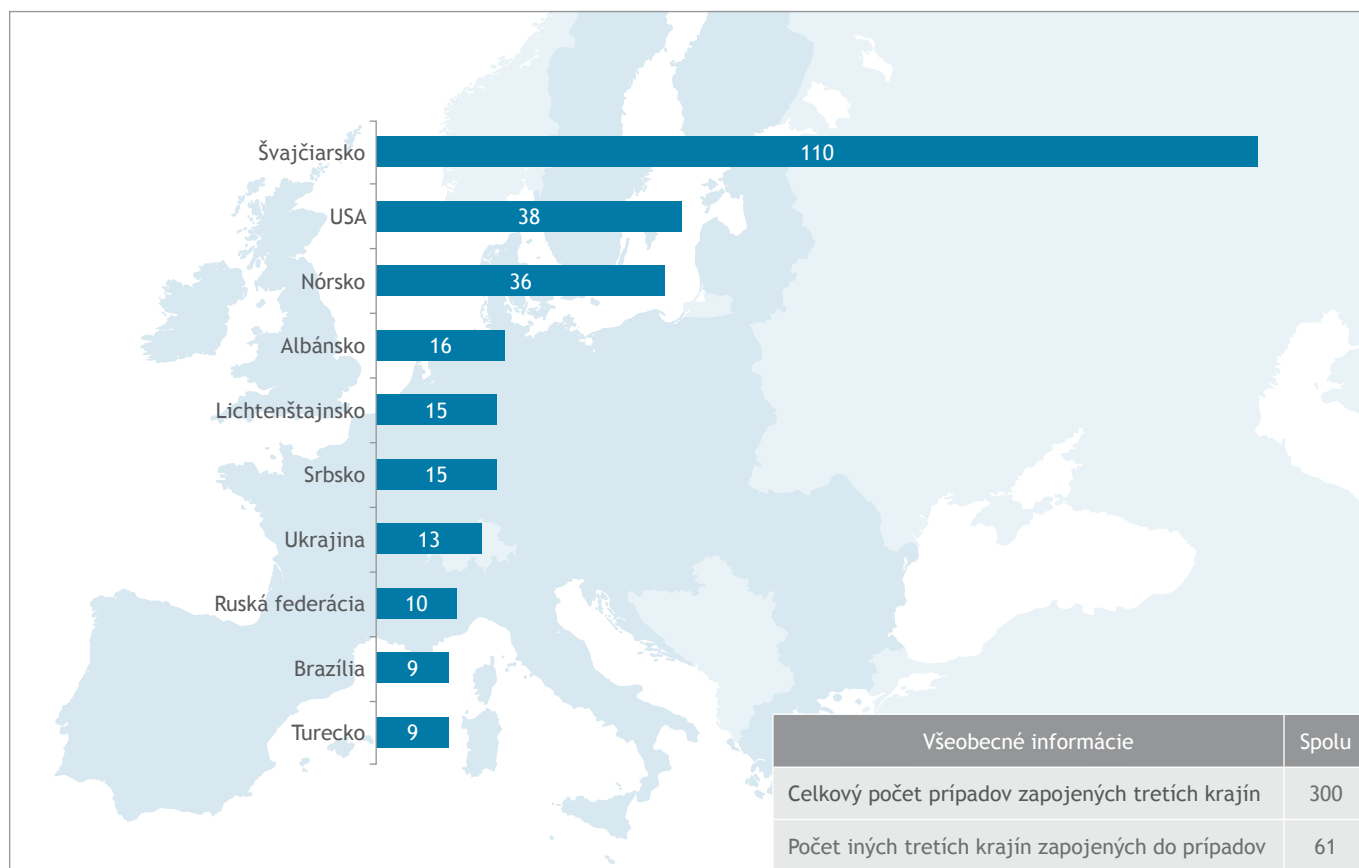
Podpora Eurojustu bola neodmysliteľná pri dosiahnutí vzájomného porozumenia medzi vnútroštátnymi orgánmi, čoho výsledkom bola dohoda o výmene informácií o nedávnych operačných aktivitách a čím sa zabezpečilo vykonanie talianskej žiadosti o vzájomnú právnu pomoc prostredníctvom kontaktného bodu na Ukrajine. Tento kontaktný bod zohral dôležitú úlohu pri budovaní dôvery a vzájomného porozumenia medzi zapojenými stranami. Okrem toho Eurojust uľahčil začatie súbežného vyšetrovania na Ukrajine, ako aj zriadenie neformálnej pracovnej skupiny zloženej z vyšetrovateľov zo zapojených krajín, ktorí mali vykonávať vzájomné konzultácie vzhľadom na koordináciu ich krokov podľa článku 15 ods. 5 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu z roku 2000. Výsledok koordinačného stretnutia zabezpečil rýchle vyriešenie tohto prípadu. Niekoľko dní po koordinačnom stretnutí úsilie justičnej spolupráce viedlo k úspešnému navráteniu ukradnutých umeleckých diel v Odeze. Dvaja moldavskí podozriví boli zadržaní v máji 2016.

Eurojust cooperation with third States

Desať tretích štátov s najvyšším počtom prípadov v rámci Eurojustu

V roku 2016 objavili Eurojust a MTS prepojenie medzi najzávažnejšími trestnými činmi (ako sa uvádza v Rímskom štatúte Medzinárodného trestného súdu), terorizmom a inými trestnými činmi. Eurojust pozval v júni zástupcov MTS, aby sa stretli s národnými spravodajcami Eurojustu pre záležitosti terorizmu a expertmi na boj proti terorizmu z Nórska, Švajčiarska a USA s cieľom predstaviť prácu MTS v Líbyi, pokiaľ ide o prepojenia medzi najzávažnejšími trestnými činmi

a terorizmom. MTS vyjadril svoje odhodlanie pomôcť pri uľahčovaní vzájomnej právnej pomoci a výmene informácií, ak sa zistia takéto prepojenia. Eurojust vytvoril príležitosť pre vnútroštátne súdne orgány, aby nadviazali priame kontakty s vyšetrovateľmi MTS s cieľom účinne stíhať najzávažnejšie trestné činy a trestné činy súvisiace s terorizmom. Riaditeľ vyšetrovaní v júli predstavil aktivity MTS kolégiu a vymenili si stanoviská k posilneniu spolupráce.

Zaostrenie pozornosti na styčného prokurátora pre Švajčiarsko

„V marci 2015 som bola vymenovaná za prvú švajčiarsku styčnú prokurátorku v Eurojuste. Z pohľadu Švajčiarska je mať stáleho styčného prokurátora nasadeného tu v Eurojuste nepochybne výrazným pokrokom. Švajčiarsko už malo dlhoročný pracovný vzťah s Eurojustom aj pred nadobudnutím účinnosti dohody o spolupráci medzi Eurojustom a Švajčiarskom v roku 2011. Ako federálna prokurátorka na Úrade generálneho prokurátora Švajčiarska som bola operačným kontaktným bodom pre Eurojust od roku 2002. Ako stála styčná prokurátorka som bola vyslaná k Eurojustu a bola mi poskytnutá plne vybavená kancelária.

Hoci som sa s Eurojustom v priebehu rokov oboznámila, odkedy som začala pracovať ako styčná prokurátorka, sa veci podstatne zmenili. Hlavnou zmenou je, že ako styčná prokurátorka môžem otvárať svoje vlastné prípady v Eurojuste a obrátiť sa priamo na národné zastúpenia, ktorých podporu a spoluprácu si vyžaduje švajčiarsky prokurátor pri jeho vyšetrovaní.

Styční prokurátori sa môžu zúčastňovať na operačných vystúpeniach delegácií plenárneho zasadnutia kolégia, ako aj organizovať stretnutia 2. úrovne a koordinačné stretnutia so sľubnou podporou zo strany administratívy Eurojustu. Pravidelne sa zúčastňujem na koordinačných stretnutiach, ktoré organizujú národné zastúpenia v Eurojuste, buď sprevádzam švajčiarskych prokurátorov a vyšetrovateľov, ktorí sa zúčastňujú, alebo ich zastupujem, ak nemôžu cestovať do Haagu.

Odkedy som v Eurojuste, jednou z mojich úloh bolo organizovať a uľahčovať aktívnu účasť a zapojenie švajčiarskych národných expertov v kľúčových oblastiach, ako je boj proti terorizmu a počítačovej kriminalite, pre ktoré Eurojust poskytuje veľmi hodnotné platformy s jeho taktickými stretnutiami a sieťami expertov.

Hoci Eurojust nebol v Švajčiarsku veľmi známy, kým som tu začala svoju prácu, dnes sú už prokurátori s Eurojustom oboznámení a začali využívať jeho potenciál. Ako sa vyjadril jeden prokurátor počas jednej z putovných prezentácií, ktoré pravidelne robím vo Švajčiarsku: „otvorili sa nové horizonty“. Tento trend sa jasne odzrkadľuje v štatistikách. V roku 2015 som otvorila 47 prípadov a 90 prípadov v roku 2016, a čísla ďalej rastú.

Švajčiarski prokurátori sa na mňa obracajú s prípadmi, ktoré sa týkajú trestných činov celého švajčiarskeho trestného zákonníka, a mojich „klientov“ tvorí 26 kancelárií kantonálnych prokuratúr v troch jazykových regiónoch mojej krajiny, ako aj Úrad generálneho prokurátora. Niektoré prípady sa dajú vyriešiť jednoducho, zatiaľ čo ostatné sú veľmi komplikované, zahŕňajú iné krajiny a trvajú roky. S lepším oboznamovaním sa s prácou Eurojustu sa švajčiarski prokurátori postupne púšťajú do pre nich dosiaľ neprebádaných oblastí, ako sú SVT. Momentálne máme dva prípady s aktívnym SVT so švajčiarskou účasťou a tri ďalšie sú už na ceste. Pre Švajčiarsko je táto zmena veľmi dôležitá a neuskutočnila by sa bez podpory, ktorú ponúkol Eurojust.

Ako všetci vieme, spolupráca je dvojsmerná cesta, a v tomto zmysle som presvedčená – a reakcie mojich kolegov v národných zastúpeniach pri našej každodennej práci tento pocit potvrdzuje – že moja prítomnosť tu poskytuje aj pridanú hodnotu pre nich. Švajčiarsko je ako finančné centrum veľmi žiadaným partnerom, najmä pri prípadoch hospodárskej kriminality, prania špinavých peňazí a korupcie. Naš právny systém je dosť komplikovaný a máme dodatočnú komplikáciu troch rôznych jazykov. Možnosť prediskutovať a vyriešiť nevybavené otázky s mojimi kolegami na pravidelnej báze sa ukázala ako veľmi užitočná a takto môžem pomáhať našim prokurátorom doma, poskytovať im podporu a poradenstvo pri ich každodennej práci.“

Maria Schnebli, uvedené v *Aktuelle Juristische Praxis* AJP/PJA 8/2016, s. 105.

Švajčiarsky prípad ozbrojenej lúpeže klenotov

Od roku 2013 litovská organizovaná zločinecká skupina s hierarchickou štruktúrou spáchala viac ako 10 ozbrojených lúpeží klenotov vo Švajčiarsku. Páchatelia ohrozovali obeť zbraňami a použili fyzické násilie, výsledkom ktorého je trvalé poškodenie mozgu aspoň jednej z obetí. Analýza DNA zaistenej počas švajčiarskeho vyšetrovania spojila páchatelov s lúpežami spáchanými v mnohých iných európskych krajinách vrátane Belgicka, Českej republiky, Dánska, Španielska, Francúzska, Nemecka, Talianska, Holandska, Rakúska, Fínska a Nórska. Odcudzené cennosti boli na predaj cez eBay pomocou počítačov s litovskými IP adresami.

Vyšetrovanie vo Švajčiarsku viedlo k niekoľkým zatknutiam, ku ktorým pomohli litovské orgány na základe vzájomnej právnej pomoci. Aktivita organizovanej zločineckej skupiny napriek tomu pokračovali, keďže páchatelia na spodnej úrovni alebo „žoldnieri“ boli rýchlo nahradení inými a vrchná úroveň organizovanej zločineckej skupiny nebola napadnutá. V tejto fáze prípadu sa švajčiarske orgány obrátili na Eurojust o pomoc s ďalšou justičnou spoluprácou. Koordinačné stretnutie sa uskutočnilo v decembri 2015. Okrem uľahčenia vykonania nevybavených a plánovaných žiadostí o vzájomnú právnu pomoc voči Litve stretnutie pomohlo nájsť spoločnú stratégiu na rozbitie celej organizovanej zločineckej skupiny zameraním sa na vedúcich členov.

Hoci spolupráca na základe vzájomnej právnej pomoci s Litvou fungovala dobre, zúčastnené strany požiadali litovské orgány, aby začali vyšetrovanie, keďže páchatelia mali litovskú štátnu príslušnosť a zhromaždené informácie v Litve by boli prínosom vyšetrovaní v Európe. Nedostatok postačujúcich informácií, ktoré mali poskytnúť krajiny dotknuté lúpežami, a nedostatok dostupných dôkazov v Litve však zabránil litovským orgánom, aby v tom čase začali vyšetrovanie.

Jedným z problémov vo Švajčiarsku bola existencia viacerých vyšetrovaní aktivít organizovanej zločineckej skupiny v rôznych švajčiarskych kantónoch. Následne po prvom koordinačnom stretnutí, ktorým sa otvoril dialóg medzi všetkými dotknutými krajinami, Eurojust podporil švajčiarske a litovské orgány pri predbežnom zúžení spolupráce, aby sa najprv vyriešili konkrétne problémy týkajúce sa Švajčiarska a Litvy.

V júni 2016 sa vo Švajčiarsku uskutočnilo dvojstranné koordinačné stretnutie, ktoré spojilo všetkých švajčiarskych kantonálnych prokurátorov, Švajčiarsku federálnu prokuratúru a litovské orgány. Počas tohto stretnutia sa stanovili konkrétne potreby spolupráce a dosiahlo sa porozumenie, že trestné stíhanie by sa malo prednostne uskutočniť v Litve aj vo Švajčiarsku, keďže podozriví zatknutí vo Švajčiarsku boli prevažne páchatelia spodnej úrovne.

Švajčiarske kantonálne prokuratúry sa dohodli na stíhaní lúpeží, zatiaľ čo organizačný aspekt mal stíhať švajčiarsky federálny prokurátor. Koordinačným stretnutím sa posilnila vzájomná dôvera medzi litovskými a švajčiarskymi orgánmi a umožnilo sa zriadenie priamy kontaktov medzi oboma stranami.

V súvislosti s priaznivými výsledkami spolupráce v roku 2016 sa v roku 2017 plánovalo pokračovať v koordinačných snahách na mnohostrannej úrovni.

Výzvy a najlepšie postupy

4

Prostedníctvom svojej operatívnej a strategickej práce Eurojust prispieva k identifikácii výziev a najlepších postupov v rôznych oblastiach justičnej spolupráce v trestných veciach. V roku

2016 sa Eurojust špeciálne zaoberal právnymi a praktickými ťažkosťami v oblasti odpočúvania telekomunikácií, problémov pri prípadoch daňových podvodov a EZR.

4.1 Odpočúvanie telekomunikácie

V novembri sa konala tematická diskusia kolégia na výmenu skúseností so súdnymi a praktickými problémami v oblasti odpočúvania telekomunikácií. Riešili sa tri hlavné témy: tradičné odpočúvanie telekomunikácií, odpočúvanie vozidiel a používanie vírusov typu trojský kôň v mobilných zariadeniach.

Tradičné odpočúvanie telekomunikácií Rôzne právne normy vo vnútroštátnych právnych predpisoch sú stále značným problémom pri efektívnom využívaní odpočúvania telekomunikácií, predovšetkým v súvislosti s

prípustnosťou dôkazov. Hoci sa článkom 4 ods. 1 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 2000 dožadujúcej krajine umožňuje, aby výslovne uviedla náležitosti a postupy, ktoré sa majú splniť, uviedlo sa niekoľko príkladov, pri ktorých sa našlo kompromisné riešenie na uspokojenie právnych rámcov a praktických možností oboch krajín. Vzhľadom na princíp vzájomného uznávania špecialisti odporúčajú, aby dožadujúce orgány žiadali o náležitosti alebo postupy len, ak sa považujú za rozhodujúce podľa vnútroštátneho práva. Ak členské štáty majú rozdielne procesné pravidlá na ochranu rovnakého právneho princípu, napr. primeranosti, členský štát dožadujúci odpočúvanie by mal uznať procesný rámec členského štátu, ktorý odpočúvanie vykonáva.

Ďalšie problémy vznikajú, ak subjekt odpočúvania náhle prekročí hranice s iným členským štátom.

Právny režim oprávnení so spätnou platnosťou sa v rámci jednotlivých členských štátov značne líši a môže mať za následok, že materiál získaný z odpočúvania bude neprípustný ako dôkaz, ak sa neudelí oprávnenie so spätnou platnosťou.

Eurojust môže vnútroštátnym orgánom pomáhať pri naliehavých žiadostiach o odpočúvanie, prekladoch, umožnení kontaktu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a pri žiadostiach o odpočúvanie do tretích štátov.

Odpočúvanie vozidiel Pri takzvanom „sledovaní tajného priestoru“, napríklad v súvislosti s nainštalovaním odpočúvacieho zariadenia do vozidla na odpočúvanie konverzácií, ktoré sa uskutočnia vnútri, vzniká závažný súdny problém, ak vozidlo prejde hranicu s iným členským štátom. Na rozdiel od tradičného odpočúvania telekomunikácie, ktorá sa jasne upravuje článkom 20 Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z roku 2000, neexistuje žiaden špecifický právny nástroj na odpočúvanie vozidiel v cezhraničnom kontexte. Prediskutoval sa rozsah, v akom by sa dalo obdobne uplatňovať článok 20, a potreba získať súhlas od krajín, cez ktoré vozidlo prechádzalo.

Vírusy typu trojský kôň Použitie vírusov typu trojský kôň na odpočúvanie aktivity mobilných zariadení vzbudzuje obavy o primeranosť z hľadiska veľmi rušivej povahy tohto typu odpočúvania.

4.2 Problémy pri prípadoch daňových podvodov

Operáciou Vertigo (pozri [Eurojust Výročnú správu 2015](#), s. 54-55) sa predviedla pridaná hodnota Eurojustu pri koordinácii súdnej reakcie, použitie koordinačných centier a význam včasného zapojenia Eurojustu.

V októbri sa taktické stretnutie o justičnej spolupráci pri záležitostiach daňovej trestnej činnosti venovalo právnym prekážkam, najlepším postupom a riešeniam pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní cezhraničnej trestnej činnosti, úlohe SVT pri prípadoch daňovej trestnej činnosti a zaisteniu a konfiškácii príjmov z daňovej trestnej činnosti.

SVT Zdôraznili sa prínosy SVT pre reagovanie na problémy zistené pri prípadoch cezhraničnej trestnej činnosti, keďže SVT umožňuje pohotovú zhromaždenie finančných dôkazov, ako aj koordináciu spolupráce pri vzájomnej právnej pomoci a spoločnej stratégii voči štátom mimo SVT. Vďaka úzkej spolupráci a koordinácii vytvorenej medzi zapojenými vnútroštátnymi orgánmi môže rámec SVT poskytnúť aj platformu na predvídanie jurisdikčných problémov a požiadaviek prípustnosti. Zdôraznili sa možnosti na zahrnutie zaistenia alebo vymáhania majetku do cieľov SVT a vymenovanie expertov na vymáhanie majetku za členov SVT.

Zaistenie a konfiškácia Hlavnými právnymi prekážkami, na ktoré sa narazilo pri zaistení a konfiškácii príjmov daňovej trestnej činnosti, sú: i) príkazy na zaistenie a zhabanie môžu byť zamietnuté a nevykonané, ak je osvedčenie o zaistení vydané dožadujúcim členským štátom neúplné alebo nepresné a ii) množstvá uvedené v osvedčení nemusia zodpovedať príkazu na zaistenie. Ďalšie problémy vyplývajú z potreby presne uviesť polohu majetku alebo dôkazov, ako sa požaduje v rámcovom rozhodnutí Rady 2003/577/SVV o príkazoch na zaistenie. Okrem toho môže uplatňovanie skúšky obojstrannej trestnosti spôsobovať problémy pri presadzovaní (uznávaní) zahraničných príkazov na zaistenie v prípadoch daňovej trestnej činnosti.

V tejto súvislosti niektoré členské štáty vykladajú princíp obojstrannej trestnosti *in concreto*, čo znamená, že skutok opísaný v písomnej žiadosti alebo príkaze na zaistenie musí spĺňať všetky kritériá trestnosti podľa zákona dožiadaného štátu. Naopak, vykladanie princípu obojstrannej trestnosti *in abstracto* je pre určité členské štáty dostatočné na presadenie donucovacích opatrení, ktoré následne môžu viesť k sankcii. Rozpoznávacím kritériom na posúdenie, či je požiadavka obojstrannej trestnosti splnená, je zistenie, či dožiadaný štát musí alebo nemusí uplatňovať svoju jurisdikciu na vykonanie trestného konania v priebehu poskytovania medzinárodnej justičnej spolupráce.

4.3 Európsky zatýkací rozkaz

Eurojust uľahčuje využívanie EZR. V roku 2016 bolo v Eurojuste zaregistrovaných 315 prípadov týkajúcich sa zlepšovania vykonávania EZR, čo predstavuje 14 percent všetkých prípadov. Najväčší počet žiadostí odoslalo Grécko (65), po ňom nasledovali Poľsko (37) a Spojené kráľovstvo (23). Dožiadanými členskými štátmi boli najčastejšie Taliansko (37), Nemecko (34) a Rumunsko (34).

Eurojust čelil zvýšenému počtu prípadov, pri ktorých sa súdne orgány stretávali s ťažkosťami pri vykonávaní EZR z dôvodu údajne nedostatočných podmienok vo väzení vo vydávajúcom členskom štáte. Eurojust asistoval vnútroštátnym orgánom rôznym spôsobom pred aj po medzníkovom rozsudku Súdného dvora Európskej únie, *Aranyosi a Căldăraru* (spojené veci C-404/15 a C-659/15 PPU). Začiatkom roka 2017 Eurojust v kolégiu plánuje tematickú diskusiu.

S ohľadom na EZR vo vzájomnom konflikte sa v článku 16 rámcového rozhodnutia o EZR stanovuje, že vykonávajúce súdne orgány môžu Eurojust požiadať o poskytnutie rady na mieste odovzdania osoby, ktorá je predmetom európskych zatýkacích rozkazov vydaných dvoma alebo viacerými členskými štátmi. Osem takýchto prípadov sa v Eurojuste otvorilo po žiadostiach, ktoré podali súdne orgány z Belgicka, Holandska, Rakúska, Portugalska a Spojeného kráľovstva.

S ohľadom na porušovanie časových rámcov pri vykonávaní EZR sa v článku 17 ods. 7 stanovuje, že, vo výnimočných prípadoch, ak členský štát nemôže dodržať časový rámec stanovený v článku 17, informuje Eurojust a poskytne dôvody oneskorenia. Zaznamenalo sa dvadsaťpäť prípadov porušenia časového rámca, z toho tri si vyžadovali ďalšie opatrenia. Oznámenia o porušovaní časových rámcov sa ako po minulé roky sústredili na niekoľko členských štátov (Bulharsko,

Stanoviská Eurojustu k súbežným EZR

Prvý prípad sa týkal belgického štátneho príslušníka zapojeného do trestných činov súvisiacich s drogami v Holandskou a Nemecku. Belgické orgány zodpovedné za stíhanie dostali dva ERZ týkajúce sa tejto osoby v období troch mesiacov. V prvom ERZ nemecké orgány žiadali o odovzdanie tejto osoby na účely trestného stíhania za jeho údajnú úlohu pri prevádzke zariadenia na pestovanie marihuany v Nemecku. Druhý EZR bol vydaný holandskými orgánmi na účely vykonania trestu odňatia slobody, ktorý v roku 2013 uložil holandský súd za účasť v zločineckej organizácii zodpovednej za pestovanie marihuany v Holandsku.

Česká republika, Írsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené kráľovstvo). Skutočnosť, že väčšina členských štátov Eurojustu neoznámila žiadne porušovanie, je možné vysvetliť dvoma spôsobmi: buď sa porušenie časového rámca udialo len v oznamujúcich členských štátoch, alebo si niektoré členské štáty nedodrжали svoju oznamovaciu povinnosť.

Eurojust pripravil *správu o prípadoch Eurojustu v oblasti EZR*, ktorá sa týka obdobia rokov 2014 – 2016. Táto správa nadväzuje na predchádzajúcu správu (vydanú ako dokument Rady 10269/14) a bude vydaná v roku 2017. Podobne ako jej predchodkyňa sa zaoberá úlohou Eurojustu v tejto oblasti, na operačnej aj strategickej úrovni, a poskytuje prehľad praktických a právnych otázok zistených pri uplatňovaní EZR.

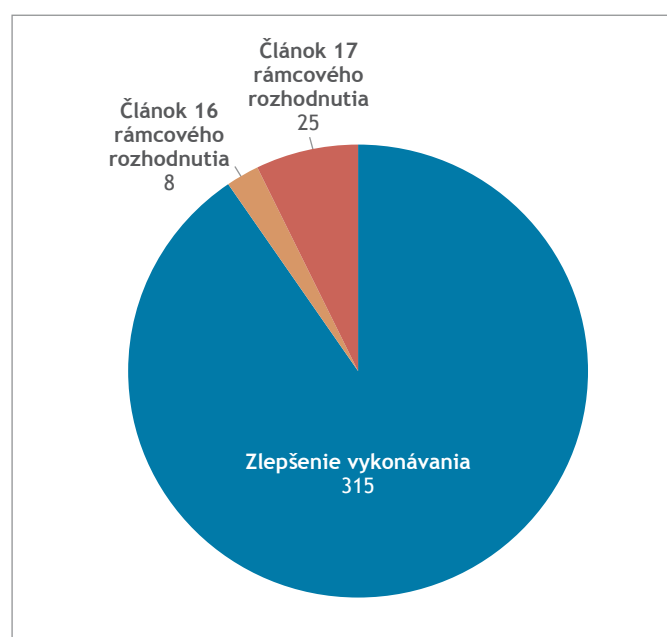
Druhý prípad sa týkal osoby portugalskej a kapverdskej štátnej príslušnosti, ktorá si odpykávala trest odňatia slobody vo Francúzsku v rovnakom čase, ako bol vydaný jeden holandský a dva luxemburské EZR pre túto osobu za rôzne trestné činy. Zatiaľ čo v Holandsku bola požadovaná osoba podozrievaná z ozbrojenej lúpeže a držby strelnej zbrane, luxemburské orgány sa usilovali o stíhanie požadovanej osoby za veľký počet trestných činov vrátane účasti v zločineckej organizácii, pokusu o vraždu a vydierania spojeného s hrozbami a násilím.

V oboch prípadoch sa požadovala podpora Eurojustu na umožnenie riešenia pre konkurujúce EZR. Národné zastúpenia, ktoré dostali EZR, sa dožadovali spolupráce národných zastúpení, ktoré rozkazy vydali. Zorganizovali sa **stretnutia 2. úrovne** na zváženie toho, ktorý rozkaz sa má uprednostniť, výsledkom čoho bola dohoda medzi národnými zastúpeniami zapojenými do požiadania Eurojustu o stanovisko k súbežným EZR, ktorý formálne posudzuje konkurujúce EZR a poskytuje poradenstvo o prioritizácii žiadostí. Tieto stanoviská sú založené na platných právnych rámcoch a *Usmerneniach Eurojustu pre rozhodovanie o konkurenčných EZR* (pozri *Eurojust Výročnú správu 2004*, s. 82-86). V dôsledku koordinačného úsilia Eurojustu sa dosiahla dohoda medzi vnútroštátnymi orgánmi o vykonaní EZR, ako sa uvádza v stanoviskách Eurojustu.

V belgickom prípade belgický súd potvrdil, že oba EZR voči Belgicku by sa mohli vykonať, ale neuprednostnil ani jeden z rozkazov. Belgické orgány zodpovedné za stíhanie rozhodli o vykonaní žiadostí v súlade s dohodou, ktorá sa dosiahla s Eurojustom. Keďže účelom nemeckého EZR bolo stíhať požadovanú osobu, pred holandskou žiadosťou sa uprednostnil tento rozkaz.

Vo francúzskom prípade boli všetky EZR vydané na účely trestného stíhania. Podľa stanoviska Eurojustu sa požadovaná osoba mala vydať najprv Holandsku, okrem iného z dôvodu pokročilejšieho štádia holandského vyšetrovania trestného činu. Aby sa však predišlo ohrozeniu luxemburského vyšetrovania, požadovaná osoba bola dočasne na krátky čas vydaná Luxembursku, čím sa umožnilo formálne rozhodnutie o obžalobe v Luxembursku. Stanovisko Eurojustu ďalej vyzvalo holandské a luxemburské orgány, aby sa navzájom priamo poradili o následnom vydaní požadovanej osoby Holandska do Luxemburska potom, ako holandský súd dosiahol svoj konečný verdikt.

Prípady zahŕňajúce EZR

Spoločné odporúčanie o konfliktoch jurisdikcií

V prípade podvodného konania sa prenajaté vozidlá v Taliansku a Španielsku vyviezli do Belgicka, Nemecka, Francúzska a Švajčiarska, vybavené falošnými bulharskými a talianskymi evidenčnými dokumentmi. Talianske vyšetrovanie sa začalo v roku 2013 po sťažnostiach od niekoľkých talianskych autopožičovní, ktoré nahlásili stratu v hodnote približne 2 miliónov EUR. Podobné sťažnosti boli podané aj v Belgicku a Španielsku

a začali sa vyšetrovania. Po rutinnej prehliadke na francúzsko-španielskej hranici, počas ktorej sa v nákladnom aute našli neregistrované vozidlá, sa začalo francúzske vyšetrovanie tej istej organizovanej zločineckej skupiny.

Francúzsko aj Taliansko otvorili prípad. Uskutočnili sa koordinačné stretnutia na zistenie všetkých súbežných vyšetrovaní s cieľom vymeniť si informácie a dohodnúť sa na stratégiu, aby sa predišlo možným konfliktom jurisdikcií. Zatiaľ čo belgické vyšetrovanie sa ukončilo v roku 2014, súbežné vyšetrovania v Španielsku, Francúzsku a Taliansku pokračovali. Eurojust bol požiadaný, aby preskúmal, či by tieto súbežné vyšetrovania mohli naozaj viesť ku konfliktom jurisdikcií a potenciálnej situácii *ne bis in idem*. Určité odcudzené vozidlá a niekoľko podozrivých boli spoločné v troch vyšetrovaniach a trestné činy boli spáchané v rovnakom období.

Analýza faktov a spôsob práce ukázali, že väčšina trestných činov sa udiala v Taliansku. Hlavní podozriví sa údajne nachádzali v Taliansku a väčšina z nich mala taliansku štátnu príslušnosť. Talianske orgány tiež disponovali dôležitými dôkazmi v prípade. Pripravilo sa spoločné odporúčanie, ktoré národní členovia Španielska a Talianska vydali pre svoje orgány, aby prijali, že Taliansko bolo v lepšej pozícii na zvládnutie konania v danom prípade, aby prijali vhodné opatrenia na rýchly prenos príslušných konaní a aby prijali konanie prenesené zo Španielska. Francúzske orgány podporili presun konania do Talianska.

Španielske a talianske vnútroštátne orgány prijali spoločné odporúčanie a dotknuté národné zastúpenia v Eurojuste umožnili výmenu informácií o postupe na prenos konania medzi oboma jurisdikciami. Talianske orgány považovali odporúčanie za užitočné usmernenie týkajúce sa uplatňovania a výkladu právnych ustanovení o konfliktoch jurisdikcií a prenose konania vzhľadom na nedávno zavedené právne predpisy.

Meeting of the Consultative Forum under the Dutch and Slovak EU Presidencies, June 2016

Herman Bolhaar, predseda Rady generálnych prokurátorov Holandska, a **Jozef Szabó**, námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky, uviedli:

Toto stretnutie konzultatívneho fóra, ktoré bolo po prvýkrát zvolané v rámci spoločného predsedníctva, opätovne potvrdilo, že fórum je vhodnou platformou pre zástupcov útvarov prokuratúr členských štátov na výmenu stratégií a najlepších postupov s cieľom zlepšiť medzinárodnú súdnu a policajnú spoluprácu pri boji proti závažným a organizovaným trestným činom so zreteľom na posilnenie rozmeru súdnictva vnútornej stratégie EÚ.

Hlavný zámer roka

Konflikty jurisdikcií

Usmernenia pre rozhodovanie „Ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie?“

Revidované v roku 2016

ČASŤ I: ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Nárast cezhraničnej trestnej činnosti v priebehu rokov viedol k viacerým prípadom, pri ktorých má niekoľko členských štátov, podľa ich vnútroštátnych právnych predpisov, jurisdikciu na trestné stíhanie a do viesť takéto prípady pred súd.

Eurojust sa od svojho založenia, v súlade so svojím mandátom, zaoberal otázkou, ktorá jurisdikcia je v najlepšej pozícii na začatie trestného stíhania pri cezhraničných prípadoch, v ktorých je trestné stíhanie možné alebo sa začalo v dvoch alebo viacerých jurisdikciách. V roku 2003 Eurojust uverejnil *Usmernenia pre rozhodovanie „Ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie?“* s cieľom zabrániť a podporiť riešenie konfliktov jurisdikcií, ktoré by mohli spôsobiť porušenie princípu *ne bis in idem*, a zabezpečiť, aby sa v Európskej únii (EÚ) využívali najefektívnejšie postupy, pokiaľ ide o trestné konania. V *usmerneniach* sa navrhujú faktory, na ktoré sa má prihliadať pri multijurisdikčných prípadoch. Od ich prijatia pomáhali príslušným vnútroštátnym orgánom pri stanovení, ktorá jurisdikcia je v najlepšej pozícii na začatie trestného stíhania v cezhraničných prípadoch. Tieto *usmernenia* pomáhajú aj Eurojustu, ktorý môže v tejto záležitosti radiť príslušným vnútroštátnym orgánom. Okrem toho od ich uverejnenia niektoré členské štáty využívali tieto *usmernenia* ako referenčný bod pri vytváraní ich vlastných právnych predpisov alebo usmernení.

Zohľadnením vývoja v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ, operačných skúseností, ktoré Eurojust nadobudol počas viac ako jedného desaťročia, a potrieb špecialistov vyjadrených pri niekoľkých príležitostiach Eurojust týmto vydáva revidovanú verziu svojich *usmernení*.

Prevažná väčšina členských štátov nemá stanovené kritériá na rozhodnutie toho, ktoré miesto je najvhodnejšie na trestné stíhanie v súvislosti s cezhraničnými konfliktmi jurisdikcií a keďže v tejto súvislosti neexistujú žiadne „horizontálne“ právne nástroje EÚ, tieto *usmernenia* majú byť flexibilným nástrojom na riadenie a pripomenutie faktorov, ktoré majú príslušné orgány zohľadňovať. Poskytujú spoločný východiskový bod, na základe ktorého je možné urobiť rozhodnutie. Tieto *usmernenia* nepredstavujú záväzné pravidlá a nedotýkajú sa platných vnútroštátnych, európskych a medzinárodných právnych predpisov.

V týchto *usmerneniach* sa za „súdne orgány“ považujú sudcovia, prokurátori alebo akékoľvek iné príslušné orgány v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Právny rámec EÚ

V *usmerneniach* sa zohľadňuje príslušný právny rámec EÚ, a to:

- ▶ Rámcové rozhodnutie 2009/948/SVV z 30. novembra 2009 o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní je aktuálne jediným nástrojom EÚ, ktorý sa venuje tejto veci. Stanovuje mechanizmus na priame konzultácie medzi príslušnými orgánmi s cieľom dosiahnuť účinné riešenie a vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim zo súbežných konaní. Odkaz na niektoré dôležité faktory, ktoré majú príslušné orgány zvážiť, vrátane tých v *usmerneniach* Eurojustu z roku 2003, sa uvádza v preambule (odôvodnenie 9).
- ▶ Iné právne nástroje v oblasti trestných vecí, najmä texty súvisiace s konkrétnymi typmi trestných činov, ako sú rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu (článok 9) a rámcové rozhodnutie 2008/841/SVV z 24. októbra 2008 o boji proti organizovanému zločinu (článok 7), zahŕňajú ustanovenia odkazujúce na faktory, ktoré sa majú zohľadniť s cieľom sústrediť trestné stíhanie len do jedného členského štátu, ak to bude možné, ak na základe rovnakých skutočností môže trestné stíhanie oprávnene viesť viac ako jeden členský štát.
- ▶ Ustanovenia súvisiace s pomocou Eurojustu pri uľahčení spolupráce a koordinácie medzi vnútroštátnymi orgánmi zahŕňajú:
  - článok 85 ods. 1 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
  - články 6, 7 (odporúčania a nezáväzná stanoviská Eurojustu) a článok 13 ods. 7 (povinnosť členských štátov informovať Eurojust o prípadoch, v ktorých vznikli alebo pravdepodobne vzniknú konflikty jurisdikcií) rozhodnutia Rady 2002/187/SVV, ktorým sa zriaďuje Eurojust, v znení zmien rozhodnutia Rady 2009/426/SVV;
  - článok 12 a odôvodnenia 4, 9, 10 a 14 rámcového rozhodnutia 2009/948/SVV;
  - článok 7 rámcového rozhodnutia 2008/841/SVV.

ČASŤ II: PRAKTICKÉ USMERNENIA

Kľúčové princípy

- „*Ne bis in idem*“ je základný princíp trestného práva, ktorý sa upravuje na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni, podľa ktorého obžalovaný nesmie byť trestne stíhaný viac ako raz za rovnaké trestné konanie bez ohľadu na to, či prvé trestné stíhanie viedlo k odsúdeniu alebo zbaveniu obvinenia. V priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ sú hlavnými právnymi zdrojmi pre tento princíp články 54 až 58 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda (CISA) a článok 50 Charty základných práv Európskej únie, ktorý sa má vykladať v zmysle príslušnej judikatúry Súdneho dvora EÚ. (Na prehľad judikatúry Súdneho dvora, pokiaľ ide o princíp *ne bis in idem*, pozri dokument Eurojustu, *Princíp ne bis in idem v trestných veciach v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie*.)

Tieto *usmernenia* plne dodržiavajú a podporujú princíp *ne bis in idem*.

- V súlade s rámcovým rozhodnutím 2009/948/SVV (odôvodnenie 12) tieto *usmernenia* plne podporujú myšlienku, že v spoločnom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ by sa mala zásada povinného stíhania, ktorou sa riadi procesné právo viacerých členských štátov, považovať za splnenú, keď ktorýkoľvek členských štát zabezpečí trestné stíhanie určitého trestného činu.
- Každý prípad je jedinečný, a preto všetky rozhodnutia o tom, ktorá jurisdikcia je v najlepšej pozícii na začatie trestného stíhania, by sa mali zakladať na okolnostiach a skutkovej podstate každého prípadu. Všetky faktory, ktoré sa považujú za relevantné, sa majú zväžiť v najlepšom záujme spravodlivosti.
- Pri rozhodovaní by súdne orgány mali starostlivo a spravodlivo vyvážiť všetky faktory pre aj proti začatiu trestného stíhania v každej jurisdikcii.
- Súdne orgány by mali určiť každú jurisdikciu, v ktorej trestné stíhanie je nielen možné, ale v ktorej má úspešnosť pri podaní žaloby na trestné stíhanie aj reálnu šancu.
- Súdne orgány by v rámci svojej diskusie o vyriešení týchto prípadov mali preskúmať všetky možnosti, ktoré poskytujú súčasné medzinárodné dohody a nástroje EÚ, napríklad na získanie dôkazov spoza hraníc, prenos konania alebo vydanie osôb.

- Rozhodnutie musí byť vždy spravodlivé, nezávislé a objektívne a musí sa zohľadňovať Európsky dohovor o ľudských právach a Chartu základných práv Európskej únie, aby sa zabezpečila ochrana procesných každého obžalovaného alebo potenciálneho obžalovaného.

Čo robiť?

- Hneď po zistení súbežných konaní by príslušné orgány zapojených členských štátov mali navzájom spojiť.

Európska justičná sieť (EJS) môže v rámci svojho mandátu pomáhať príslušným orgánom, napríklad uľahčovaním komunikácie a zisťovaním a získavaním údajov príslušných orgánov, ktoré sa majú kontaktovať.

- V ďalšom kroku by zapojené príslušné orgány mali začať spoluprácu a koordináciu svojej činnosti, aby sa predišlo plytvaniu zdrojov, duplicitne práce alebo riziku porušenia princípu *ne bis in idem*. Vo väčšine prípadov sa podarilo nájsť riešenie pomocou dialógu, vzájomnej dôvery a koordinácie medzi príslušnými orgánmi.
- Pri koordinácii súbežných konaní by príslušné orgány mali zväžiť riešenie všetkých trestných stíhaní v jednej jurisdikcii za predpokladu, že je to uskutočniteľné, pri zohľadnení účinku, ktorý stíhanie niektorých obvinených v jednej jurisdikcii môže mať na všetky stíhanie v druhej alebo tretej jurisdikcii. Malo by sa vynaložiť všetko úsilie, aby sa zabránilo mareniu jedného trestného stíhania iným.
- Rozhodnutie o mieste trestného stíhania by sa malo vykonať čo najskôr počas vyšetrovania alebo procesu trestného stíhania a po úplnej porade so všetkými príslušnými orgánmi v každej jurisdikcii.

- Eurojust má prednostné postavenie na poskytnutie pomoci pre dotknuté orgány v ich úsilí spolupracovať a nachádzať riešenia, a to kedykoľvek počas všetkých predchádzajúcich krokov, a dokonca aj zistiť prebiehajúce prípady v členských štátoch, v ktorých by takéto konflikty mohli vzniknúť (*pozri nižšie*).

Hlavné faktory

Pri rozhodnutí o tom, ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie, sa má zväžiť niekoľko faktorov. Všetky z nich môžu ovplyvniť konečné rozhodnutie. Priorita a váha, ktoré sa majú priradiť každému faktoru, sú iné v každom prípade.

Niektoré z faktorov, ktoré sa majú zvážiť:

Teritorialita Mala by sa urobiť predbežná domnienka, že, ak je to možné, trestné stíhanie by sa malo uskutočniť v jurisdikcii, v ktorej sa udiala väčšina alebo najdôležitejšia časť trestnej činnosti, alebo v ktorej bola spôsobená väčšina alebo najdôležitejšia časť škôd. Preto by sa mal náležite zvážiť kvantitatívny („väčšina“) aj kvalitatívny („najdôležitejšia časť“) rozmer.

Poloha podozrivých alebo obvinených osôb

V súvislosti s týmto faktorom sa môže zvažovať niekoľko prvkov, ako sú:

- ▶ miesto, na ktorom bola podozrivá alebo obvinená osoba nájdená;
- ▶ štátna príslušnosť alebo zvyčajné miesto pobytu podozrivej alebo obvinenej osoby;
- ▶ možné silné osobné väzby na jeden členský štát alebo iné dôležité záujmy podozrivej alebo obvinenej osoby;
- ▶ možnosť zabezpečenia odovzdania alebo vydania podozrivej alebo obvinenej osoby do inej jurisdikcie;
- ▶ možnosť prenosu konania do jurisdikcie, v ktorej sa podozrivá alebo obvinená osoba nachádza.

V situáciách, v ktorých je možné určiť niekoľko spoluobžalovaných, nie je dôležitý len ich počet, ale aj ich príslušné úlohy pri spáchaní trestného činu a ich príslušné polohy. Opäť je dôležitý kvantitatívny aj kvalitatívny rozmer.

Hodnotenie týchto prvkov by malo zohľadňovať aj všetky uplatniteľné právne nástroje EÚ, najmä nástroje súvisiace s princípom vzájomného uznávania. Ich uplatňovanie môže ovplyvniť hodnotenie tohto faktora a následne konečné rozhodnutie o tom, kde začať trestné stíhanie. Napríklad uplatnenie rámcového rozhodnutia o vzájomnom uznávaní rozsudkov, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody (2008/909/SVV), v kombinácii s rámcovým rozhodnutím o európskom zatykači (2002/584/SVV) môže spôsobiť, že poloha podozrivej alebo obvinenej osoby sa stane druhoradým kritériom, pretože v neskoršej fáze je možné odsúdenú osobu odovzdať na výkon trestu do iného členského štátu.

Dostupnosť a prípustnosť dôkazov Súdne orgány sa môžu venovať len prípadom, ktoré používajú spoľahlivé, dôveryhodné a prípustné dôkazy. Mali by sa zvážiť umiestnenie a dostupnosť dôkazov v správnej forme, ako aj ich prípustnosť a prijatie súdom. Mala by sa zohľadniť kvantita a kvalita dôkazov

v dotknutých členských štátoch, hoci od právneho rámca zavedeného európskym vyšetrovacím príkazom (smernica 2014/41/EÚ) možno očakávať uľahčenie cezhraničného zhromažďovania dôkazov.

Získavanie dôkazov od svedkov, znalcov a obetí

Súdne orgány musia zvážiť možnosť získať dôkazy od svedkov, znalcov a obetí vrátane ich prípadnej dostupnosti na cestovanie do inej jurisdikcie na poskytnutie dôkazov. Mala by sa zvážiť možnosť získať ich dôkazy v písomnej forme alebo pomocou iných prostriedkov, ako napríklad na diaľku prostredníctvom telefónu alebo videokonferencie.

Ochrana svedkov Súdne orgány sa musia vždy usilovať o zabezpečenie toho, aby svedkovia alebo osoby, ktoré pomáhajú trestnému stíhaniu, neboli ohrozené. Faktory na zváženie pri rozhodovaní o jurisdikcii pre trestné stíhanie môžu zahŕňať, napríklad, možnosť jednej jurisdikcie ponúknuť program na ochranu svedkov, zatiaľ čo iná jurisdikcia takúto možnosť nemá.

Záujmy obetí Súdne orgány musia v súlade so smernicou 2012/29/EÚ o právach obetí zohľadniť dôležité záujmy obetí vrátane ich ochrany, a či by neboli dotknuté, ak by sa trestné stíhanie uskutočnilo v jednej jurisdikcii skôr ako v inej. Toto zváženie by malo zahŕňať možnosť požadovania náhrady zo strany obetí.

Štádium konania Mala by sa zvážiť štádium vývoja trestného konania v dotknutom členskom štáte. Ak je vyšetrovanie v jednej jurisdikcii už v pokročilom štádiu, presun prípadu do inej jurisdikcie nemusí byť vhodný.

Dĺžka konania Hoci čas by nemal byť rozhodujúcim faktorom pri rozhodovaní, ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie, ak sú ostatné faktory vyvážené, potom by súdne orgány mali zvážiť dĺžku trvania konania, počas ktorého by sa konanie v konkrétnej jurisdikcii uzavrelo („zdržanie spravodlivosti je odopretie spravodlivosti“).

Právne požiadavky Mal by sa zvážiť existujúci právny rámec vrátane povinností a požiadaviek, ktoré sú uložené v jednej jurisdikcii, ako aj možné účinky rozhodnutia trestne stíhať v jednej jurisdikcii skôr ako v inej a potenciálneho výsledku v každej jurisdikcii. Súdne orgány by však nemali rozhodnúť trestne stíhať v jednej jurisdikcii skôr ako v inej len preto, aby sa vyhli splneniu právnych povinností, ktoré sa uplatňujú v jednej jurisdikcii, ale nie v inej.

Sila odsúdenia Hoci by malo byť zaistené, že dostupné potenciálne postihy odrážajú závažnosť trestného

konania, ktoré je predmetom trestného stíhania, súdne orgány by sa nemali usilovať o trestné stíhanie v jednej jurisdikcii len preto, že dostupné potenciálne postihy sú vyššie ako v inej jurisdikcii. Podobne by relatívna sila vynesenia rozsudku súdu v rôznych jurisdikciách nemala byť určujúcim faktorom pri rozhodovaní, v ktorej jurisdikcii by sa mal prípad trestne stíhať.

Príjmy z trestnej činnosti Pri hodnotení právomocí dostupných na zadržanie, vymáhanie, zaistenie a konfiškáciu príjmov z trestnej činnosti by sa mali zohľadniť uplatniteľné právne nástroje EÚ a medzinárodné právne nástroje, a predovšetkým nástroje vzájomného uznávania EÚ týkajúce sa zaistenia a konfiškácie. Súdne orgány by však nemali

rozhodnúť o stíhaní v jednej jurisdikcii skôr ako v inej len preto, že takéto stíhanie by malo za následok efektívnejšie vymáhanie príjmov z trestnej činnosti.

Náklady a zdroje Hoci súdne orgány by mali mať náklady a zdroje na pamäti, náklady na trestné stíhanie prípadu alebo ich vplyv na zdroje prokuratúry nesmú byť faktorom pri rozhodovaní, či by sa prípad mal stíhať skôr v jednej jurisdikcii ako v druhej, pokiaľ všetky ostatné faktory nie sú rovnomerne vyvážené.

Priority členských štátov Súdne orgány nesmú odmietnuť prijať prípad na trestné stíhanie v ich jurisdikcii, pretože sa nepovažuje za prioritu v ich členskom štáte.

Podpora Eurojustu

- ▶ O pomoc Eurojustu je možné požiadať kedykoľvek prostredníctvom ktoréhokoľvek zapojeného súdneho orgánu.
- ▶ Eurojust môže v rámci svojho mandátu a najlepšie od počiatočného štádia pomáhať uľahčovať úvodné kontakty a konzultácie medzi príslušnými orgánmi, koordinovať ich činnosť, podporovať a urýchľovať výmenu informácií na získanie úplnej predstavy o prípadoch, zabezpečiť hladké uplatňovanie nástrojov justičnej spolupráce, objasňovať prepojenia medzi rôznymi časťami zločineckých sietí a uľahčovať následné rozhodnutia o tom, ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie. V prípadoch, do ktorých sa Eurojust ešte nezapojil a príslušné orgány neboli schopné dosiahnuť konsenzus o akomkoľvek účinnom riešení v súvislosti s priamymi konzultáciami, ako sa ustanovuje v rámcovom rozhodnutí 2009/948/SVV, by ktorákoľvek zapojený príslušný orgán mal záležitosť, v prípade potreby, prenechať na Eurojust.
- ▶ Eurojust môže pohotovo zistiť súbežné konania a aktívne poskytovať svoju podporu pre vnútroštátne orgány vďaka informáciám o prípadoch, v ktorých vznikli alebo pravdepodobne vzniknú konflikty jurisdikcií, ktoré získal od členských štátov v súlade s rozhodnutím Rady o Eurojuste.
- ▶ Na koordinačných stretnutiach, ktoré organizoval Eurojust, sa príslušné orgány zapojených členských štátov mohli stretnúť a prediskutovať predmetné otázky za podpory národných členov. Spoločné vyšetrovacie tímy (SVT) môžu byť navyše užitočným nástrojom na predchádzanie a riešenie konfliktov jurisdikcií keďže v rámci SVT sa príslušné orgány môžu tiež dohodnúť, ktorá jurisdikcia by mala začať trestné stíhanie a za aké trestné činy.
- ▶ Eurojust môže okrem toho, konajúc prostredníctvom svojich národných členov (jednotlivo alebo spoločne) alebo ako kolégium, vydávať odporúčania a nezáväzné stanoviská, v ktorých príslušné orgány žiada, aby prijali, že jeden z nich môže byť v lepšej pozícii na uskutočnenie vyšetrovania alebo na trestné stíhanie konkrétnych činov.

Administrativa

5.1 Podpora pre operatívnu a strategickú činnosť

Administratíva Eurojustu podporila kolégium pri jeho operačnej práci a vo funkcii správnej rady. Kolégium v roku 2016 uskutočnilo 26 operatívnych stretnutí kolégia a 7 stretnutí správnej rady. Kolégium navyše uskutočnilo dve plánovacie podujatia na prediskutovanie organizačného vývoja a strategického plánovania. Medzníkom pri konsolidácii spoločného a inkluzívneho prístupu k riadeniu prípadov v rámci organizácie bola *prevádzková príručka Eurojustu*, ktorú v novembri schválilo kolégium, a ktorá poskytuje usmernenia pre pomoc administratíve pre národné zastúpenia pri zaoberaní sa prípadmi.

Operatívne témy Vnútroštátne orgány žiadali Eurojust, aby zhromaždil informácie alebo poskytol právne poradenstvo týkajúce sa týchto tém:

- ▶ rozsudky Súdneho dvora Európskej únie, ktoré vykladajú právnej pojmy „súdny orgán“ a „súdne rozhodnutie“ v súvislosti s rámcovým rozhodnutím o európskom zatykači;

- ▶ uznávanie „únosu detí rodičmi“ z jedného členského štátu do iného ako trestného činu;
- ▶ články 18 a 19 rámcového rozhodnutia o európskom zatykači súvisiace s „dočasným presunom“ a „vypočutím osoby“;
- ▶ zahraniční teroristickí bojovníci;
- ▶ odpočúvanie konverzácií prostredníctvom vírusov typu trojský kôň, ktoré sa v smartfónoch spúšťajú na diaľku; a
- ▶ procesné právne predpisy uplatniteľné na naliehavé situácie (napr. výnimočné stavy).

Tematické diskusie Kolégium sa podelilo o odborné znalosti a najlepšie postupy v oblastiach osobitného operačného záujmu pre Eurojust: hodnotiace podávanie správ v oblasti forenzných vied a odpočúvania telekomunikácie.

5.2 Reorganizácia administratívy

Nová organizačná štruktúra administratívy sa po návrhu *dočasného* správneho riaditeľa a schválení kolégiom bude uplatňovať od januára 2017. Hlavným princípom, ktorý predstavoval základ pre reorganizáciu, je optimálne využívanie zdrojov a vytvorenie synergií na podporu operačných potrieb Eurojustu. Nové oddelenie operácií, ktoré vyplynulo zo zlúčenia oddelenia analýzy prípadov a častí oddelenia právnej služby, koná ako jednotné kontaktné miesto

pre národné zastúpenia a kolégium. Oddelenie operácií bude uplatňovať multidisciplinárny prístup k poskytovaniu svojich služieb podpory pre operačnú prácu. Na posilnenie správy a riadenia organizácie a komunikačných schopností Eurojustu a na zlepšenie profilu Eurojustu voči zainteresovaným stranám sa zriadi kancelária organizačnej komunikácie, kancelária inštitucionálnych záležitostí a kancelária plánovania, programovania a podávania správ.

5.3 Zamestnanci a rozpočet

Zamestnanci Na konci roka 2016 mal Eurojust 347 pracovníkov vrátane 72 národných členov, zástupcov a asistentov, 196 dočasných zamestnancov, 31 zmluvných zamestnancov, 21 vyslaných národných expertov, 8 dočasných agentúrnych zamestnancov a 19 stážistov. Eurojust splnil svoje záväzky, pokiaľ ide o 5 percentné zníženie pozícií pre decentralizované agentúry.

Súčasne s týmto znížením administratívnych zdrojov boli Eurojustu rozpočtovými orgánmi udelené tri nové operačné pozície ako „rozvážne doplnenie“ k cieľom stanoveným vo viacročnom finančnom rámci na podporu zvýšenia potreby súvisiacej s prácou

v oblasti boja proti terorizmu, počítačovej kriminality a nedovoleného prevádzachstva migrantov.

Rozpočet V roku 2016 rozpočet Eurojustu, 43 539 737 EUR, zahŕňal sumu 6 980 000 EUR vyhradenú na projekt nových priestorov. Tento rozpočet bol o 7 percent nižší ako Eurojust pôvodne žiadal. Z dôvodu tohto obmedzenia a na zabezpečenie poskytovania operačnej práce riadenej dopytom, a na splnenie našich právnych povinností sa upravil pracovný program Eurojustu na rok 2016 s cieľom ďalšieho stanovenia priorit činností agentúry. Odložil sa určitý IT rozvoj a niekoľko stretnutí bolo zrušených, napríklad stretnutie s národnými spravodajcami pre

Eurojust a stretnutie s kontaktnými bodmi Eurojustu v tretích štátoch, čím sa zabezpečilo úplné rozpočtové nasadenie pre prípady a koordinačné stretnutia. Oneskoril sa nábor, čo viedlo k miere neobsadenosti 3,45 percent. Odklad odovzdania novej budovy do určitej miery zmiernil rozpočtový tlak ku koncu finančného roka a miera plnenia rozpočtu dosiahla 99,89 percent.

Konsolidovaná výročná správa o činnosti Ako sa uvádza v článku 47 rozpočtových pravidiel Eurojustu, *konsolidovanú výročnú správu o činnosti*

zostavuje správny riaditeľ na podania správy o výsledkoch agentúry dosiahnutých v priebehu roka. Konsolidovaná výročná správa o činnosti podrobne uvádza dosiahnutú úroveň plnenia cieľov ročného pracovného programu Eurojustu na základe stanovených kľúčových ukazovateľov výkonnosti, ako aj o pridelených ľudských a finančných zdrojoch a uplatnených vnútorných kontrolách. Konsolidovaná výročná správa o činnosti sa predkladá rozpočtovým orgánom každoročne do 1. júla a nachádza sa na webovej stránke Eurojustu.

5.4 Organizačný vývoj

V nadväznosti na hodnotenie Eurojustu a jeho aktivít podľa článku 41a rozhodnutia Rady o Eurojuste a v súlade s akčným plánom pre vykonávanie odporúčaní, ktoré kolégium prijalo v roku 2015, sa zriadila pracovná skupina na preskúmanie a zefektívnenie interných pracovných štruktúr a stanovených priorít. V roku 2016 kolégium rozhodlo o: i) zvýšených službách a zdrojoch od administratívy na podporu operačnej práce; ii) konkrétnych krokoch na spoločné a harmonizované zadávanie, spracúvanie a odstraňovanie údajov v CMS; a iii) obmedzenom počte politických pracovných projektov v oblastiach trestných priorít a nástrojov justičnej spolupráce.

Administratíva pokračovala v asistovaní kolégiu pri monitorovaní a analyzovaní vplyvu legislatívneho vývoja, pokiaľ ide o návrh nariadení o Eurojuste a o zriadenie EPPO. Rada vo februári 2015 dosiahla všeobecný prístup k návrhu nariadenia o Eurojuste s výnimkou ustanovení súvisiacich s EPPO.

V roku 2016 sa Eurojust podelil o svoje stanoviská s Komisiou, Radou a Európskym parlamentom, pokiaľ ide o jeho spoluprácu s budúcou EPPO na základe jeho odborných znalostí a praktických skúseností s justičnou spoluprácou v trestných veciach, ako aj o jeho obavy týkajúce sa možného vplyvu na jeho zdroje.

Riadiaci tím Eurojustu po reorganizácii administratívy

5.5 Nové priestory

Výstavba nových priestorov pre Eurojust postupovala v roku 2016 podľa plánu a program zostal zachovaný. Najvyšší bod výstavby sa dosiahol do 1. apríla, čo predstavovalo začiatok finálnej stavebnej fázy na odovzdanie budovy dodávateľom hostiteľskému štátu a Eurojustu od decembra 2016 do konca prvého štvrťroka 2017.

Eurojust predpokladá, že sa do svojich nových priestorov presťahuje ku koncu 2. štvrťroka 2017, do odovzdania v súlade s programom požiadaviek Eurojustu.

Vzorka publikácií Eurojustu v roku 2016:

Verejný prístup k dokumentom

Počet žiadostí o [verejný prístup k dokumentom Eurojustu](#) sa v roku 2016 znížil na celkovo 15 žiadostí v porovnaní s 18 v roku 2015. Okrem toho Eurojust prijal tri žiadosti o konzultáciu v súlade s článkom 4 ods. 4 nariadenia č. 1049/2001 ako autor tretej strany požadovaného dokumentu. V roku 2016 nebol prijatý žiadne opakované žiadosti. Eurojust pokračoval v aktualizácii [verejného registra](#) dokumentov prístupných cez webovú stránku Eurojust. Rozširujúci sa zoznam dokumentov priamo dostupných verejnosti je určený na uľahčenie prístupu občanom k dokumentom, ktoré uchováva Eurojust, bez potreby podávať formálnu žiadosť o sprístupnenie dokumentu a na zvýšenie transparentnosti a dostupnosti informácií o činnostiach Eurojustu.

Eurojust a siete
špecialistov

Sekretariáty Európskej justičnej siete (EJS), sieť národných expertov na spoločné vyšetrovacie tímy (sieť SVT) a sieť pre vyšetrovanie a trestné stíhanie genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov (Sieť pre genocídu) sídlia v Eurojuste, kde čerpajú z jeho zdrojov. Jeho členovia patria k zamestnancom Eurojustu.

6.1 Európska justičná sieť

Európska justičná sieť, zriadená v roku 1998, je sieť národných kontaktných miest ustanovených členskými štátmi na umožnenie justičnej spolupráce v trestných veciach. Kontaktné miesta EJS na dennej báze pomáhajú špecialistom s právnym a praktickým poradenstvom a s vytváraním priamych kontaktov medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Jej sekretariát bol zriadený v roku 2003.

Stretnutia Plenárne zasadnutia EJS sa uskutočnili v Amsterdame a Bratislave. Prerokovali sa témy v oblasti obchodovania s ľuďmi/pracovného vykorisťovania, finančného vyšetrovania, elektronických dôkazov, spolupráce a synergií s Európskou sieťou na ochranu práv obetí (ENVR) a EJC. Tri stretnutia sa uskutočnili v Eurojuste: pravidelné stretnutie, stretnutie spravodajcov pre EJS a stretnutie národných spravodajcov.

Regionálne stretnutia EJS sa uskutočnili v Nemecku, Holandsku, Rakúsku, Portugalsku a Rumunsku. Národné stretnutia EJS sa uskutočnili v Lotyšsku, Poľsku, Rumunsku a Spojenom kráľovstve. Tieto stretnutia umožnili kontaktným miestam EJS a miestnym orgánom prediskutovať medzinárodnú justičnú spoluprácu v rôznych oblastiach vrátane

Sekretariáty sietiam poskytujú služby a uľahčujú spoluprácu s kolégiom a národnými zastúpeniami v ich spoločných oblastiach činnosti. Eurojust poskytuje aj právnu, správnu a finančnú podporu pre konzultatívne fórum generálnych prokurátorov a riaditeľov prokuratúr členských štátov Európskej únie (konzultatívne fórum).

vzťahov medzi EJS a Eurojustom. Na týchto stretnutiach sa zúčastnili zástupcovia z národných zastúpení v Eurojuste.

Spolupráca s Eurojustom EJS a Eurojust pokračovali v realizácii ich akčných plánov na šiestom kole vzájomných hodnotení v členských štátoch.

V rámci plenárneho zasadnutia EJS počas holandského predsedníctva sa kontaktné miesta EJS stretli so svojimi kolegami v národných zastúpeniach v Eurojuste pri dvojstranných seminároch, aby prerokovali spôsob, ako zabezpečiť čo najlepšiu podporu pre špecialistov posilnením synergií medzi EJS a Eurojustom. V mnohých prípadoch sa potvrdila dobrá spolupráca. Zdôraznila sa dôležitosť úzkych a pravidelných kontaktov a konzultácií medzi kontaktnými miestami EJS a národnými zastúpeniami v Eurojuste. Ako všeobecný výsledok sa zreviduje spoločný dokument.

Webová stránka EJS Aktualizovalo sa niekoľko častí webovej stránky. Vydala sa nová verzia prehľadu. Tento nástroj podporuje navrhovanie všetkých typov žiadostí o justičnú spoluprácu na základe nástrojov vzájomného uznávania alebo vzájomnej právnej pomoci.

Vytvorili sa nové verzie pre časti justičnej knižnice o stave vykonávania právnych nástrojov. Okrem toho sekretariát EJS vytvoril nový on-line nástroj na podávanie správ pre aktivity kontaktných miest EJS, ktorý je pripravený na používanie od januára 2017.

EJS ďalej rozvíjala svoje vzťahy s ostatnými súdnymi sieťami a tretími štátmi. Ich kontaktné údaje sú dostupné pre kontaktné miesta EJS v novej časti webovej stránky EJS s názvom „Spolupráca s tretími krajinami a súdnymi sieťami“.

Odborná príprava Sekretariát EJS zorganizoval siedmy jazykový kurz odbornej prípravy pre kontaktné miesta EJS v spolupráci s EJT. Kontaktné miesta mohli počas jedného týždňa zlepšovať svoje jazykové znalosti, a tiež mali príležitosť informovať ostatných účastníkov o fungovaní EJS a jej stránky.

Spoločný dokument Eurojustu a EJS

Spoločný dokument [Pomoc v rámci medzinárodnej spolupráce v trestných veciach pre zamestnancov justície, Európska justičná sieť a Eurojust, „Čo pre vás môžeme urobiť?“](#), je dostupný vo všetkých úradných jazykoch EÚ a je uverejnený na webových stránkach EJS a Eurojustu. Špecialistov informuje o službách a pomoci, ktorú môže EJS a Eurojust poskytnúť, aby sa zabezpečilo, že EJS a Eurojust sa zaoberajú prípadmi v rámci ich mandátov, účinne využívajú čas a zdroje a vyhýbajú sa duplicitne práce.

6.2 Sieť SVT

Sieť SVT je sieť národných justičných kontaktných miest a kontaktných miest presadzovania práva založená v roku 2005 s cieľom stimulovať využívanie SVT a podporovať výmenu informácií a najlepších postupov. Jej sekretariát bol zriadený v roku 2011. Od roku 2013 sekretariát riadi grantové programy, ktoré Eurojust zriadil na poskytovanie finančnej podpory pre aktivity SVT (pozri časť 1.4).

Výročné zasadnutie V júni sa uskutočnilo 12. výročné zasadnutie národných expertov na SVT s osobitným zameraním na výzvy a príležitosti, ktoré SVT ponúkajú v prípadoch nedovoleného prevádzachstva migrantov. Počas dvoch dní experti a špecialisti z celej Európy, ako aj iné významné agentúry a zainteresované strany prerokovali konkrétne opatrenia na posilnenie používania SVT pri nedovolenom prevádzachstve migrantov. Záver zasadnutia sú k dispozícii na webovej stránke Eurojustu.

Projekty Sieť SVT revidovala dva užitočné dokumenty pre špecialistov, ktoré sú dostupné aj na webovej stránke Eurojustu: **Príručka SVT**, ktorá bola dôkladne rozšírená, aby slúžila ako praktická príručka týkajúca sa spoločných vyšetrovacích tímov vrátane časti „často kladené otázky“, a **Vzorová dohoda o spoločných**

vyšetrovacích tímoch, ktorá bola revidovaná s cieľom zjednodušiť existujúci vzor a zapracovať niekoľko zmien vyplývajúcich z analýzy existujúcich dohôd. Rada ministrov to schválila formou uznesenia.

Sieť SVT pokračovala v zhromažďovaní informácií o vnútroštátnych právnych predpisov o SVT (nové zhrnutia uverejnené pre DK, IT, LV, HU, PL, PT, FI a UK) a praxi (začalo sa 20 nových hodnotení SVT). Tieto informácie sú sprístupnené na lokalite s obmedzeným prístupom siete SVT, webovej platforme, ku ktorej môžu o prístup požiadať špecialisti EÚ.

Odborná príprava Okrem kurzu *Spoločné vyšetrovacie tímy* (pozri kapitolu 3) a záverov výročného zasadnutia prispeli k odbornej príprave osobitne zameranej na problémy pri prípadoch nedovoleného prevádzachstva migrantov aj sieť SVT a jej sekretariát. Toto podujatie sa zorganizovalo v spolupráci s CEPOLom, EJTN a sekretariátom Dohovoru o policajnej spolupráci v juhovýchodnej Európe (PCC-SEE) a počas troch dní zhromaždilo 25 účastníkov z členských a tretích štátov zasiahnutých týmto druhom organizovanej trestnej činnosti s cieľom posilniť použitie SVT v tejto oblasti.

6.3 Sieť pre genocídu

Sieť pre genocídu bola založená v roku 2002 s cieľom zaistiť úzku spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi pri vyšetrovaní genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov a súvisiacich trestných stíhaniach, a to výmenou operatívnych informácií, najlepších postupov a skúseností. Je to sieť špecialistov – vyšetrovateľov, prokurátorov a príslušníkov pre vzájomnú právnu pomoc. Jej sekretariát bol zriadený v júli 2011.

Stretnutia Dve plenárne zasadnutia sa uskutočnili v Eurojuste a zameriavali sa na praktické výzvy prípadu proti vodcom Demokratických síl za oslobodenie Rwandy (FDLR) v Nemecku a na trestné činy súvisiace s drancovaním a ničením miest kultúrneho dedičstva v Sýrii a Iraku. Záver oboch výročných zasadnutí sú k dispozícii na webovej stránke Eurojustu. Okrem toho sa uskutočnilo jedno stretnutie *ad hoc*, aby sa prerokovali a podporili vnútroštátne vyšetrovania súvisiace s prebiehajúcim ozbrojeným konfliktom v Sýrii, pri zohľadnení značného prílivu sýrskych utečencov na územie EÚ, medzi ktorými sú obeť, svedkovia a páchatelia ohavných činov. Správy

o stretnutiach boli uverejnené ako dokumenty Rady č. 10169/16 a 13409/16.

Prvý deň EÚ proti beztretnosti holandské predsedníctvo, Sieť pre genocídu a Európska komisia usporiadali 23. mája. Cieľom každoročného podujatia je zvyšovať informovanosť o najohavnejších trestných činoch, aby sa podporili vnútroštátne vyšetrovania a trestné stíhania, riešila pozícia a účasť obetí pri trestnom konaní a znovu oživil záväzok celej EÚ v boji proti beztretnosti týchto trestných činov. Výsledok bol uverejnený ako dokument Rady 10233/16.

Odborná príprava Sieť pre genocídu v októbri uskutočnila program odbornej prípravy o vyšetrovaní a trestnom sexuálnom násilí súvisiaceho s konfliktom v spolupráci s expertami z Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu (ICTY) a tímu OSN pre právny štát. Sieť pre genocídu pokračovala v spolupráci s EJTN pri vykonávaní programov odbornej prípravy pre sudcov a prokurátorov a začala spolupracovať s CEPOLom na vytvorení programu odbornej prípravy so zameraním na vyšetrovacie aspekty najzávažnejších trestných činov.

Projekty V roku 2016 sa vykonalo niekoľko zhromaždení faktických údajov a hodnotení. Najkomplexnejší dotazník hodnotil aktuálne uplatňovanie rozhodnutia Rady 2003/335/SVV týkajúce sa zriadenia špecializovaných jednotiek na vnútroštátnej úrovni na vyšetrovanie a trestné stíhanie najzávažnejších trestných činov. Zdôvodnením týchto jednotiek je mať k dispozícii

špecializované odborné znalosti na zvládnutie komplexných právnych a praktických problémov, uchovávať odbornosť, najlepšie postupy a získané skúsenosti v rámci rovnakej jednotky. Práca zahŕňala aj otázky súvisiace s ochranou a účasťou obetí na súdnom procese. Výsledok bol uverejnený ako dokument Rady 10234/16.

6.4 Konzultatívne fórum

Konzultatívne fórum bolo zriadené v roku 2010 s cieľom posilniť justičnú spoluprácu a vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi a poskytnúť orgánom EÚ pre rozvoj v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti podnety zo strany súdnictva.

Spoločné stretnutie Po opätovnej úvahe o budúcom formáte a obsahu sa rok 2016 stal prvým rokom, v ktorom organizujúce predsedníctva EÚ vyzvali na spoločné stretnutie. Rada generálnych prokurátorov Holandska a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v júni spoločne zvolali 11. stretnutie konzultatívneho fóra, ktoré sa sústredilo na posledný vývoj v oblasti počítačovej kriminality, terorizmu a nedovoleného prevádzachstva migrantov, ako aj na spoluprácu s kľúčovými tretími štátmi v boji proti závažným a organizovaným zločinom.

EJCN Na konzultatívnom fóre sa prediskutoval výsledok strategického seminára, *Kľúče od kybernetického priestoru*, ktorý sa týkal častých problémov, s ktorými sa prokurátori stretávajú pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní počítačovej kriminality, so zameraním na spoluprácu s poskytovateľmi služieb a šifrovanie. Uvítali iniciatívu holandského predsedníctva EÚ, aby sa zriadila EJCN, ako prostriedok na posilnenie kontaktov medzi súdnymi špecialistami v oblasti počítačovej kriminality v členských štátoch a na zvýšenie účinnosti vyšetrovaní a trestných stíhaní prípadov počítačovej kriminality.

Súdna reakcia na terorizmus a nedovolené prevádzachstvo migrantov Zástupcovia z dotknutých

členských štátov sa podelili o svoje skúsenosti s posilnením súdnej reakcie na teroristické hrozby a nedávne teroristické útoky vo Francúzsku a Belgicku. Poskytol sa prehľad riešených problémov a získaných skúseností pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní v prípadoch nedovoleného prevádzachstva migrantov, najmä v súvislosti s uplatňovaním jurisdikcie na šírom mori, a pridaná hodnota posudzovania tohto druhu trestnej činnosti ako závažného organizovaného trestného činu.

Zdôraznila sa potreba posilniť a zefektívniť medzinárodnú justičnú spoluprácu prostredníctvom zlepšených kontaktov medzi špecialitami a delenie sa o právne predpisy a najlepšie postupy, ako aj podporu pre vyšetrovanie, napríklad v prípade potreby pomocou špeciálnych vyšetrovacích techník a SVT.

Spolupráca s kľúčovými tretími štátmi Došlo k výmene pohľadov na vzniknuté právne a praktické problémy a možných spôsobov na posilnenie spolupráce so súdnymi orgánmi z tretích štátov, pokiaľ ide o vykonávanie žiadostí o vzájomnú právnu pomoc, výmenu informácií a zhromažďovanie dôkazov. Eurojust poskytol prehľad svojich prebiehajúcich aktivít v oblasti vonkajších vzťahov, v ktorom poukázal na pridanú hodnotu dohôd o spolupráci, styčných prokurátorov pôsobiacich v Eurojuste a jeho sieť súdnych kontaktných miest v tretích štátoch, ktoré uľahčujú justičnú spoluprácu.

Záver Zasadnutia sú k dispozícii na webovej stránke Eurojustu.

Pod'akovanie

Ďakujeme **Franciscovi Jiménez Villarejovi**, národnému členovi za *Španielsko*, za jeho prácu a hodnotný prínos na pozícii podpredsedu kolégia Eurojustu od novembra 2013 do novembra 2016.

Ďakujeme a lúčime sa

Petter Sødal, styčný prokurátor pre *Nórsko* v Eurojuste od októbra 2013 do augusta 2016

Klaus Rackwitz, správny riaditeľ od októbra 2011 až do septembra 2016

ISBN: 978-92-9490-109-5

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB The Hague, Holandsko

Telefón: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Webová stránka: www.eurojust.europa.eu